

migoe

ROQUE KOEYERS
..... heilig .....

VANDAAG

97STE JAARGANG – No.: 222 VRIJDAG 3 OCTOBER 1980

KEUS VAN ESCALATIE AAN TEHERAN

Iraaks offensief maakt pas op de plaats

Bagdad consolideert in Iran verworven gebieden

TEHERAN/BAGDAD — Irak zei vandaag zijn greep op de Zuid-Iraanse stad Chorramsjar zo te hebben verstevigd, dat zijn troepen een tegenaanval daar kunnen weerstaan. In het algemeen hebben de Iraakse troepen volgens Bagdad hun verdere opmars vrijwillig stopgezet om ingenomen posities te consolideren. Daartegenover stonden vanochtend verklaringen van Iraanse zijde over successen van het tegenoffensief, dat Iran op alle fronten zou hebben ingezet.

Chorramsjar, waarvan Irak de val vandaag voor de tweede maal meldde, is een van de vier Iraanse steden, die nu al ruim een week door de Iraakse troepen worden belegerd. Volgens een voorzichtige schatting van Iraanse artsen vielen in de steden Chorramsjar en Abadan aan de Sjatt-El-Arab sinds vorige week zaterdag als gevolg van vrijwel onafgebroken beschietingen door de Iraakse artillerie en luchtmacht in totaal ongeveer vijftienhonderd doden.

De stabiliteit van de algemene situatie aan het front, zo meent men in Teheran, kan zowel tot een langdurige loopgravenoorlog als een nieuwe escalatie leiden.

De strijd zou lang kunnen gaan duren, als de Iraanse strategen zouden besluiten de Iraakse troepen te land uit hun posities op Iraans gebied te verdrijven door om elke meter terrein te gaan vechten. Escalatie van het conflict zit er daarentegen in, als de Iraniers, als zij de „vijand" te land weten te binden, zouden besluiten hem te ontmoedigen door nieuwe even effectieve als spectaculaire aanvallen door de Iraanse luchtmacht op Iraaks gebied, want dan zal Bagdad zonder twijfel moeten pogen terug te slaan. De Iraanse luchtmacht is tegen aller verwachting in de strijd van de afgelopen twaalf dagen zeer effectief gebleken en heeft zware slagen toegebracht aan de Iraakse olie-industrie en andere economische doelen.

In New York zei de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Muskie gisteren, dat de gevechten alsmede de kans op escalatie de afgelopen 48 uur wat verminderd zijn. Hij zei verder dat de Verenigde Staten hopen op een staakt-het-vuren, gevolgd door vredesonderhandelingen. Die zouden eventueel kunnen worden gevoerd onder auspicien van de Islamitische Conferentie, waarvan de voorzitter, de Pakistaanse president Zia Oel-Haq vandaag overleg zou plegen met president Carter in Washington.

Muskie zei gisteren ook dat hij de kans op een eventuele blokkade van de Straat van Hormoez wat kleiner achtte dan tevoren. „Niets wijst erop dat de Iraniers van plan zijn de olieroute te blokkeren", zei hij.

De Amerikaanse bewindsman ontkende desgevraagd met klem dat zijn land van plan was om Irak te helpen om het regime in Teheran omver te werpen. „Wij hadden nooit het plan om Irak te helpen om het regime in Teheran omver te werpen. „Wij hadden nooit het plan om Iran binnen te vallen; we hebben het niet en we zullen het niet hebben", verklaarde hij.

Protesten tegen overheveling door VS van refugees naar Puerto Rico

SAN JUAN — In Puerto Rico is van verscheidene kanten fel geprotesteerd tegen de beslissing van de VS een grote groep Cubaanse en Haitiaanse vluchtelingen over te brengen naar een Amerikaanse militaire basis op het eiland.

Alle oppositie-partijen van Puerto Rico, alsmede talrijke organisaties van uiteenlopende signatuur , wijzen het plan krachtig van de hand, omdat het de zware sociaal-economische problemen van het land nog zal vergroten. Zelfs gouverneur Romero Barcelo heeft kritisch gereageerd op de aankondiging van het Witte Huis.

De berichten over het precieze aantal vluchtelingen, dat de Amerikanen zouden willen overbrengen naar de basis Fort Allen bij het stadje Juana Diaz, zijn verward. Schattingen lopen uiteen van 4.000 tot 19.000. Of er onder hen geesteszieken of mensen met een criminele achtergrond zijn, is evenmin duidelijk.

Terwijl politici en vakbonden in Puerto Rico zich bezinnen op handelswijzen om hun protest kracht bij te zetten, heeft de VS laten weten, dat de vluchtelingen slechts tijdelijk op het eiland zullen worden gehuisvest. "Ze zullen allemaal weer worden teruggebracht naar de VS", aldus een woordvoerder van het Witte Huis.

Burnham president van Guyana

PARAMARIBO — Het Surinaams Nieuws Agentschap verneemt dat premier Forbes Burnham op 6 oktober onder de nieuwe grondwet de eerste uitvoerende president wordt van Guyana. Deze grondwet treedt op zondag aanstaande in werking. De huidige president, Arthur Chung, houdt zondagavond een toespraak over de radio.

Forbes Burnham wordt maandagmiddag in het parlement beedigd. President Chung maakte woensdag jl. bekend dat het parlement op 26 oktober wordt ontbonden. In de periode tussen de benoeming van de nieuwe president en 26 oktober zullen de parlementsleden hun zetels behouden, maar de aanduiding van oppositie-leider wordt gewijzigd in leider van de minderheidsgroep.

Iran verwerpt Cubaanse bemiddeling

TEHERAN — De premier van Iran, Mohammed Ali Rajai, heeft een bemiddelingsploeg van president Fidel Castro in de oorlog tussen Iran en Irak van de hand gewezen. Radio-Teheran meldde dat Rajai de Cubaanse minister van Buitenlandse Zaken, Isidoro Malmierca, had ontvangen . Deze was naar Iran gekomen met een opdracht van de Cubaanse leider om in het geschil te bemiddelen.

Premier Rajai had volgens de radio tegen de Cubaan gezegd verbaasd te zijn dat Fidel Castro Iran adviseert met Irak aan de onderhandelingstafel te gaan zitten, "terwijl wij door de vijand met tanks en granaten worden aangevallen". Rajai zei te geloven dat Castro "ons revolutionaire volk verkeerd begrijpt en dat hij het aanziet voor een van die landen die onder controle van het imperialisme staan".

CDA wil spoed met minderheden nota

DEN HAAG — CDA-fractievoorzitter Lubbers heeft - samen met zijn collega Van Leijenhorst - minister Wiegel (van Binnenlandse zaken) gevraagd spoed te betrachten bij het uitbrengen van de nota over de culturele minderheden in Nederland. Naar hun mening moet deze nota nog dit jaar verschijnen. In schriftelijke vragen wijzen beide CDA-ers erop, dat de verschijning van de nota eerst in het volgend voorjaar wellicht tot gevolg zal hebben dat de Kamer daarover in 1981 niet meer kan spreken. In de vragen wordt er aan herinnerd dat het volgend jaar verkiezingsjaar is.

WILLEMSTAD — In het buurtcentrum Janwé hebben drie dagen lang twintig cursisten een workshop gevolgd van mej. Roeli Reimer. (derde van links). Vandaag is het de laatste dag. Mej. Reimer leert de technieken van "afbinden en was" voor "adire", wat een Afrikaanse vorm van batik is.

Eenzelfde workshop wordt het komend weekeinde gehouden in Barber onder auspicien van de Fundashon Kultural Bandabou. Het geheel wordt verzorgd door het Cultureel Centrum Curacao (CCC). Deze organisatie houdt dezer dagen ook een expositie van adire-kleren in het CCC-gebouw aan de Koninginnelaan in Emmastad. Zondagmiddag om vier uur is pas de officiele opening van deze expositie, maar er is al eerder gelegenheid tot het bekijken van al dit moois.

Nixon beschikbaar voor ambt in Reagans bewind

Oud-president zint op taak van adviseur

CHICAGO, ILLINOIS — Oud-president Richard M. Nixon van de Verenigde Staten heeft gezegd dat de kandidaat van zijn partij voor het presidentschap, Ronald Reagan, zijn advies op prijs stelt en hem als hij tot president zou worden gekozen, een speciale taak als adviseur of onderhandelaar zou kunnen geven.

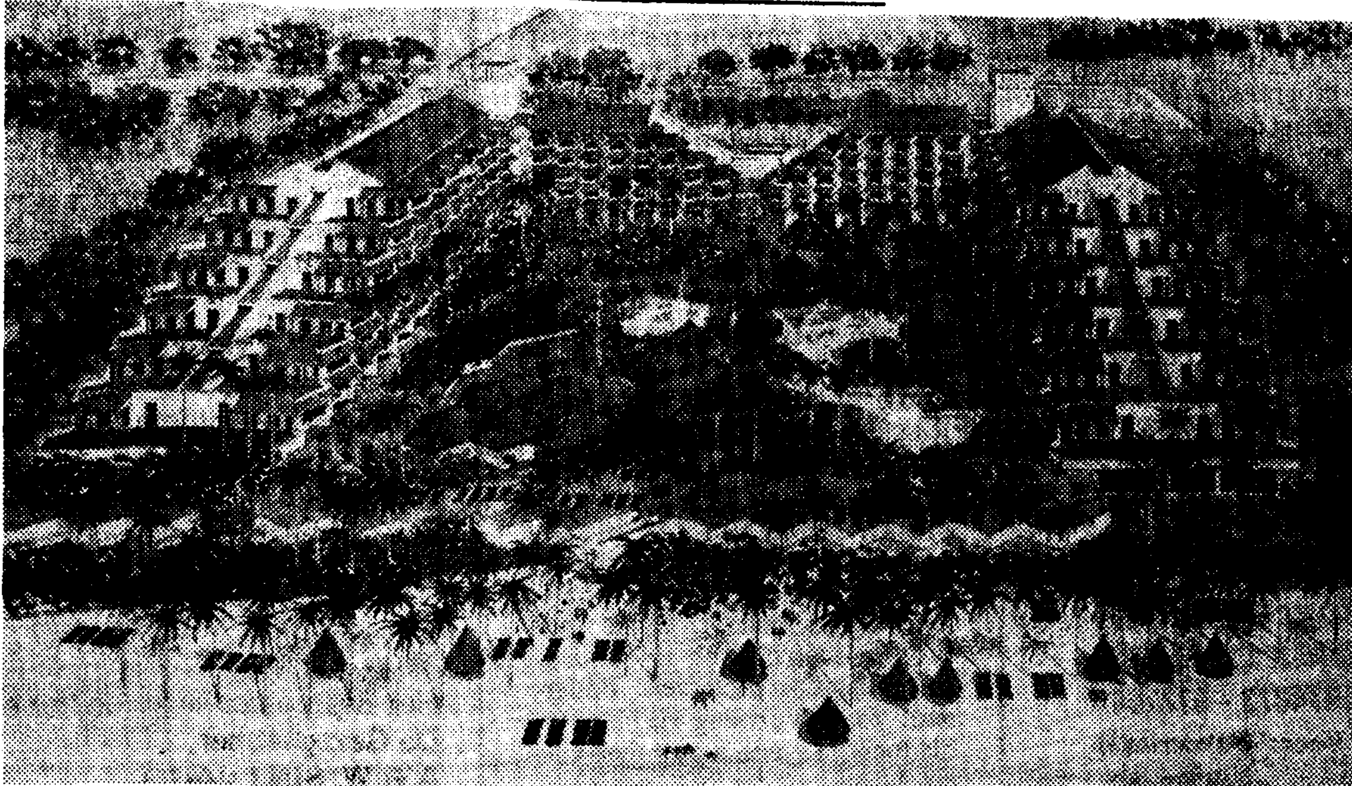
In een interview dat staat in het tijdschrift, Parade, dat zondag verschijnt, vertelde Nixon dat hij enkele „zeer goede gesprekken" met Reagan heeft gehad en dat hij de indruk heeft overgehouden dat deze zijn advies over buitenlandse politiek op waarde schat, aldus berichtte vandaag de Chicago Sun-Times.

De waardering van Reagan zou zover gaan dat hij voor Nixon een adviseurschap of onderhandelaarschap in petto houdt.

„Ik zal daar altijd beschikbaar voor zijn," aldus de ex-president, die hieraan toevoegde dat hij niet zou meedoen aan Ronald Reagans verkiezingscampagne omdat men er ongetwijfeld Watergate bij zou halen („that Watergate crap would get dragged in").

Nixon noemde president Carter, leden van het Congres en grote bedrijfsdirecteurs „over het paard getilde amateurs", die de Amerikaanse macht en het Amerikaanse aanzien veel schade hebben berokkend.

De Amerikaanse regering is zijns inziens verantwoordelijk voor de val van de sjah van Iran en daardoor indirect voor de Russische inval in Afghanistan, die onder de sjah niet zou hebben plaatsgehad.

ORANJESTAD — — Aruba's nieuwste toekomstige hotel-aanwinst; het Playa Linda beach resort, waarvan de bouw op 1 maart volgend jaar zal aanvangen.

CNV wil verbod Ned. investeringen in Zuid Afrika

UTRECHT — Er moet in Nederland een wet komen die verbiedt dat het bedrijfsleven nog verdere investeringen in Zuid-Afrika doet. In die wet moet het geheel of deels overnemen van Zuidafrikaanse bedrijven en het uitbreiden van eigen vestigingen strafbaar worden gesteld. Nederlandse investeringen in Zuid-Afrika zijn slechts aanvaardbaar als een bedrijf de zwarte vakbonden als volwaardige sociale partner erkent en de internationale arbeidsverdragen toepast in het bedrijfsbeleid in Zuid-Afrika. Dit stelt het CNV in het Actieprogramma dat de verbondsraad van de Christelijke vakcentrale heeft opgesteld over de toestand in Zuid-Afrika. Het CNV verwijst naar gelijksoortige wetgeving in Zweden, die volgens de vakcentrale "de beste manier is om volkenrechtelijke moeilijkheden te omzeilen.

Argentinie nog oneens over opvolging Videla

Machtstrijd binnen junta aan licht

BUENOS AIRES — Het onvermogen van de Argentijnse militaire junta overeenstemming te bereiken over de opvolger van president Videla is volgens waarnemers ongetwijfeld een nieuwe episode in de klassieke tegenstellingen tussen „voorstanders van de harde lijn" en „gematigden".

De machtstrijd binnen de junta werd dinsdag duidelijk, toen de junta besloot de aanwijzing van de opvolger van Videla die in maart volgend jaar aftreedt, uit te stellen tot 9 oktober. De technische redenen die de junta aanvoerde om haar besluit te rechtvaardigen, werden in de pers in Buenos Aires weinig overtuigend genoemd. In de hoofdstad bestaat de overtuiging dat de interne meningsverschillen wel ernstig moeten zijn, nu de opperbevelhebbers van de strijdkrachten het risico hebben genomen dat de vuile was naar buiten komt.

Enkele dagen geleden nog leek de zaak in militaire, politieke en economische kringen uitgemaakt. De 55-jarige generaal Robert Viola, voormalig opperbevelhebber van het leger en een goede vriend van Videla, zou als zijn opvolger worden benoemd, waarna alleen nog over zijn bevoegdheden en een programma gepraat zou moeten worden. Naar het uitziet is de discussie op deze punten vastgelopen. Volgens bepaalde aanwijzingen zou generaal Viola voorwaarden hebben gesteld die voor de marine onaanvaardbaar zijn. Het zou met name gaan om de bewegingsvrijheid van de nieuwe president en zijn positie ten opzichte van de junta, de verdeling van de ministersposten en een herformulering van de economische politiek. Viola zou onder meer een grotere „flexibiliteit" eisen dan zijn voorganger bij de uitoefening van zijn taak. Generaal Viola, die zich ontegenzeggelijk geruststellend druk voordoet, staat in zijn omgeving bekend om zijn liberale overtuigingen en stelt zich op als „de man van de politieke opening." Het is kenmerkend dat hij in de conservatiefste kringen wordt beschouwd als een „populist" en dat zijn benoeming tot president wordt gevreesd.

Het verzet van de marine tegen zijn kandidatuur is niet nieuw, maar het kan een onverzettelijk karakter hebben gekregen toen er onenigheid ontstond over de bevoegdheden die de nieuwe president zou krijgen. Overigens was het ook de marine die in 1978 moeilijkheden maakte voordat president Videla aangewezen werd.

Volgens geruchten, die de afgelopen dagen circuleren, zou de marine een andere kandidaat hebben voorgedragen, generaal Leopoldo Galtieri, de huidige opperbevelhebber van het leger. De 56-jarige generaal Galtieri, die 30 jaar in dienst van het leger is, is als lid van de junta zowel rechter als partij in de kwestie. Hij neemt bepaald geen blad voor de mond als het om politieke visies gaat. Het was immers hij, die antwoordde op een vraag over de mogelijkheid van algemene verkiezingen in de toekomst. „De stembussen worden bewaakt, en streng bewaakt."

Volgens dezelfde geruchten zou Galtieri zowel president zijn als opperbevelhebber van het leger blijven, hoewel de president in principe een generaal buiten dienst moet zijn. Een dubbelfunctie zou de junta de directe leiding geven over de staatszaken.

De absolute zwijgzaamheid van de junta maakt het moeilijk vooruit te lopen op de uitkomst van de besprekingen. Maar het lijkt zeker dat macht de kandidatuur van Viola winnen het prestige van de president die het land van 1981 tot 1984 leidt, aangetast zal zijn en dat zijn bewegingsvrijheid beperkt zal zijn.

Sovjet-manoeuvres aan Poolse grens

WASHINGTON — Er vinden op het ogenblik Russische manoeuvres plaats ten oosten van de Pools-Russische grens. Dit is donderdag vernomen uit een Amerikaanse militaire bron in Washington. Volgens informatie die in Washington is ontvangen, zouden de oefeningen een offensief karakter hebben. „Het lijkt dat deze troepen oefenen alsof zij hun inval in Polen repeteren", aldus een Amerikaanse deskundige tegenover het Franse Persbureau AFP.

De deskundige wilde geen bijzonderheden geven over het aantal troepen die betrokken zijn bij de oefeningen. De Amerikaanse onderminister van Buitenlandse Zaken Warren Christopher, heeft zondag verklaard dat de Amerikaanse inlichtingendiensten van zeer dichtbij de bewegingen van de Russische troepen aan de Poolse grens volgen. Ten oosten van de grens zijn verschillende Russische divisies gelegerd. Daarnaast beschikt Moskou in Polen zelf over twee gemotoriseerde divisies (ongeveer 30.000 manschappen en 650 tanks).

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scharpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directrice: Meyra van der Dijs.
Redactie-raad:
Goretti Selsbach,
Frans Heiligers en
Meyra van der Dijs.
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse),
Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Meyer, Ivar de Costa.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp,
Ludwina Perez,
Djabie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Mariete Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
NOTIBON, Terra Corra z/n,
tel.: 8736.

SINT MAARTEN:
Advertentie: Vance James,
tel.: 3073.

SABA:
Correspondent: Roy Hassell,
telf. 2241.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid,
tel.: 2221.

DEN HAAG:
Correspondent:
[illegible]
tel.: 01820-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen): Curaçao,
Districo n.v.
tel.: 38300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110,
tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A,
tel.: 4222.
St. Maarten: Papergarden,
tel.: 3073.

Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand). Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 20,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 28,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundigen 4 oktober 1980 om 08.00 uur t/m 6 oktober 1980 om 07.00 uur:
Stads- en 2de distrikt oost: dokter E. Tjon-Sie-Fat, Gezondheidscentrum Janwé, tel.: 36000; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 35419.

3 oktober 1980 om 18.00 uur t/m 6 oktober 1980 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt west: dokter H. Dorgeraam, spreekkamer Mahaima, tel.: 83048; spreekuren: 10.00-12.00 uur; spoedgevallen: tel.: 83048.
In het 3de distrikt Banda Abou: dokter F. Hernandez, spreekkamer Pannekoek, tel.: 641442; spoedgevallen: tel.: 641442.
WIT GELE KRUIS (wijkverpleging):
kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Van der Loo bereikbaar van 06.00-07.00 uur op tel.: 82746; de wacht heeft Zuster Nahar, tel.: 677263, ook te bereiken op pagehoy 687-685.

KLEUTERBUREAU:
maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.
TANDHEELKUNDIGE KLINIEK:
woensdag/vrijdag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.
BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zaterdag gesloten.

BIOSCOPEN
DRIVE-IN
19.15 en 21.15 uur *The Champ* (love-drama, Engels, alle leeftijden; fl.3,50); 24.00 uur *Playbird* (sexfilm, Engels, boven 18 jaar).
CINELANDIA
19.15 en 21.15 uur *Shaolin iron finger* (Chinese film, Engels, boven 18 jaar, fl.3,50 en fl.2,50); 24.00 uur *Man hunt in the city* (aktiefilm, Engels, boven 18 jaar).
THEATER DE TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Lost and found* (comedy, Engels, boven 18 jaar, fl.5,-).
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *El perdón de la Hija de nadie* (zangfilm, Spaans, alle leeft., fl.5,-); 24.00 uur *Death ship* (jaws-picture, Engels, boven 18 jaar, fl.5,-).
WEST-END
19.00 en 21.00 uur *Bruce and Shaolin Kung Fu* (Chinese film, Engels, boven 18 jaar, fl.3,50 en fl.2,50); 24.00 *City on fire* (terror, Engels, boven 18 jaar, fl.3,50 en fl.2,50).
★★★
CINE-TRUCK: Hedenavond te Rancho en morgenavond te Sota.
★★★
TELECURAÇAO: 16.30 Harvey cartoons; 17.00 the incredible Hulk; 18.30 telenovela: Rina; 19.15 deporte tele-8; 19.30 public relations (EVD); 20.00 notisiero tele-8; 20.30 the Jeffersons (George meets Whittendale); 21.00 centennial; 22.00 show di Job; 23.00 wrestling.

BOTICA'S (nachtdienst): Otrabanda: Otrabanda, tel.: 25634; Punda: Bettina, tel.: 37716.
DIVERSEN
ST. FRANSISCUS COLLEGE: 19.00 uur kampvuur (voor de leerlingen).

KIWANIS: 20.00 uur installatie bestuur '80/'81-Hilton Hotel.

ST. JANSCHOOL (Barber): 20.30 uur Miss Banda Bou-verkiezing.
★★★
ZATERDAG
DIVERSEN
BOEKHANDEL AUGUSTINUS: 09.00-12.00 uur demonstratie bouwen model schepen-patio Augustinus (voor kind. + volw.).

CLUBHUIS DE TAMARIJN: 15.00-18.00 uur munten- en postzegelmarkt (kopen en ruilen).
OPENBARE BIBLIOTHEEK
Centrale Bibliotheek (Van Walbeeck-plein 13): (Afd. volwassenen): maandag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 09.00-12.00 uur. (afd. jeugd): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op dinsdag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.
DE TEMPEL
Voorstellingen (Images of Curacao) om 10.00 uur, 11.00 uur en 12.00 uur.
CHRISTOFFELPARK
dagelijks geopend van 08.00-15.00 uur.
TENTOONSTELLINGEN
GALLERY DE TEMPEL
dagelijks geopend van 09.00-23.00 uur; zondag van 16.00-23.00 uur.
CURACAOS MUSEUM
openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8645
HOSPITAAL: 8900

ZATERDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK dagelijks geopend van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.
LANDFILL te Lagoen:
geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.

BON. MUSEUM (oud politiewacht) openingstijden:
maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur.

Interview over Brennekers Kredo

WILLEMSTAD — Morgenochtend zullen Anneke van Arkel en Jaç Visser praten over het nieuwe boekje van Pater Paul Brenneker, Kredo. Dit gebeurt in het wekelijkse programma Interview van radio-Hoyer 2 om 9.15 uur. Het Interview zal beginnen met een kort gesprek met Stella Oosterhof en zal eindigen met de mening over Kredo van Sonia Garmers. Pater Brenneker is morgenochtend in Interview.

Belinah actie

WILLEMSTAD — Belinah op Sint Maarten organiseert zaterdag 4 oktober een zogenaamde floating fun fair op de Yellow bird. Naast het diner zijn er verschillende activiteiten aan boord van de cruiser. Belinah is een better life nutrition and health care foundation. Zo meldt het SM weekblad New Age.

Heer Bommel en de Minionen

0749 — De commissaris reed weg en heer Ollie stapte het huisje van zijn buurvrouw binnen. Die vergat haar verdriet en slaakte een verheugde uitroep toen ze hem zag.
"Ollie!" riep ze. "Ik wist wel, dat je iets flinks van plan was, want jij kan alles. Hoe kon ik daar aan twijfelen? En waar zijn je pleisters?". "Die heb ik afgedaan", verklaarde heer Bommel. "Vanmorgen vroeg, toen ik deze dag ging verbeteren. En ik ben blij, dat ik niet te vroeg ben, want dan zou ik mezelf zijn tegengekomen. Maar nu wordt het tijd, dat u een mooie hanger uitzoekt. Kijk, daar ligt een rosmarijn, en daar is een turkoos of zo..."
Verder kwam hij niet, want Doddeltje omhelsde hem, zodat de woorden hem in de mond bestierven.
"Ik begrijp niet altijd wat je zegt", zei ze. "En ook niet wat je doet. Maar je bent de allerknapste. En als ik echt mag uitzoeken, neem ik deze. Dit is de mooiste".
Met die woorden trok ze een kettinkje uit de juwelen in haar soepbord en hield het omhoog.
Heer Ollie zag, dat er een hartje aan hing. En omdat zijn gemoed toch reeds volgeschoten was, werd de ontroering hem te machtig, zodat hij zich op een stoel liet zakken.

Bij bijzonder onderwijs

ONDERHOUDSGELD NIET TOEREIKEND

KRALENDIJK — Uit welingelichte bronnen is vernomen dat de subsidie, welke de bijzondere scholen krijgen voor het onderhoud van hun gebouwen niet toereikend is. Momenteel bedraagt deze subsidie zevenhondervijftig gulden per gebruikt lokaal. Dit geld wordt aangewend ter dekking van de onderhoudskosten, zoals salaris schoonmaaksters, electriciteit, water, telefoon en schoonmaakartikelen. Het blijkt dat dit geld niet toereikend is om een goed onderhoud van de gebouwen te bekostigen.

Op allerlei manieren worden schoolhoofden en direkteuren aangespoord om zuinig met het geld om te gaan. Vooral het electriciteitsverbruik op sommige scholen is een punt van bezorgdheid bij de schoolbesturen. Uit betrouwbare bron vernamen wij, dat binnenkort het Bestuurscollege een onderzoek zal instellen naar het abnormale hoge verbruik van electriciteit op de scholen. Al bij al blijft het voor de schoolbesturen moeilijk om rond te komen met het geld.

Voor dit schooljaar is men met een experiment begonnen, waarbij de werkzaamheden aan de gebouwen gedaan werden door een DOW-ploeg, waarbij de lonen betaald worden door het BC, terwijl het schoolbestuur zelf de materialen moet bekostigen. (Dit materiaalgeld wordt aan het einde van het jaar toch verrekend met het BC). Hoeveel besparing dit met zich meebrengt, is nog niet te overzien, daar nog niet alle rekeningen binnen zijn.

Er komt nog bij dat momenteel de SIMABO voorstellen heeft gedaan aan de schoolbesturen ter verbetering van de positie van de werksters. Uiteraard gaat dit meer geld kosten. De Simabo heeft ten aanzien van de financiele kant van zijn voorstellen, twee alternatieven gesteld. Het BC zal de [illegible] voor zijn rekening nemen.
Ook is het mogelijk dat het BC het hele onderhoud voor wat betreft de schoonmaaksters voor zijn eigen rekening neemt. Hierdoor krijgen de schoolbesturen meer ruimte op hun Model A om de gebouwen goed te onderhouden.

AUBREY SEALY SECRETARIS ONAFHANKELIJKHEIDSCIE

KRALENDIJK — Van de zijde van de voorzitter van de eilandelijke commissie voor staatkundige structuur, Rudy Ellis, kregen wij de bevestiging, dat gistermorgen tijdens de vergadering van deze commissie, de heer Aubrey Sealy aangenomen is als secretaris van deze commissie. Er waren twee kandidaten, van wie één zich terugtrok, zodat de weg voor de heer Sealy vrij werd.

Zoals bekend heeft de PD-B in de commissie steeds aangedrongen op een secretaris voor deze commissie. Ook de PD-B-leden in de commissie hebben de kandidatuur van de heer Sealy gesteund. Volgens inlichtingen zal het nu gemakkelijker zijn dat bepaalde afspraken die binnen de commissie gedaan worden op schrift worden vastgelegd om zodoende onnodige misverstanden te voorkomen. Te hopen is dat nu er een secretaris benoemd is de bevolking ook meer informatie zal krijgen over het reilen en zeilen van deze commissie. De bevolking heeft zeker ten aanzien van de toekomstige staatkundige structuur recht op alle informaties, zodat zij zijn mening kan vormen over het een en ander. Misschien is nu door de combinatie secretaris/correspondent dit wel mogelijk geworden.

BC zoekt econoom

KRALENDIJK — Van de heer Rudy Ellis vernamen wij dat momenteel het Bestuurscollege van Bonaire, met zeer goede medewerking van de minister van Ontwikkelingssamenwerking, Papa Statia, een verzoek heeft ingediend om een econoom voor Bonaire aan te trekken. De bedoeling is dat deze econoom in het kader van technische bijstand naar Bonaire komt, waar hij onder andere belast zal worden met het opnieuw opzetten van het bureau Welvaartszorg. Op dit ogenblik heeft Bonaire geen beschikking over zo'n gekwalificeerd persoon. Het BC zit echt verlegen om deskundige adviseurs op Bonaire ten aanzien van projecten.

Gezien Bonaire een eiland in ontwikkeling is, achten wij het zeer op zijn plaats, aldus de heer Ellis, dat Nederland hiermee akkoord gaat. Het is in de bedoeling dat deze econoom al in 1981 op Bonaire komt, terwijl in datzelfde jaar een Antilliaanse counterpartner benoemd zal worden, die later het werk zal moeten overnemen.

Bon dia Korsow over gezondheidszorg

WILLEMSTAD — Gezondheidszorg staat ditmaal centraal in het wekelijkse radio-programma Bon dia Korsou, zaterdagmorgen van 10 tot 12 via radio-Hoyer I. "Mundu i Nos" gaat ditmaal over het invoeren van de moedertaal op de lagere scholen, terwijl het wekelijkse portret in het teken staat van Dierendag. Na 11 uur, praten Sidney Jansen en Wastey Bakhuis over de vele vormen van vervuiling op Curacao, en wat er aan gedaan zou kunnen worden.

Fictieve diefstal

WILLEMSTAD — De van Dominica afkomstige G., wonend te Cole Bay vroeg dezer dagen om assistentie van de Sintmaartense politie. Zijn landgenoot C., die met G's zus samenwoont te Princess Quater had namelijk het paspoort van G. gestolen. Dat wilde hij graag terughebben. Of de politie het paspoort kon terugbrengen, was zijn verzoek. Nu kan de politie veel maar in dit geval stond men voor een onmogelijke opgave. G. bleek namelijk helemaal geen paspoort te hebben en bleek ook illegaal op het eiland te verblijven. Uiteindelijk ging niet C als verdachte mee naar de politiewacht, maar moest G. zelf mee, in afwachting van zijn verwijdering van het eiland.

Nooren (Economische Dagblad) op bezoek

KRALENDIJK — Van 2 oktober tot en met 5 oktober zal op Bonaire vertoeven de heer Michael Nooren van het Economisch Dagblad uit Nederland. De heer Nooren zal tijdens zijn verblijf verschillende besprekingen voeren met het Bestuurscollege, de heer Thijssen, direkteur van de Bopec en de heer Rudy Ellis. De bedoeling is om een inventaris te maken van de investeringsmogelijkheden op Bonaire in verband met de toeristenindustrie. Het is te verwachten dat bij de afloop van zijn orienterend bezoek er een persconferentie belegd zal worden om meer informatie te verschaffen.

Sticusa: pers en publiciteit

WILLEMSTAD — De afdeling Pers en radio van Sticusa heeft verleden jaar ruim 43 mille uitgegeven voor zijn activiteiten. Daarvan was 38 mille nodig voor het verschijnen van het Sticusa journaal (zeven afleveringen in 1979) in een oplage van 4400 exemplaren. Er werden verder radio-causerieen over films op de band opgenomen voor Antilliaanse radiostations, hetgeen een bedrag kostte van bijna vijftienhonderd gulden. Onder meer werd de film besproken Bergman ontmoette Bergman. De filmbesprekingen waren van Rob Bettina. Tenslotte werd 3500 gulden uitgetrokken voor Antilliaanse programma's voor de NCRV-rubriek Rosegaar en Prikkeldraad; dit voor interviews door Sonja Garmers.

In dit geheel van het Sticusa-jaarverslag wordt ook aandacht besteed aan de stichting Grafische communicatie, welke met financiele steun van de Sticusa verschillende projecten ondernam zoals Vorming via de dagbladpers. Tevens wordt het lijk en luister onderzoek gememoreerd, ingesteld door de NOS.

Klachten op Bonaire:

Stinapa-bestuurder ook speervisser

KRALENDIJK — De klacht werd ontvangen dat een bestuurslid van de Stinapa, de heer Rene H., verweten wordt dat hij zelf de speervis-wet overtreden heeft verleden zaterdag.

Volgens de informant, zouden twee personen zaterdagmiddag de heer H. gezien hebben nabij Piedra Pretu, terwijl hij uit het water kwam met een harpoen in de hand. Men betreurde het, aldus de informant dat de Stinapa zelf klachten indient tegen overtreders, terwijl men zelf deze wetten met de voeten trapt. De heer T. van het Hof, de pas aangestelde milieu-agent is van het gebeurde op de hoogte gebracht.

Wij hebben contact opgenomen met de heer H. voor zijn versie.
De heer H. verklaarde, dat hij elk weekeinde gaat duiken. Ik ga soms kreeften vangen nabij Piedra Pretu. Daar in de zee aldaar nogal veel haaien voorkomen, neem ik mijn „bang-stick" mee. De „bang-stick" is een stok met aan de punt explosieven om haaien te weren. Ik schiet nooit vissen en heb het zaterdag ook niet gedaan.

De informanten, aldus de heer H. stonden zeker een tweehonderd meter van mij af. Als men zekerheid wilde hebben over het al dan niet bij mij hebben van een harpoen met geschoten vis, dan had men gerust naar mij moeten komen om het een en ander te verifieren.
De andere maat van de heer H., een dive-shop-eigenaar, verklaarde aan de milieu-agent van het Hof, dat hij geen speergun bij zich had en deze ook niet heeft. Op de vraag van de milieuagent of de heer H. deze wel had, antwoorde de eigenaar: „Dat moet je aan hem zelf vragen."
Als gevolg van dit voorval, hebben wij vernomen dat het Stinapa-bestuur deze week hierover zou vergaderen.

Ruddy Ellis: niets bekend van Sealy als DOW-hoofd

KRALENDIJK — In verband met de geruchten dat de heer Sealy benoemd zou worden, althans aangezocht is geworden om de heer Pel op te volgen als hoofd van het DOW, ontkende de heer Ellis desgevraagd, dat er binnen zijn partij, c.q. het Bestuurscollege in die richting gepraat is. Hij vond dat die geruchten meer het karakter van een grap moeten hebben gehad. Zonder de persoon van de heer Sealy te minachten, moet ik wel stellen, dat wij een technisch goed onderlegde persoon als hoofd van deze voor Bonaire zo belangrijke dienst moeten hebben.

DERDE POOT AP NOG NIET VAN DE GROND

Ter opvulling leemtes in onderwijssysteem:

VLC voor een verplichte nascholing leerkrachten

WILLEMSTAD. — Hoewel de vakbond van leerkrachten VLC de mening is toegedaan dat het nascholen van zittende leerkrachten een taak is van de Academia Pedagogiko, heeft de bond zelf een dergelijk projekt op touw gezet dat een verplichte nascholing inhoudt van alle leerkrachten. Het gaat om een tijdelijke nascholing in georganiseerd verband maar nog niet geïnstitutionaliseerd. De vorm zal zijn een tweedaagse kursus van de diverse onderwijstypen gericht op het overbrengen van kennis, vaardigheden en attitudes en het opvullen van leemtes in het onderwijssysteem.

De taak van de nascholing, zo vindt ook de VLC, moet toegeschreven worden aan de Akademia pedagogiko die hiertoe een zogenaamde derde poot zou oprichten. Dat is tot nu toe niet gebeurd en een permanente nascholing van de zittende leerkrachten vindt dan ook nog niet plaats. De VLC heeft in het verleden vaker studie- en informatiedagen georganiseerd voor haar leden en op grond van die ervaring wil de bond ook met andere onderwijsinstanties de organisatie en verantwoordelijkheid daarvoor tijdelijk op zich nemen.

Nascholingsactiviteiten beogen de professionele kennis, vaardigheden en houdingen van onderwijskrachten te verdiepen, uit te breiden of te vernieuwen. Dit kan gebeuren door zelfnascholing, (door middel van vakliteratuur) of door een cursus georganiseerd door derden.

In Zweden zijn dergelijke scholingen verplicht gesteld voor de leerkrachten terwijl in Engeland en Duitsland initieel om- en herscholing plaatsheeft. Ook in Nederland is er periodiek een nascholing wat echter niet verplicht is. Op Curacao zijn er zes vakantiedagen ter beschikking van het BC voor werkzaamheden van onderwijskundig en/of schoolorganisatorische aard.

In het verleden zijn er wel diverse cursussen georganiseerd voor de onderwijskrachten, terwijl ook de VLC diverse studiedagen en -weekeinden heeft weten te organiseren voor haar leden.

Op het nascholingsgebied spelen twee belangrijke filosofieen een rol. Zo kan een nascholing gericht zijn op een opvulling van leemtes en het herstellen van fouten in het onderwijssysteem. In het belang van leerling en school kan men hierbij tot verplichting overgaan. Verder kan de scholing ook gericht zijn op zelfontplooiing in het kader van permanente educatie. Omdat het onderwijssysteem op Curacao een kopie is van het Nederlands onderwijssysteem, niet gericht op de behoeften en wensen van de Antilliaanse samenleving of op het Antilliaans kind, is de VLC voorstander van een nascholing dat leemten aan de kaak stelt en fouten moet herstellen. Dat brengt met zich mee dat in het belang van het onderwijs, die nascholing ook verplicht moet zijn voor alle leerkrachten.

De bond acht haar voorstel een soort overgangsoplossing in het kader van Antilliansering van het onderwijssysteem, omdat er meer principiele discussies en onderzoeken aan vooraf moeten gaan.

Volgens de bond kan voorlopig gewerkt worden in programmas van twee dagen waarbij de leergangskonstruktie aan de orde wordt gesteld door doelgroepen. Zo kan het basisonderwijs bijvoorbeeld één vak uitkiezen dat verder uitgediept moet worden terwijl in het voortgezet onderwijs vakgroepen aan de orde komen (bijvoorbeeld expressievakken).

Het nascholingsplan van de VLC zal door de leden besproken worden waarna de bond het een en ander verder kan gaan aankaarten. Aanvankelijk was het de bedoeling reeds aan het begin van dit schooljaar het VLC-plan uit te voeren, onder meer in samenwerking met het departement van onderwijs.

Hospitaalbeleid aan de kaak gesteld door CBV

WILLEMSTAD — Bij de voortzetting van de cao-besprekingen tussen de CBV en de ziekenhuisdirectie, heeft de bond gisteren een nieuwe wending gegeven aan die besprekingen: geeist werd dat er een onderhoud komt met betrokken ministers en gedeputeerden inzake het ziekenhuisbeleid. De bond wil dat beleid aan de kaak stellen alvorens de cao-onderhandelingen worden voortgezet omdat dat beleid de uitvoering van een bedongen cao, negatief zou kunnen beinvloeden. Aan dat onderhoud zullen moeten aanzitten de ministers van Volksgezondheid, Economische Zaken, Arbeid- en Sociale Zaken, evenals de gedeputeerde van Volksgezondheid. De ziekenhuisdirectie verklaarde gisteren niets tegen een dergelijke bespreking te hebben.

De landsbemiddelaar zal nu de bereidwilligheid van de autoriteiten om de bondskritiek op het ziekenhuisbeleid aan te horen, moeten gaan peilen. Dat zal op korte termijn moeten gebeuren, om de cao-onderhandelingen zo snel mogelijk te kunnen afronden. De CBV baseert zich op de boodschap die hen is doorgegeven door de minister van Economische Zaken, voordat de onderhandelingen startten wat voor hen dergelijke besprekingen mogelijk maken. Adviseur van de hospitaalbond bij de onderhandelingen is Ewald Ong-A-Kwie.

Shell-grens is 12 procent

PWFC blijft vasthouden aan volledige indexering

WILLEMSTAD. — Centraal staat bij de vastgelopen cao-onderhandelingen tussen de vakbond PWFC en de Shell-maatschappijen, een reele loonsverhoging gekoppeld aan de indexering. De Shell is bereid een loonsverhoging uit te betalen van totaal slechts drie procent, mits de bond accoord gaat met een volledige indexering tot 12 procent en een voorbehoud van Shell-zijde indien de kosten van levensonderhoud boven de 12 procent stijgen. Dat is voor de bond uitgesloten. De PWFC blijft vasthouden aan de huidige volledige indexering. "De volledige indexering is voor ons heilig", zei de bondsvoorzitter gisteren tijdens een persconferentie.

De cao-onderhandelingen tussen de PWFC en de Shell-maatschappijen vingen op 20 augustus aan en na 18 besprekingen kwam de bond tot de conclusie dat zij geen stap verder waren. De houding van de Shell noemde de bondsvoorzitter intransigent terwijl de bond steeds meer het gevoel kreeg dat zichzelf te onderhandelen, door steeds meer te moeten toegeven aan de Shell. Reeds aan het begin van de onderhandelingen had de bond duidelijk gemaakt dat de onderhandelingen aan het eind van september afgerond moeten zijn. PWFC-voorzitter Koeyers legde uit dat de vorige cao negen maanden van onderhandelingen in beslag had genomen en de Shell daarna weigerde alle verkregen rechten te laten ingaan met die 9 maanden terugwerkende kracht.

De PWFC staat nu op een eis van 8 procent reeele loonsverhoging. Aanvankelijk was om 10 procent gevraagd. Zoals verwacht ging de Shelldirectie daarmee niet accoord en koppelde een verhoging van maximaal 3 procent, aan de volledige indexering zoals die reeds is vastgelegd in de cao. De Shell-grens is 12 procent. Tot dat percentage wil de Shell wel volledig indexeren. Indien de kosten van levensonderhoud boven de 12 procent stijgen, zal de Shell de lonen wel volledig willen aanpassen mits de financieel-economische situatie van het bedrijf dat toelaat en met aftrek van het medisch pakket. Bovendien moet de cao in een dergelijk geval drie jaar en vier maanden duren. De bond wil een cao van twee jaar.

„Door deze drie factoren samen te vatten, wil de Shell ons verplichten over de indexering te onderhandelen, " aldus de bondsvoorzitter. In geen geval zal de bond de huidige regeling van een volledige indexering loslaten. Wij willen beschouwen zij dat als een reeds verworven recht, maar tevens gaan zij ervan uit dat de inflatie wordt veroorzaakt door de oliemaatschappijen. „Wij kunnen daarom niet tolereren dat de werknemers die moeten dragen", aldus Roque Koeyers. De voorgestelde werktijdenverkorting (van 37 en een half uur per week) zou voor de Shell slechts bespreekbaar zijn indien ook vermindering van het salaris ter sprake zou komen. Toen de bond daarop inging wilde de Shell niet verder praten, zei de heer Koeyers.

De verhoging met één procent van de vakantie toelage die nu 8 procent bedraagt, een reiskostenvergoeding om de twee jaar van maximaal duizend gulden, een jaarlijkse gratificatie van duizend gulden in juli, uitbreiding van de medische voorzieningen (met tandheelkundige verzorging en compensatie voor brillen) moeten uitgesloten worden geacht. Ook is de Shell niet ingegaan op het bondsvoorstel om de werknemers 115 liter benzine per jaar te verstrekken. Een verhoging van het aantal gasbommen per jaar wordt niet toegekend. De sfeer van de onderhandelingen beschreef de PWFC-voorzitter met de volgende voorvallen: de bond stelde voor het aantal vrije dagen bij huwelijk van de werknemer met drie dagen uit te breiden, de Shell wilde die met één dag uitbreiden en zou anders het voorstel terug trekken. Over een bijdrage per lid voor scholing, zou de Shell willen nadenken pas wanneer de leden het cao-pakket aanvaarden. Met hooguit drie duizend gulden zou de maatschappij bijdragen aan de kosten voor bijstand aan de leden bij het invullen van de belastingpapieren. De kosten worden door de bond geraamd op 9 duizend gulden maar de Shell stelde dat de maatschappij 3 duizend gulden of niets betaalt. Een zwembad voor de Shellwerknemers (in navolging van die voor de employes) moet uitgesloten worden geacht terwijl de Shell ook niet zal bijdragen tot de oprichting van een bezinestation van de PWFC.

De wachtloperspremie zou niet kunnen worden opgetrokken terwijl de maatschappij ook niet van plan is een nieuwe groep (schaal) in te lassen om het verschil tussen de salarissen van employees en werknemers te verkleinen.

PWFC-voorzitter Roque Koeyers verklaarde gisteren dat het uitgesloten moet worden dat de bond de indexering laat vallen om de overige cao-voorstellen door te drukken. Anderzijds vond hij het prematuur om te kunnen antwoorden op de vraag of de bond alle overige eisen zal laten vallen om de volledige indexering te handhaven.

Maandag zullen, op verzoek van de bond, de eerste besprekingen worden gevoerd met de landsbemiddelaar.

De noodzaak voor een bijzondere landsbemiddelaar zag de bond niet zitten en wilde ook geen tijdslimiet stellen voor afronding van de besprekingen.

WILLEMSTAD — De dames van de Steering Committee gaven gistermiddag een uiteenzetting aan de pers over de organisatie van de Dag van het Kind in 1980. Die dag valt op zondag 19 oktober. Die dag zal een eerbetoon gebracht worden aan de baby, die verleden jaar op de eerste Dag van het Kind als eerste werd geboren. Vlnr mevrouw Lelia Peternella (coordinatrice van het project workshops), voorzitster mevrouw Gladys Daflaar, jeugdleidster van Jeugdzaken mevrouw Flokkers en mevrouw Stella Oosterhof (initiatiefneemster).

Twaalf workshops in wijken

Viering Dag van het Kind op 19 october

WILLEMSTAD — In afwachting van de viering van de Dag van het Kind 1980 heeft het Steering Committee Curaçao twaalf workshops georganiseerd voor de jeugd in evenzoveel wijken. Verwacht wordt dat ruim 600 kinderen in dat verband gaan discussiëren over diverse onderwerpen, waarbij hun wijk centraal staat.

Verleden jaar heeft gezaghebber mr Ornelio Martina de derde zondag van de maand oktober uitgeroepen tot Dag van het Kind. Dit jaar zal dat ook op 19 oktober herdacht worden met een grote manifestatie in het sportcomplex op Brievengat. Het exacte programma daarvan wordt naderhand bekend gemaakt.

Vorig jaar werd een studiedag gehouden voor 150 jongelui in de leeftijd van negen tot en met veertien jaar. Van hen zijn er negen vervolgens naar een Caribisch jeugdcongres gegaan op St. Maarten. Daar vloeide een rapport uit voort dat aan de autoriteiten werd overhandigd, maar waarover niets meer is vernomen sedertdien.

Dit jaar worden workshops gehouden in de wijken Soto, Barber, Jandoret, Wishi, Marchena, Montagne, Buena Vista, Brievengat, Seru Fortuna, Groot Kwartier, Bonam en Saliña. Gediscussieerd wordt er over onderwerpen als wijk-behoeften, recreatiemogelijkheden, communicatie tussen jongeren en ouderen in de wijk, mentaliteit van wijkbewoners en integratie van gehandicapten in de wijken. Inschrijving voor deze workshops staat open voor een ieder op 5 en 7 oktober: bij het AVVC van 3 tot 5 uur 's middags voor "pariba" (ten oosten van de brug) en bij SEDA (Sede di Damas) voor "pabou" aan de Seru Fortunaweg 8 op dezelfde dag en uren. In totaal kunnen vijftig kinderen per workshop meedoen. De kinderen worden naar gelang hun wijk ingedeeld in de workshops. Gebruik wordt gemaakt van vijf scholen, vijf buurtcentra en andere faciliteiten. De bedoeling is dat vervolgens de kinderen ook zien wat zij zelf kunnen doen om hun buurt leefbaarder te maken voor jong en oud.

Het Steering committee coordineert het project dat gesteund wordt door het CCC, dat tot een bepaald bedrag financien levert, en de afdeling Jeugdzaken van Landhuis Hel bekostigt het middagmaal voor de workshop op 15 oktober (van 10 tot 16.00 uur). De workshops staan onder leiding van ervaren jeugdleiders, jeugdleiders in opleiding, buurtleiders en vrijwilligers.

Er loopt al een onderdeel van het plan "Ken je wijk beter" in de vorm van opdrachten voor opstellen van ruim anderhalve pagina over de wijk. Een jury zal daaruit een keuze doen. De winnaars worden zogenaamde "woordvoerders" van de wijken.

Overwerk eiland beduidend minder dan jaar eerder

WILLEMSTAD. — De totaal uitgekeerde bedragen aan overwerk vertonen voor de eerste acht maanden van dit jaar een duidelijke neergaande tendens. Dat valt op te maken uit de cijfers daaromtrent van het eilandgebied Curacao.

Het eilandgebied herstelt een eerdere gewoonte om de nieuwsmedia overzichten te verstrekken van de maandelijkse overwerk-betalingen aan ambtenaren in eilandsdienst. Over de maand augustus werd 111.521 gulden betaald totaal aan overwerk. Dat was een maand eerder 102.247 gulden en in juni 155.593 gulden. Over dezelfde maanden van het vorig jaar (en in dezelfde volgorde) bedroegen de totaal-bedragen 151.442 gulden, 171.382 gulden en 151.515 gulden.

Absolute koploper was en is nog steeds de Dienst Waterdistributie (DWD) met een bedrag van 25 mille over augustus. Tweede is over die maand de Centrale Bewakingsdienst Curacao.

Tegen de gewoonten in is daar wel een toelichting op verschaft. Uitgelegd wordt dat, dat hoge bedrag voor de bewakingsdienst te wijten is aan de extra controle van eilandsbewakers bij de veerboten op de spitsuren.

Wonderlijk genoeg geeft het Haven- en Loodswezen, die met deze boten zelf werkt, een daling te zien van overwerk. Over de maanden juni, juli augustus bedragen de geldsommen daar 20.373 gulden, 12.320 gulden en 8480 gulden.

Andere diensten die qua overwerk nog goed meetellen in het rijtje zijn Huishoudelijke dienst (5203 gld), Financien (5409 gld), Arbeidszorg (5349 gld, Ontvangerskantoor (5328 gld en LVV (7055 gld). Absoluut geen overwerk is er uitbetaald over de afgelopen drie maanden op BIO, Dienst ROV, hulpkantoor Dokterstuin, Accountantsbureau, Schooladviesdienst, DAO en Centraal bestuurskantoor. Geheel contstant werd over die drie maanden op het hulpkantoor Montagne het bedrag van 183,61 gld uitgekeerd.

Totaal is er dit jaar uitgekeerd aan overwerk 1.027.971 gulden, wat een gemiddelde geeft per maand van 128.496 gulden. Dat is beduidend minder dan het maandgemiddelde van vorig jaar dat staat op 167.718 gulden. Als deze tendens zich voortzet over de resterende vier maanden van het jaar komt het eilandgebied er ruim een half miljoen gulden beter vanaf in vergelijking met vorig jaar.

Vorming BC MAN en DP vordert zeer traag

WILLEMSTAD — De partijen MAN en DP zijn het practisch geheel eens over een programma voor een BC gevormd door beide partijen. Over de portefeuille-verdeling is die overeenstemming nog niet bereikt.

Nadat de DP in het bestuur het programma nog eens grondig had doorgesproken zijn MAN en DP het daarover eerder deze week eens geworden. De DP heeft extra bedenktijd gevraagd om over de voorgestelde portefeuille-verdeling te praten in bestuurskring. In MAN-kring wordt vandaag nog reactie verwacht waarna het nieuwe BC formeel gevormd kan worden.

Pogingen van de Amigoe deze hele week om meer informatie hieromtrent los te krijgen van de kant van de DP zijn op niets uitgelopen. De rode partij vermijdt blijkbaar alle publiciteit hieromtrent. Dat versterkt de indruk dat gepoogd wordt de BC-formatie te rekken. In MAN-kringen neemt echter het ongeduld toe. Vandaag wordt antwoord verwacht van de kant van de DP of die de portefeuille van Arbeidszorg op zich neemt. Dat is het enige overgebleven discussiepunt.

Ernstige kritiek op secretaris generaal

BTG niet onvoorwaardelijk lid van vakcentrale CGTC

WILLEMSTAD – De vakbond BTG is voorlopig niet van plan uit de vakcentrale CGTC te stappen, maar heeft wel zware kritiek op de wijze van functioneren van de CGTC. De CGTC heeft geen eigen gezicht maar voert uit wat de CLAT hen opdraagt, vertelde gisteren het BTG-bestuur, die eerder deze week uit het Uitvoerend Comité is gezet. De twee BTG-leden in dat comité (Leander en Doval) vertegenwoordigen de bond niet, stelde BTG-voorzitter Pikeur, die de laatste ontwikkelingen binnen de CGTC een spel noemde om de BTG eruit te gooien.

Enkele dagen nadat het nieuw BTG-bestuur was gekozen, vond in juli dit jaar het CGTC-congres plaats dat de sindikale renovatie als thema meekreeg. Niet alleen is het bij die leuze gebleven omdat niets concreets is besproken tijdens het congres, maar tevens werd het nieuw bondsbestuur onverwacht bijna volledig gekozen in het Uitvoerend comité van de centrale. Volgens de BTG waren zij verplicht dat te aanvaarden omdat er anders een vacuum zou ontstaan door het terugtrekken van de Horecaf uit dat comité.

Een financieel verslag werd noch aan het congres noch aan het uitvoerend comité gegeven, ondanks herhaalde verzoeken daartoe. Volgens het BTG-bestuur vond met name de secretaris generaal van de CGTC, de houding van de BTG te kritisch en hij verklaarde dan ook herhaaldelijk dat zij hem het werken onmogelijk maakten. De ontslagname van de zeven leden van het uitvoerend comité was volgens de BTG een spel om de BTG te wippen. Tijdens de vergadering van de centrale raad eerder deze week, werd de BTG uit het comité gestemd en werd de oude groep weer, zij het tijdelijk, onder leiding van Erwin Koense teruggeplaatst in het comité. De twee BTG-leden Doval en Leander vertegenwoordigen de bond niet, stelde het bestuur met klem.

Ernstige kritiek hebben de bestuursleden op de wijze van functioneren van de CGTC. Zo zou de centrale slechts de CLAT-ideeen uitvoeren zonder open te staan voor nieuwe ideeën onder meer in het standpunt ten aanzien van de Kamer van Vakbonden. De Clat zou tegen een bondseenheid zijn van de arbeidersklassen terwijl CGTC die ideeen moet uitvoeren. In een communique wijst het BTG-bestuur op het gebrek aan solidariteit van de CGTC onder meer ten aanzien van de CADMU die onlangs haar vijfde lustrum vierde. Secretaris generaal Koense zou zich hebben verzet tegen het sturen van een felicitatietelegram aan de bond.

Participatie en een gezonde mogelijk, op de eerste plaats door de houding van de secretaris generaal. Deze wordt in het bondscommunique ervan beschuldigd een coup te hebben gepleegd in het oude BTG-bestuur en nu een nieuwe coup aan hetvoorbereiden te zijn in het nieuw BTG-bestuur, omdat geen der besturen in het CGTC en CLAT-straatje willen lopen.

Verder zou de secretaris generaal zich zelf hebben voorgesteld als adviseur en onderhandelaar van de bond terwijl hij het voorzitterschap op zich wilde nemen. Hij zou er bij de leden op hebben aangedrongen om hem als kandidaat te plaatsen voor het voorzitterschap van die bond.

De BTG zou haar eigen scholing niet mogen organiseren. Dat moet gebeuren door de CGTC of door de CLAT terwijl de secretaris generaal alle voorgedragen BTG-kandidaten die kunnen helpen bij een BTG-scholing, belachelijk maakt.

De BTG zal dan ook niet langer onvoorwaardelijk participeren in de vakcentrale CGTC. Een van de belangrijkste voorwaarden is een werkelijke participatie van alle aangesloten bonden. Indien die BTG-voorwaarden niet gerespecteerd worden, aldus een communique van de bond, zal de bond haar conclusie trekken.

Splitsing in partij vermeden

WIPM ziet af van brief aan premier

WILLEMSTAD – De WIPM-leider Will Johnson ziet af van verzending van een brief aan minister-president Don Martina met het verzoek administrateur George Larmonie van Saba te vervangen. Dat heeft de heer Johnson vanmorgen bevestigd in een gesprek met de Amigoe.

Hij zei dat hij geen polarisatie op het eiland wil tussen bevolkingsgroepen, noch een splitsing binnen zijn partij om de administrateur.

De WIMP, die alle vijf raadszetels bezet, vergaderde gisteren intern over het vraagstuk rond administrateur Larmonie. Binnen de partij (en de Eilandsraad-fractie) zijn er twee groepen ontstaan door deze kwestie. De een wil administrateur Larmonie het liefst verwijderd zien. Onder hen is WIMP-leider Johnson die zegt daarmee tegemoet te komen aan wensen van grote groepen kiezers en die zijn voor hem erg belangrijk.

Aan de andere kant zijn er twee WIPM-raadsleden die geen bezwaren hebben tegen aanblijven van de heer Larmonie als administrateur. Ondanks dat ontkend wordt dat raciale motieven een rol spelen hierbij, kan er niet omheen gegaan worden dat de groepen ook opgedeeld zijn volgens die scheidslijn.

Gisteren nog zei de heer Johnson dat het de bedoeling was een brief te sturen naar premier Martina om de heer Larmonie te vervangen te zien. Hij zou namelijk tegen alle tradities in langer dan twee jaar hebben aangezeten en om verdere problemen met de bevolking te vermijden leek een vervanging terecht. De algemene verwachting in politieke kring was dat gedeputeerde Johnson voor dit voorstel ook met zijn portefeuille zou gaan schermen om de administrateur te wippen.

Hier is niets van terecht gekomen. „Ik sta er niet op dat Larmonie van vandaag op morgen moet verdwijnen," zei de heer Johnson vanmmorgen. „Ik wil ook niet de dupe worden van bepaalde gerezen conflicten. Ik wil dit in alle rust en orde opgelost zien. Van de brief aan de premier zien we ook maar af. In het verleden heb ik dikwijls met de gezaghebber (Max Pandt - RED) en ook met premier Martina gesproken over de administrateur. Ik hoop dat er spoedig ministers hierheen komen zodat ook hierover gesproken kan worden. Ik verwacht dat zij dan zelf ook bij het BC en de raadsleden een en ander vragen over het functioneren van de administrateur en dat zij zelf de beslissing nemen die hun het beste lijkt. Het heeft geen zin om twee bevolkingsgroepen tegen elkaar op te hitsen. Daarom ook is er gisteravond geen beslissing genomen."

Naar de Amigoe uit doorgaans goed ingelichte kring heeft vernomen is er niet alleen binnen de Eilandsraad, maar ook binnen het WIPM-BC eensgezindheid over dit vraagstuk. De heer Granger is gedeputeerde-raadslid en voorstander voor behoud van Larmonie als administrateur. Daar staat tegenover het gedeputeerde-raadslid Will Johnson. Politieke waarnemers achten de wending van de WIPM-leider de enige en correcte mogelijkheid om een confrontatie van welke vorm ook op het eiland te vermijden. Wat op het eiland ook heeft mee gespeeld is het feit dat eind van de maand de bevolking eensgezind koningin Beatrix wil ontvangen.

WILLEMSTAD – Vanmorgen vroeg werd het verkeer in een deel van de binnenstad omgeleid. In de Kerkstraat stond een grote hijskraan opgesteld. Die is vanmorgen bezig geweest met nieuw en zwaar materieel voor de "brillenzaak" Optika Sylvia. De spullen werden via een raam boven in het gebouw binnen gehaald. Dit tafereeltje trok natuurlijk veel bekijks.

IJzige stilte om uitbreiding van landscoalitie

WILLEMSTAD – Er heerst een ijzige stilte rond de politieke besprekingen om te komen tot een uitbreiding van de coalitie van het kabinet-Martina. Hoewel deze afgelopen woensdag besprekingen hebben plaats gevonden tussen MAN, MEP, UPB en DP laten de betrokken partijen angstvallig weinig los over de vordering van dat overleg.

Naar de Amigoe heeft begrepen is het de bedoeling dat de vier partijen elkaar de volgende week maandag weer ontmoeten om het gesprek voort te zetten. Niet te achterhalen was in welk stadium de besprekingen al zijn beland.

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Ingrid–La Fama, Popular, Piet Soda Fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Stores Aruba, Caribbean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00 - 12.00/ 14.00 - 17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.
Pageboy: 027 - 774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 24555.

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
Boulevard: 20.30 *Hurricane* (14 jr.); 24.00 *Rivals in love* (18 jr.).
Rialto: 20.00 *Walking tall final chapter* 714 jr.); 22.30 *Keetje Tippel* (18 jr.).
Drive-in: 20.30 en 24.00 *Maria* (alle leeft.).
Principal: 20.30 *The Bermuda triangle* (18 jr.); 24.00 *Bloody hands of the law* (18 jr.).

WIT GELE KRUIS
Oranjestad: tel.: 23168. Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288; Savaneta: tel.: 47020; Dakota: tel.: 24444; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren Patiastraat 27.

WACHTREGELING DOKTOREN (Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord): spreekuren: zat. en zon. van 09.30-10.30/17.30-18.30 uur dokter J.C.Frederiks, Stadionweg 27, tel.: 24484.
(San Nicolas en Savaneta): dokter E. de Cuba, Venezuelastraat 19, tel.: 25549.

BOTICA'S
Oranjestad: Oduber, tel.: 21780.
San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER:
dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

FERIA
20.00-24.00 uur in het Centro di Barrio Noord.

SPORT
VOLLEYBALL: 19.30 uur Vulcanus/Datsun vs CB Noord; 20.30 uur Amstel/Atom Boys vs Brazil-Sportcentrum Savaneta.

ZATERDAG
DIVERSEN
FUNDASHON DIABETICO ARUBANO:
07.00-11.00 uur Martin Luther Kingschool, Brazil.

SPORT
BILJART: 15.30 uur Sport Boys vs Bucuti Yachtclub-Trappersclub.

VOETBAL: 16.30 uur Unicon vs Flor de Oriente; 18.30 uur Inter vs La Fama-RCA.

TELEARUBA: 17.00 Woody Woodpecker; 17.30 Incredible hulk; 18.00 Living Tomorrow; 18.30 Eng. news (lokaal); 18.45 telenovela: Rina; 19.30 Cocktail musical (lokaal); 20.00 Telenoticias (lokaal); 20.30 Potraits of power; 21.00 Switch; 22.00 Sanford & Son; 22.30 Wrestling.

OP DE PIER bij drijvend restaurant Bali opende de heer Ronny Schmand gisteren een nieuwe bar, die de naam kreeg van Bamboo-bar. Iedere dag is er om half zes happy hour met muziek van lokale artiesten ... Arubaanse ...

Aruba Beach Club grootste aandeelhouder

Playa Linda nieuw hotel

ORANJESTAD — Het nieuwste hotel waarover Aruba over 36 maanden zal spreken is het Playa Linda beach resort, dat ingaande 1 maart volgend jaar gebouwd zal worden op de plaats waar 25 jaar lang het Basiruti beach hotel gestaan heeft.

Aruba beach club, dat als eerste "timeshare" hotel veel successen boekt, is de grootste aandeelhouder van Playa Linda, waarmee een investering gemoeid is van 20 miljoen Amerikaanse dollars.

Playa Linda beach resort, dat het tweede Arubaanse "timeshare" hotel gaat worden, zal in drie fasen worden gebouwd. Als eerste komt de zuidvleugel — met 60 suite's — aan bod. Deze vleugel zal — eenmaal klaar — direct in bedrijf worden gesteld, waarbij gebruik zal worden gemaakt van het huidig Basiruti-restaurant. Basiruti zelf zal geleidelijk aan worden gesloopt totdat niets anders overblijft dan alleen de gedenkplaat als herinnering dat hier de toenmalige koningin Juliana heeft gelogeerd, toen het hotel voor het eerst werd geopend.

Wanneer na de derde fase het hele project voltooid is, zal Playa Linda over 150 standaard type suites en 34 luxe type suites beschikken.

Het ontwerp van Playa Linda, gemaakt door Associated Architects, geeft een hoogbouw-structuur (8 verdiepingen) aan, omgeven door een weelderige tropische beplanting. Het geheel is in koloniale stijl ontworpen, met drie hoofdgebouwen met daaronder ruime auto-parkeerplaatsen. Evenals de Aruba beach club zal Playa Linda over de gewenste faciliteiten van een timesharing hotel gaan beschikken, te weten suites met kitchenette, bad-en slaapkamers, ruim balkon en woonkamer, lobby, receptie, kantoren, winkels, speelruimte voor kinderen, een lounge voor de leden van het resort, zwembad, restaurant, bar, en tennisbanen.

Een diepgaande feasibility studie is onlangs door de firma Touche Ross opgesteld met als eind-conclusie dat het Playa Linda project financieel-economisch levensvatbaar wordt geacht. Om een grondig inzicht te verkrijgen met betrekking tot de eventuele consequenties van de passaatwind op het project zelf, alsmede op de omgeving, is het voorontwerp van Playa Linda opgestuurd naar het Toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) in Nederland, waar verschillende windtunnel-testen worden genomen. Het definitief advies wordt in november verwacht.

De financiering van de eerste fase is reeds gereed en geschiedde door de aandeelhouders van de Aruba international beach club n.v. en door uitgifte van obligaties. Voorts is door de belastingconsulenten Loyens en Volkmaars een verzoek ingediend bij de Centrale regering ter verkrijging van een 10-jarige belastingvrijdom. De initiatiefnemers hopen op een gunstige beslissing, alvorens met de bouw zal worden begonnen. Verder is er een stuk grond aangevraagd aan de zuidzijde van Basiruti, waardoor de opzet van Playa Linda niet gewijzigd hoeft te worden en zou kunnen geschieden zoals thans ontworpen. Verwacht wordt dat over de laatstgenoemde twee punten een beslissing zal vallen in de komende weken.

Geschat wordt dat Playa Linda tijdens de bouw aan 100 personen werk zal verschaffen, terwijl eenmaal klaar, men een personeelsbestand van 180 man zal hebben.

Activiteiten rond Fatima-convent

ORANJESTAD — De commissie fundraising Fatima-convent organiseert op 5 oktober in Sociedad Bolivariana een bake-sale in combinatie met een vlooienmarkt en een autosterrit. De bake sale begint om half tien 's morgens en duurt tot vijf uur 's middags met de verkoop van allerlei gebakjes, planten, handwerken, typisch Arubaanse platen. Tevens zal er een grabbelton voor de kleintjes zijn.

De kaarten voor de autosterrit zijn verkrijgbaar bij Pinocchio in de Kerkstraat en het begin en het einde van de sterrit is bij Bolivariana. Een passage Aruba-Curacao wordt verloot tussen de kaartjeskopers voor de koffiemorgen. De opbrengst van de bake sale is bestemd voor liefdadige werken.

CAR-PROGRAMMA 6 RALLIES

ORANJESTAD — De Club Automobilistico di rally (CAR) is het nieuwe seizoen 1980/1981 met veel enthousiasme begonnen. Geprobeerd zal worden in dit seizoen zes rally's te organiseren. Volgende week vrijdag wordt reeds begonnen met een korte introductie-rally vanaf de Tivoliclub, waaraan zowel leden als niet-leden kunnen meedoen. De start is om half acht en de rit duurt ongeveer 45 minuten. Direct na afloop wordt om half negen de jaarlijkse algemene ledenvergadering gehouden in de Tivoliclub.

Op zondag 12 oktober volgt de Centro di barrio CAR-rally. De start is om tien uur 's morgens bij het DOW-kantoor en naast de A- en B-klassen zal ditmaal voor het eerst ook gereden worden in de C-klasse. De rally eindigt bij het centro di barrio y deporte Dakota. Inschrijving is mogelijk bij bestuursleden van CAR tijdens de algemene ledenvergadering en bij de start.

Op 23 november zal vermoedelijk een dagkabouterrally worden gehouden, terwijl CAR vaste voornemens heeft om deel te nemen aan de 24 uur rally die op de 25 en 26 oktober op Curacao zal worden gehouden.

Zakenvaria

Tweede LP van Dominico Herrera

ORANJESTAD — De Bonairaanse pianist/componist Dominico Herrera heeft ook op Aruba zijn tweede kersverse langspeelplaat in omgang gebracht. Op deze langspeelplaat Dominico Herrera su Piano y Ritmo komt wederom de Antilliaanse muziek volop tot zijn recht met zijn mazurcas, danzas, tumbas en walsen die te beluisteren zijn. Dominico Herrera heeft voor zijn "nieuwste" LP uitstekende begeleiding van het trio, gevormd door Rafael Raven, Cerilio Frances en Anthony Raven.

In heren B-klasse

Penha volleykampioen

SANTA CRUZ — Penha volleyball team is op overtuigende wijze heren-B volleybalkampioen geworden na een beslissende 3-2 overwinning op mede-finalist Rapido Flash Unicon. Penha wist deze "best out of 5" finale te pakken met 3 achtereenvolgende overwinningen zonder verlies. Rapid Flash Unicon wist in de derde tevens laatste wedstrijd de stand op 2-2 gelijk te trekken en een vijfde set te forceren, maar moest in deze laatste set het hoofd buigen met een 1-15 eindstand.

In de hierna volgende wedstrijd wist Rapid red Omega de leiding te nemen in de dames-A klasse-finale door tegenstander Vulcanus Datsun met 3-0 te kloppen. De setstanden waren 15-8, 15-11 en 15-6 voor Rapid, die nu de leiding heeft met 2 gewonnen en 1 verloren wedstrijd en daarmee slechts één overwinning verwijderd is van de kampioenstitel.

De finale-strijd wordt vanavond in het Savaneta sport centrum voortgezet met de dames-B finale tussen Centro di Barrio Noord en Vulcanus Datsun. Laatstgenoemde club legt vanavond met een overwinning beslag op de dames-B titel. De tweede wedstrijd van vanavond gaat tussen de heren A-klassers Brazil Coca Cola en Amstel Atom Boys. De stand in de heren-A finale is 1 gewonnen en 1 verloren wedstrijd aan beide kanten.

Overname Little bay ontkend

ORANJESTAD/PHILIPSBURG — Een van de directeuren van de Hotelmaatschappij Nederlandse Antillen Henk Timmer, die eigenaresse is van het Little Bay hotel op Sint Maarten, sprak vanmorgen het ANP-bericht tegen dat het Little Bayhotel verkocht zou zijn aan de Nederlandse Bilderberggroep. "Dat is onjuist", aldus de heer Timmer. "Het hotel is niet verkocht. Alleen heeft de Bilderberg-groep het management voor beheer van het hotel overgenomen". Hij verwees verder naar het persbericht van enige dagen geleden, dat in de Antilliaanse pers verscheen en vermoedelijk door het ANP verkeerd is uitgelegd.

Remitido

Exigencia di Aruba

Cierto hendenan den nos comunidad
C'ainda ta contra Aruba su libertad
Ta trata di kibra e lucha Arubano
Cu pa cincuenta aña tabata en vano

Kico boso ta gana cu mata nos unico anhelo
Kio boso ta gana cu kibra e lucha di nos pueblo
Nos Yiuw y nietonan lo sigui ser atrapa
Sin mira nunca nos y nan deseonan realisa

Ban uni nos tur politiconan Arubano
Ban lucha nos tur pa un Aruba soberano
82% di nos pueblo ta reclama Aruba independiente
Cumpli cu e mandato di nos pueblo tan valiente

Henter mundo lo admira boso union
Henter reinado lo cumpli cu boso mision
Henter Aruba lo ricibi boso cu afeccion
Y dios lo dramà riba boso su bendicion

CHOMI LACLE
(ARUBA)

Stakers wijzen voorstellen af

Elamar-directie: we kunnen niet verder

ORANJESTAD — De staking bij de Elmar duurde ook vanmorgen voort. Gistermiddag werd een algemene ledenvergadering in het CCA gehouden, waarbij de leden een uiteenzetting werd gegeven. Na afloop van de vergadering werd landsbemiddelaar Eddy Maduro op de hoogte gesteld dat de leden niet afwijken van hun laatste voorstel.

In dit laatste voorstel werd een loonsverhoging voor dit jaar van tachtig cent per uur gevraagd en volgend jaar nog eens twintig cent. De Elmar had in eerste instantie veertig gulden per maand (ongeveer vier procent) aangeboden en dit later door bemiddeling van landsbemiddelaar Maduro verhoogd tot zestig gulden met handhaving van de volledige aanpassing van loon waarvoor in eerste instantie zeventig procent was gesteld. Door de Elmar-directie werd bijzonder duidelijk gesteld dat men onmogelijk verder kan gaan. Wanneer de werknemers meer geld in handen willen hebben, dan zal dit van andere voorzieningen zoals bijvoorbeeld de bonus in mindering moeten worden gebracht. Tijdens een interview voor een radiostation verklaarde UEA-voorzitter Sonny Harms op een vraag wat hij dacht over de sabotagedaden van enige Elmar-werknemers waardoor de gemeenschap schade werd toegebracht ,,dat het bestuur hierop niet wilde ingaan". Zoals bekend heeft de politie reeds een werknemer aangehouden, die bekende, terwijl naar twee andere werknemers wordt gezocht.

Veilig verkeer actie Rotary

ORANJESTAD — In het kader van de bevordering van een veilig verkeer op Aruba heeft de Aruba Rotary club een campagne georganiseerd, waarbij de jeugd ingeschakeld wordt om actief deel te nemen aan de veilig verkeersbevordering. Enige maanden geleden werd op alle leerlingen van de vijfde klasse van de lagere scholen een beroep gedaan om deel te nemen aan een poster-wedstrijd. Een tekening naar eigen keuze in twee kleuren. Het idee van bevordering van veilig verkeer moest duidelijk naar voren komen. Een jury bestaande uit Rotarians, leden van Vereniging Veilig verkeer, bureau Verkeersdienst en departement van Onderwijs zal de zendingen beoordelen. De winnende posters worden gedrukt en zullen overal verspreid worden. Voorts werd een slagzin-wedstrijd uitgeschreven. De winnende slagzin wordt op de winnende poster gedrukt. De winnende poster zal ook gebruikt worden om voor 1981 een poster-kalender te maken. De heer Polvliet van de Veilig verkeerscommissie van de Rotaryclub verzocht de Amigoe om de scholen er aan te herinneren dat dit weekeinde de inzendingen worden ingewacht.

Personalia

LUCAS L.F. BERGEN herdacht bij Lago het feit dat hij 30 jaar in dienst was. Begonnen als bode in 1948, wist de heer Bergen op te klimmen tot zijn huidige functie van chef Chemie in de afdeling Analytical & conservation systems.

In zijn loopbaan heeft hij verschillende opleidingen gevolgd op het gebied van effective management, koel- en luchtbehandeling en reparatie van radio en televisietoestellen. In het sociale- en sportleven staat de heer Bergen bekend als de zeer actieve secretaris van de Arubaanse Biljartbond.

Acties gestaakt bij Olde Molen in afwachting geding

ORANJESTAD — Het kort geding dat door de directie van restaurant Olde Molen aangespannen werd tegen zijn werknemers die sedert 22 september in staking zijn en dat gisterenmorgen behandeld zou worden, is uitgesteld. De heer Clarence Richardson, de voorzitter van de FTA, die de werknemers vertegenwoordigt, heeft — gemachtigd door de werknemers — om uitstel gevraagd en dit ook gekregen.

Het geding zal nu dinsdag zijn beloop krijgen. Na verkrijging van dit uitstel heeft de FTA besloten alle acties bij voornoemd restaurant stop te zetten in afwachting van het kort geding op dinsdag.

ANTIEK

Meubilair, porselein, zilver, kristal, tin, koper, etc.
Door antiek te geven toont u uw goede smaak; door antiek te krijgen wordt uw goede smaak erkend.
Scharlooweg 33
(naast girokantoor).
Open dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur.

PARTISIPASHON

Nos ta partisipa na nos abonadonan ku e resibu di telefon over di luna di augustus 1980 a bai post den e siman aki. E ultimo fecha pa paga e resibu ta 4 DI NOVEMBER 1980.

Nos ta suplika nos abonadonan pa paga e resibu aki pa mas tardá riba e fecha ariba [illegible], pa asina evita ku mester paga boet.

SETEL N.V.

Vlaggen

Antilliaanse
Nederlandse
Surinaamse
en nog veel meer
Wolleta, dus onverwoestbaar
Curaçao Hardware
Fergusonweg

MEDEDELING

Hierbij maken wij bekend dat de telefoonrekening over de maand augustus 1980 deze week op de post is gegaan.

De vervaldatum van deze rekening is 4 NOVEMBER 1980.

Teneinde te voorkomen dat administratiekosten in rekening moeten worden gebracht doen wij een beroep op onze abonnees om bovengenoemde rekening uiterlijk op de vervaldatum te voldoen. SETEL N.V.

Met diep leedwezen maken wij het plotselinge overlijden bekend van de heer

HILDO CAUPAIN

Zijn nagedachtenis zal steeds in onze gedachten blijven.

Ons medeleven gaat uit naar de nabestaanden.

Hij ruste in vrede.

Direktie en Personeel van:
Monterrey & La Linda N.V.

PASSAAT SHIPPING AGENCIES N.V.

zoekt
Boekhoudkundige kracht
met HAVO studerend PD
telefonische afspraak:
tel.: 37722–37723–37724

GEBOREN:
GUNNAR STUGAN
1 oktober 1980
Zoon van: Joke Curiel-Yard
en
Freddy Curiel
Adres: Bocaweg 102

ADVOKATENKANTOOR ZIELINSKI & HALLEY

Corp[illegible] N.V., de Off-shore praktijk van [illegible] voor spoedige indiensttreding:

A. JURIST(E) liefst met enige ervaring.

B. MEDEWERKER (STER) met tenminste HAVO opleiding en enige ervaring.

C. ADM. MEDEWERKER (STER) op Schoevers niveau.

Schriftelijke sollicitaties: P.O.Box 6, t.a.v. Mr. L.A. Halley.

BELLEVUE

Hotel-bar-restaurant
Voor uw zakenlunch of een gezellig diner, het restaurant met het beste CRIOLLO en lekkerste SEAFOOD. Open: voor lunch van 12-3.00 u. Voor Diner van 18.00-22.00 u. Tropical sfeer in airconditioning. Maandag na 3.00 u. gesloten. For reservations: tel. 54291/54294.

GEVRAAGD
WEEKEND HUIS
te Westpunt of
op Spaanse Water
Periode 19-12-'80 – 4-1-'81
TE HUUR of WONINGRUIL
Aruba Lago Colony
Sr. K. Boel
Tel. 9-3673 of 9-2250

ABN

De A.B.N.–Bank vraagt voor haar kantoor Sint Maarten een

STRAFFUNCTIONARIS

Naast leiding geven omvat de functie:
- [illegible]
- toezicht betalingsverkeer
- toezicht buitenlandse afdeling

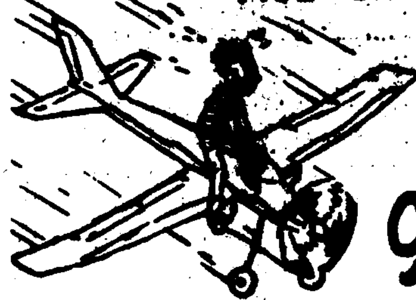
Van de kandidaten wordt verwacht dat zij:
- een HAVO- of gelijkwaardige opleiding hebben genoten;
- ruime praktische ervaring in een [illegible] functie bij een bank hebben opgedaan;
- twee talen beheersen, t.w. Nederlands en Engels;
- niet ouder zijn dan 35 jaar.

Desgewenst kan telefonisch nadere informatie worden verkregen via telefoonnummer 11488.

Schriftelijke sollicitaties richten aan de
A.B.N.–Bank
Afdeling Personeelszaken
Postbus 14[illegible]
[illegible]

MODELBOUW

Hoe en Wat?

St. Augustinus in samenwerking met Curacao Modelbouw nodigen U uit tot een bezoek aan onze MODELBOUWSHOW op de patio van Boekhandel St. Augustinus Abraham de Veerstraat 12 Zaterdagochtend 4 Oktober 1980.

MODELBOUW,
een zinvolle vrijetijds besteding.

HUDIG - LANGEVELDT (ANTILLEN) N.V.

Hierdoor berichten wij U dat onze telefoonnummers gewijzigd zijn in:

613342
[illegible]
614168
614625

EILANDGEBIED CURAÇAO

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend, dat Shell Nederlandse Antillen Verkoopmaatschappij N.V., een verzoekschrift aan het Bestuurscollege heeft gericht ter verkrijging van een vergunning ingevolge de Hinderverordening Curacao (A.B. 1953 no. 21) voor het uitbreiden van de opslag van het gasolinestation te Rio Canario met een 10.000 A.G. ondergrondse opslagtank.
Dit verzoekschrift met bijlagen ligt vanaf heden gedurende veertien dagen ter visie op het Centraal Bestuurskantoor, Concordiastraat no. 24, bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen de uitbreiding van het bovengenoemde kenbaar te maken.

De Gezaghebber,
Mr. O. Martina.

EILANDGEBIED CURAÇAO

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend, dat Shell Nederlandse Antillen Verkoopmaatschappij N.V. een verzoekschrift aan het Bestuurscollege heeft gericht ter verkrijging van een vergunning ingevolge de Hinderverordening Curacao (A.B. 1953 no. 21) voor het uitbreiden van de opslag van het gasoline-station te Cas Coral met een 14.000 A.G. opslagtank.
Dit verzoekschrift met bijlagen ligt vanaf heden gedurende veertien dagen ter visie op het Centraal Bestuurskantoor, Concordiastraat no. 24 bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen de uitbreiding van het bovengenoemde kenbaar te maken.

De Gezaghebber,
mr. O. Martina.

CAMPAGNE

RANDY

Sta. Rosaweg

Bij aankoop van een wagen bij Randy Auto Sales ontvangt U een lot om mee te doen aan onze

KERSTCAMPAGNE

Zeer aantrekkelijke prijzen:
1ste prijs : TWEE RETOURTICKETS COSTA RICA hotelkosten voor 8 dagen, Tour en nog meer inclusief.
2de prijs : EEN MAG WHEEL SET
3de prijs : EEN STEREO RADIO CASSETTE AM-FM met speaker

SPECTACULAIRE OFFERTE

CARLA C

1 week cruise tussen 27 oktober en 20 december

Route: La Guaira – Grenada – Martinique – St.Thomas – San Juan

A. Op alle tarieven voor de door U gewenste hut

20% KORTING!!!

B. Speciale tarief voor alle hutten (mits U op bevestiging wilt wachten tot 3 weken voor de afvaart).

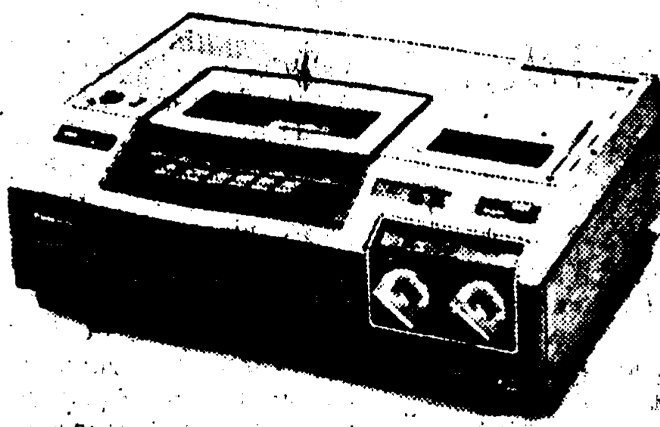
Fl. 912,50 p.p.

Vraag naar de circulaire met nadere informatie bij:

maduro travel

Aruba	Bonaire	Curacao	Curacao	Curacao	Curacao
tel. 23888 45239	tel. 8653	Maduro Plaza 76700	Punda 13853/54/55	Colon 26300/01	Shell 9-2539/40

WIN EEN

Panasonic Omnivision VI VHS PV-1200 Six-Hour Home Video Cassette Recorder

Bij aankoop van een National airco, deponeert U de copie van de aankoopbon in een bus, met de kans een videorecorder te winnen.

ER ZIJN DRIE TREKKINGEN

22 September, 27 October en 1 December 1980

TOP COOL

National Airco's bieden vele voordelen:
- laag stroomverbruik door ingebouwde phase correctie condensator
- extra geruisloze fan-motor
- tegen inbraak beschermende montage
- de beste prijs-kwaliteit verhouding

NIEUW!

Denk ook aan de "Split Units", waarvoor geen groot gat in raam of muur gemaakt hoeft te worden en die nòg geruislozer zijn!

National Air Conditioner

VELGA
Winkelcentrum Colon

DUNDEE HEEFT ALI VOOR VERNEDERING BEHOED

Ali stond aan de rand van een "knock-out"

Larry Holmes verdedigt WBC-titel met succes

LAS VEGAS — Angelo Dundee, de man die Muhammad Ali naar drie wereldkampioenschappen in het zwaargewicht voerde en hem in zijn carriere van twintig jaar begeleidde, bleek uiteindelijk de wijste. De kleine trainer kon na tien ronden, waarin Ali een verschrikkelijk pak slaag had gekregen, zijn bokser overtuigen de ongelijke strijd tegen wereldkampioen Larry Holmes te staken. Met zijn beslissing Ali niet meer voor de elfde ronde te laten aantreden heeft Dundee de grootste bokser aller tijden, zoals Muhammad Ali zich graag noemde, waarschijnlijk voor onherstelbare schade behoed.

Van een gevecht is in de zestigste profpartij, waarin hij voor de 25ste maal om het wereldkampioenschap uitkwam, voor Ali geen sprake geweest. Holmes, op 9 juni 1978 in Las Vegas door een overwinning op Ken Norton wereldkampioen in het zwaargewicht was geworden, was in alle opzichten superieur aan zijn tegenstander. Met zijn 38 jaar is Ali voor boksbegrippen een oude man. De bokser, die in zijn carrière drie maal wereldkampioen in de zwaarste klasse was, kwam in alle opzichten te kort tegen de man, die jaren als zijn sparringpartner heeft gefungeerd en nu eindelijk de kans kreeg uit de schaduw van de grote meester te treden.

De 30-jarige Holmes, die na het veroveren van de wereldtitel volgens de versie van de World Boxing Council zes uitdagers door knock out of opgeven, uitschakelde, toonde totaal geen respect voor zijn uitdager; ook heeft hij voortdurend gezegd in Muhammad Ali zijn grote voorbeeld te zien en hem mateloos te bewonderen.

60 MILJOEN

In het speciaal voor dit titelgevecht voor 1,6 miljoen gulden op een parkeerterrein van Caesar's Palace in Las Vegas gebouwde stadion, dat met bijna 25.000 toeschouwers tot de laatste plaats was bezet, was Larry Holmes heer en meester. De titelhouder moest overigens met een gage van drie miljoen dollar (vijf miljoen gulden) genoegen nemen. De uitdager kreeg zestien miljoen gulden. Ali bracht daarmee het totale bedrag aan gages dat hij in zijn carrière heeft verdiend op 60 miljoen dollar. Omgerekend in Nederlandse guldens liggen de inkomsten van Ali — alleen in de ring verdiend — op bijna 200 miljoen. Immers toen Ali in het begin van de jaren zestig na het veroveren van het Olympisch kampioenschap in het halfzwaargewicht (Rome) naam begon te maken, was de Amerikaanse dollar een hardere muntsoort dan nu het geval is.

KNOCK-OUT

In de vijfde en zevende ronde zag het publiek, dat duidelijk op de hand van de uitdager was was, even iets terug van de oude Muhammad Ali. Hij danste door de ring, maar in tegenstelling tot zijn grote tijd, bleek hij niet meer tot stoten in staat. Dat kwam vooral tot uiting in de tiende en wat direct daarna zou blijken de laatste ronde uit de carrière van Muhammad Ali. In de hoek gedrongen probeerde de uitdager vergeefs de stoten van Holmes, die naarmate het "gevecht" vorderde zuiverder ging raken, te ontwijken. Ali produceerde drie krachteloze linksen, die Holmes met zijn rechtervuist achteloos wegduwde. Op dat moment moet het iedereen duidelijk zijn geweest dat Ali aan de rand van een "knock-out" stond. Angelo Dundee heeft Ali voor deze "vernedering" behoed.

ONGESLAGEN

Larry Holmes bokste gisteravond in Las Vegas zijn 36ste partij als prof. De wereldkampioen heeft nog nooit verloren. Hij is sedert maart 1973 beroepsbokser.

De titelgevechten van Larry Holmes zijn: 10-11-1978 Las Vegas Alfredo Evangelista, KO 7e ronde; 23-3-1979 Las Vegas Osvaldo Ocasio, KO 7e ronde; 22-6-1979 New York Mike Weaver, techn. KO 11E ronde; 28-9-1979 Las Vegas Ernie Shavers, tech KO 11e ronde; 3-3-1980 Las Vegas Lorenzo Zanon, techn. KO 6e ronde; 31-3-1980 Las Vegas Leroy Jones, techn. KO 8e ronde; 2-10-1980 Las Vegas Muhammad Ali, opgeven 11e ronde.

WILLEMSTAD — De marinekampioenschappen Nederlandse Antillen zijn momenteel in volle gang. De kampioenschappen zijn gisteren van start gegaan met onder anderen de zwemnummers in het nieuwe marinezwembad bij de marinebasis Parera. Na afloop vond direct de prijsuitreiking plaats door de commandant van de marinebasis, luitenant-kolonel W.H.W. van den Born. Op de foto de prijsuitreiking van het nummer 100 meter schoolslag, waar de eerste prijs werd behaald door de tandarts van de mariniers-kazerne Savaneta, de luitenant ter zee P. Vlot. Aan de kampioenschappen die van 2 tot 9 oktober worden gehouden wordt deelgenomen door de verschillende marineinrichtingen op Curacao en Aruba en door het stationsschip Hr. Ms. Rotterdam.

SAIL 80 OP TV

WILLEMSTAD — In Amsterdam werd onlangs voor de tweede keer in vijf jaar een zeilmanifestatie gehouden onder de naam "Sail '80". Naar schatting 1000 zeilschepen van allerlei formaat en niet minder dan 10.000 opvarenden waren betrokken bij dit maritieme gebeuren. Het meest spectaculaire onderdeel betrof de zogenaamde Windjammers kolossale drie-en viermasters, barken, bargentijnen en fregatten die deelnamen aan de race van Skagerak naar Noordwijk. Maandagavond 6 oktober om tien uur in het programma van het bureau voor Cultuur en opvoeding dat door Tele-Curacao wordt uitgezonden is een reportage te zien van Sail '80 samengesteld door Frans van Dusschoten en Kees van de Langeraad van de NOS. Na dit programma volgt een klassiek concert met het Philarmonisch orkest "The Palatinate" onder leiding van Christoph Stepp met een Slavische mars van Peter Tchaikovsky.

Curiel wint snelschaak toernooi van SV Janwe

WILLEMSTAD — David Curiel werd het afgelopen zaterdag kampioen van het snelschaak toernooi dat georganiseerd werd door schaakvereniging Janwe. Curiel, die reeds vanaf het begin van de laatste vijf rondes met drie punten aan kop ging, eiste zonder veel moeite de titel voor zich op.

De eind uitslag is:

1. David Curiel 18 punten uit 20 wedstrijden; 2. A. Tokaay 15 punten uit 20 (SB 150); 3. G. Cova 15 punten uit 20 (SB 145); 4. D. Pikero 15 punten uit 20 (SB 125); 5. N. Hodgson 14 1/2; 6. J. Marti 13; 7. M. de Maayer 13; 8. M. Cova 13; 9. R. Capella 12 1/2; 10. A. Pijpers 12; 10. M. Blijme 12; 10. G. Statie 12; 10. H. den Dunne 12. In totaal hebben 43 schakers deelgenomen aan het toernooi dat als een succes bestempelt kan worden.

JANWE KAMPIOENSCHAP

Morgen wordt de kampioenschap van Janwe voortgezet in het buurtcentrum van het genoemde buurt. De wedstrijden beginnen vanaf een uur of tien 's morgens.

De stand in de A-klasse is als volgt: M. Cova en A. Tokaay 6 1/2 punt; D. Curiel 6 uit 9; G. Cova 5 1/2 uit 8; J. Garmers en D. Pikero 5 uit 8; R. Moron en N. Hodgson 4 uit 8; J. Marti 3-9; N. Marti 2 1/2-9; R. Koeyers en M. de Maayer 2-8.

In de komende maanden zal Janwe onder anderen de derde open toernooi organiseren waar er gehoopt wordt op een record aantal deelnemers en ook een record aan goede prijzen zoals elk jaar op Janwe het geval is.

Tevens zijn er plannen om ook op internationaal niveau spelers uit te nodigen voor het volgend jaar te houden toernooi. Het zullen zijn spelers uit Colombia, Venezuela en Midden Amerika.

"Play-off" semi final vòlibòl lokal

Sithoc i Green Socks a triunfa fasilmente

WILLEMSTAD — E "play-off" semi final di vòlibòl lokal a kontinua ayeranochi den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat, ku manera a ser spera tantu Sithoc komo Green Socks logrando un viktoria. Ambos ekipo, respektivamente aktual kampeon den kategoria maskulino i femenino superior ta unikamente un viktoria aleha for di e play-off final.

Tabata Olympic den kategoria maskulino i Xaverianen den kategoria femerino kendenan mester a baha kabes ku skor di 1-3 i 3-0.

XAVERIANEN

Apesar di a perde e prome dos setnan ku skor un tiki perta di 11-15, Xaverianen no a duna hopi bataya na su adversario Green Socks. Den e di tres set, kua a resulta tambe e ultimo e ekipo di Green Socks a triunfa fasilmente ku skor di 15-6.

E echo k'e ekipo di Xaverianen mester a ehekuta nan partido dj'ayeranochi sin un coach tambe sin duda lo a hunga un papel hopi grandi den e derota ku nan a sufri. I ta sigur no rekomendabel pa niun ekipo ehekuta un partido valido pa un "play-off" sin presensia di un guia.

SITHOC

Sithoc Mensing Strada durante dje dos prome setnan ayeranochi a risibi bastante resistensia di Olympic ku sinembargo na final tòg mester a baha kabes ku skor di 1-3.

Sithoc despues di tabata den desventaha den e prome set a rekupera i a logra triunfa ku skor di 15-13, den esun siguiente sinembargo nan mester a baha kabes ku Olympic k'e mesun skor, 13-15. E di dos set aki tabata tambe e uniko kua e ekipo di Sithoc a sede na su adversario. Ku relativo fasilidat nan a triunfa ku skor di 15-6 i 15-7 den e dosnan siguiente i bai k'e viktoria.

E play-off ta kontinua djadomingo ku un total di sinku partido, den e kancha di Sentro Deportivo Korsou.

WILLEMSTAD — Un akshon durante dje partido dj'ayera entre Sithoc i Olympic. Un hungadó kende ayera un biaha mas a destaka hopi pa su ekipo Olympic tabata Rosheuvel kende a hasi hopi uso di taktika pa supera su adversario pero sin por a logra esaki kompletamente.

Nieuw, CZB seizoen van start

Morgen estafette wedstrijden te Asiento

WILLEMSTAD — Afgelopen weekeinde heeft C.Z.B. (Curacaose Zwem Bond) haar eerste wedstrijden van dit seizoen gehouden. De organisatie liep gesmeerd, dankzij de volle medewerking van directie en beheerder en assistenten van het zwembad van Sentro Deportivo Korsow en "last but not least" de officials die hun vrije tijd opofferden voor de zwemsport,.

Ook van de zijde van het publiek was er enorme belangstelling zowel 's morgens als 's avonds ondanks de derde finale wedstrijd tussen Royal Scorpions en Wild Cats, in het stadion.

Onder de zwemmers waren er veel nieuwe gezichten, die zeer enthousiast aan hun eerste officiele wedstrijd deelnamen, en zich van de hitte 's morgens niets aantrokken. Met de Rookey-wedstrijden aanstaande 18 oktober kunnen wij laten zien wat zij werkelijk waard zijn. In ieder geval is het een verheugend feit dat de zwemsport zich ook in de breedte uitbreidt.

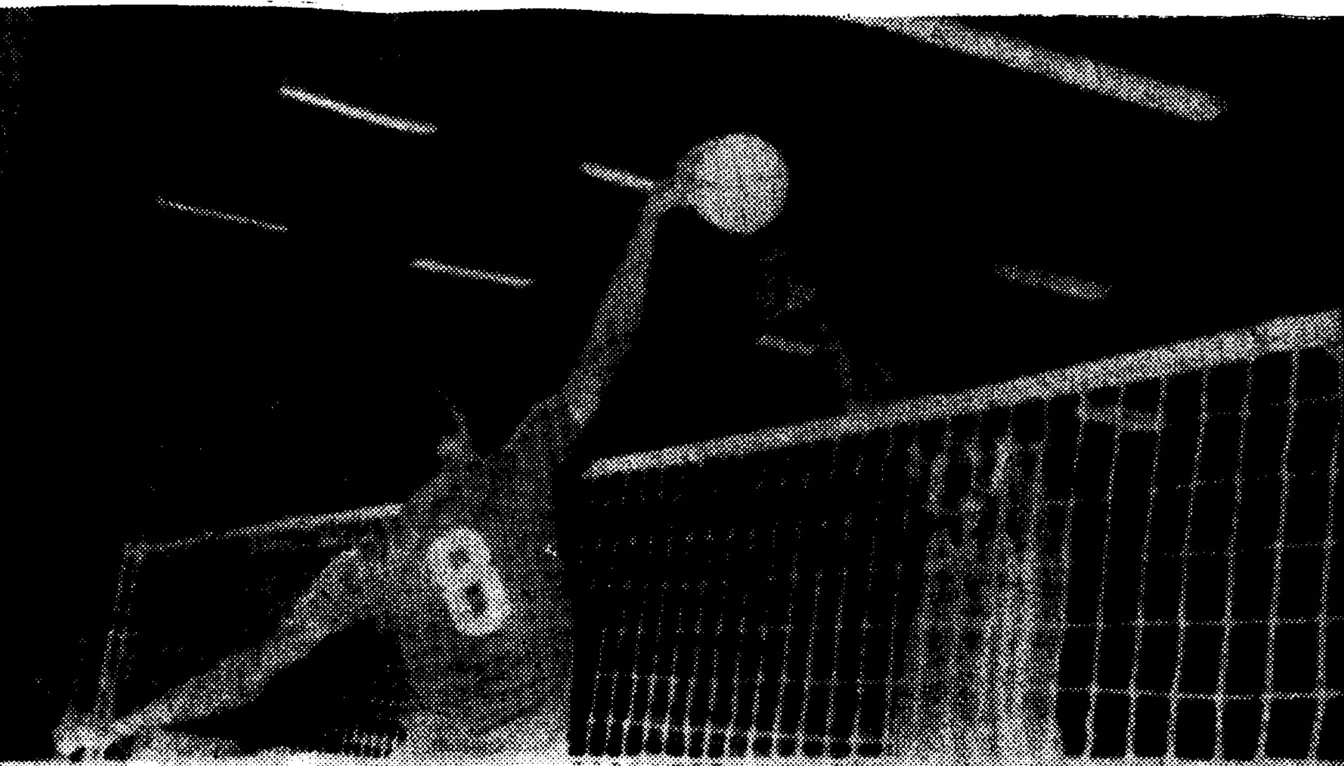
In de morgenuren lag het tempo beduidend lager dan in de avonduren. Dit kan toe geschreven worden aan de hitte en aan het prille begin van het seizoen. Ondanks deze faktoren is er op sommige onderdelen toch felle strijd geleverd,, vooral door de jongens en meisjes die in de schoolvakanties getraind hebben. Er zijn ook persoonlijke tijden verbeterd en hier en daar ook een rekord, maar daar hopen wij er later meer van te kunnen vertellen.

Het volgende zwem evenement zijn de estafette wedstrijden morgen zaterdag voor alle cubs in het zwembad van Asiento te Rust en Burgh, georganiseerd door zwemvereniging Asiento.

Het programma begint om half drie 's middags. Iedereen is welkom de toegang is gratis.

SPORT AGENDA

Voetbòl Fedeprof: 18.30 Vestarbarber
20.30 Undeba-Sithoc
Stadion: SUBT
Beisbòl: Promoshon of Degradashon
20.00 Sorpresa-Blue Hawks
Stadion di Rif:

Deze weekeinde geen wedstrijden

Canon jeugd tennistoernooi wordt steeds spannender

WILLEMSTAD — In het afgelopen weekeinde werd onder zeer zware omstandigheden het vervolg op de voorronden van het Canon jeugd tennis toernooi afgewerkt. Onder omstandigheden, gelijk aan die in een keramiekoven dienden volle wedstrijden, waaronder driesetters te worden gespeeld; het pleit voor de vechtlust en conditie van onze jeugdspelers dat desondanks vaak zeer goede prestaties werden verricht. De uitslagen waren:

MEISJES 12 JAAR: Trilby Sheeser - Esther Verspuy 6-1, 6-0; Nanneke de Vos - Barbara Veldhuizen 6-2 en 6-1.

MEISJES 16 JR: Cynthia Yrausquin - Laura Spanbroek 1-6, 6-2, 6-2; Bernadette Ribeiro - Monique van Noort 7-5 en 6-3. Monique Russel - Bernadette Ribeiro 3-6, 6-3, 6-4. Ingrid Gonesh - Laura Spanbroek 6-0 en 6-0; Ingrid Gonesh - Cynthia Yrausquin 6-0 en 6-0.

JONGENS 10 JR: Elmar Gerth - Brian Leander 6-2 en 6-0; Paco Veeris - Maurice Lacle 6-1 en 6-0.

JONGENS 12 JR: Roland Chapman - Jeroen Teitler 6-1, 6-0. Bjarni Agard - Jarrod Dijkhuizen 6-3, 7-6. Steven van Ramshorst - Michael Sheeser 6-1, 6-1. Philip Chapman - Michael Sheeser 2-6, 6-0 en 6-1.

JONGENS 14 JR: Steven Coffie - Lucas Beaujon 6-1, 6-0. Dick van der Net - Robert Martis 6-1, 6-2. Rene van der Loos - Michel Ooms 6-2 en 6-2.

JONGENS 16 JR: Tony Beaujon - Patrick Weerwind 6-4, 6-2. William v. Ramshorst - Tino Minguel 6-4, 6-4. Nigel Waithe - Tony Beaujon 6-3, 6-1. Tino Minguel - Johny Faessel 6-1, 6-2. William v. Ramshorst - Adlay Boudewijn 6-1 en 6-4.

In verband met andere jeugdwedstrijden zal het komende weekeinde niet worden gespeeld voor het Canon toernooi.

Deze starten weer aan op zaterdag 11 en zondag 12 oktober van negen tot ongeveer vijf uur op de banen van Suffisant. De wedstrijden worden steeds spannender. Er valt ongetwijfeld van goed tennis te genieten. Publiek is van harte welkom. De jeugd stelt Uw belangstelling zeer op prijs, toegang is gratis.

Alweer verlies voor Antillen in Bridge-Olympiade

DEN HAAG — Het Nederlandse herenbridgeteam heeft gisteren gelijk gespeeld tegen Israel: 10-10. Met name Anton Maas en Rene Zwaan toonden weinig initiatief: zij speelden een matte partij. De op papier zwakkere tegenstander kon daardoor een verdienstelijk resultaat afdwingen. De Nederlandse damesploeg had geen moeite met Thailand: 20-5, in de elfde ronde. In de daarop volgende ronde verloren de Nederlandse dames met 0-20 van Italie. Vorlies lag in de lijn der verwachtingen. Dat het echter zo zwaar zou worden, was toch niet helemaal voorzien. De Italiaanse dames speelden een mooie partij bridge. De Nederlandse dames hadden pech met een zes-ruitenbod, dat in de verkeerde hand werd gespeeld en zo één down ging, terwijl de Italiaanse tegenspeelsters dit zonder gevaar konden afmaken. Het was een vertoning om moedeloos van te worden. Het wilde niet, de Nederlandse dames Schipp, werden volledig weggespeeld.

De Nederlandse Antillen ging zowel tegen Marokko in de twaalfde ronde met min 2-20 als tegen Australie in de dertiende ronde met min 1-20 ten onder.

Internationale jeugd tennis wedstrijden morgen te Asiento

WILLEMSTAD — Het komende weekeinde zal een Venezolaans tennisteam, bestaande uit 20 jeugdspelers, zowel jongens als meisjes in de leeftijdsklasse van 10 t/m 18 jaar de gast zijn van het eilandgebied Curacao. Deze ontmoeting vindt plaats op basis van uitwisseling in het kader van Odilac (Latijns-Amerikaanse en Caribische Sport Organisatie). Naast een officiele ontvangst van de gasten zal zaterdag en zondag worden getennist op de banen van Asiento te Rust en Burgh van negen tot ongeveer vier uur.

De officiele opening vindt plaats op morgen zaterdag, om kwart voor negen. De organisatie van het toernooi is in handen van de CLTB (Curacao Lawn Tennis Bond) daarin bijgestaan door de jeugdcommissie. Het aantal Venezolaanse spelers bedraagt twintig die ruim dertig Curacaose tegenstanders zullen ontmoeten, zowel in enkel — als in dubbelwedstrijden. De toegang voor het publiek is gratis. Liefhebbers van tennis mogen deze kans niet missen. Er worden goede en spannende wedstrijden verwacht.

Mamby en Dokes behouden titel

LAS VEGAS — In het voorprogramma voor het gevecht om het wereldkampioenschap boksen in het zwaargewicht (versie WBA) tussen titelhouder Larry Holmes en uitdager Muhammed Ali, bleef Saoul Mamby (VST) wereldkampioen in het licht-weltergewicht (versie WBC) door een overwinning op punten op zijn uitdager Maurice Watkins. De uitspraak van de jury in het voordeel van de 33-jarige titelhouder was unaniem.

Ook Michael Dokes bleef in zijn twintigste gevecht als prof ongeslagen. Hij won door "knock out" in de zevende ronde van zijn landgenoot Tom Fisher.

Karpov zegeviert in Tilburg

TILBURG — Wereldkampioen Anatoli Karpov heeft het internationale schaaktoernooi in Tilburg gewonnen. In de elfde en laatste ronde kwam hij remise overeen met zijn landgenoot Michael Tal. De Hongaar Portisch, de enige die Karpov nog kon achterhalen, moest een remise toestaan aan de Westduitser Huebner.

Timman brak zijn partij tegen Spasski af. Tijdens de partij Sosonko -Ribli werd laatstgenoemde vanwege familie- omstandigheden plotseling weggeroepen en boekte de Nederlander een reglementaire zege.

De uitslagen van de elfde en laatste ronde zijn: Karpov (Sov) - Tal (Sov) 1/2-1/2; Larsen (Den) - Hort (Tsj) 1-0; Timman (Ned) - Spasski (Sov) afg.; Huebner (Wdl) - Portisch (Hon) 1/2-1/2; Kavalek (Vst) - Andersson (Zwe) 1/2-1/2; Sosonko (Ned) - Ribli (Hon) 1-0 (regl.)

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer f. 0,25.
UITSLUITEND À CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

TA bende Datsun 1200 '73 Coupé, San Souci blok 41 fl. 2300,—

RENAULT 12 Stat. bouwj. 1977, prijs n.o.t.k., 9-4307.

WEGENS vertrek Mustang II 1978 6 cilinder, full equipped 32.000 km financiering mogelijk e.a. huis artikelen tel.: 55730 na 2.00 p.m.

DAF-66 automatic, bouwjaar 1974, Abrahamsz 122, tel.: 672218

WEGENS vertrek donkerbruin leren bankstel f. 2600,— osterizer, koffieapparaat 220V ontbijtservies e.a. tel.: 78014

TOYOTA Corolla prijs f. 2500,— Carawaraweg 18

WOONHUIS Hydraweg. Jongbloed indeling: zit/eetkamer, keuken, 4 slaapkamers, 2 badkamers, garage + achterporch en voorporch, eigendomsterrein 610 m2, vraagprijs f. 90.000,— Leeg te aanvaarden eind november tel.: 78209 na 18.00 uur

WEGENS vertrek, Pontiac Sunbird 1979 bankwekkersweg no 60 schuin t/o Dr. A. Sweitzer kleuterschool

SPLINTERNIEUWE drumset (professional Fender twin-reverb (nieuw model), tel.: 14805/11124.

I.V.M. VERTREK per 1 dec.: het leukste, zeewaardige familie-zeilschip van Curaçao, de Argo, onzinkbaar, 21 ft. kajuit, onderwater toilet, gloednieuwe rood-bruine Genua, fok, grootzeil, spinaker, 9 1/2 p.k. bb. motor in bun, zeer grote kuip, vraagprijs fl. 18.500,- (cash, tel.: 36338, Apollostraat 13.

INBOEDEL tel.: 79555 tussen 17 en 18 uur

AUTO Tojota Carina 1979 met airco 1 General Electric ijskast 2 deurs, Boerhavenstr. no 1

2 FAUTEUILS met draaipoot nikkel, 1 gasstoof - 1 serveertafel, 1 schommel, tel.: 79178 Ibisweg 4

MERCURY Comet G-T 1974 f. 4500 tel.: 78471-76946

WANDELWAGEN hoog model zo goed als nieuw Abrahamsz 82

WEGENS vertrek, Dodge Lancer Tudor 1975 f. 2.700,— huis in boedel: te bez. Commanchestr 108C na 20.00 uur

LAATSTE verkoop 6 ant. eetkamerstoelen, 1 ant. klerenkast + spiegel, 1 ant. toilettafel, 1 watercooler, 1 ijskast glaswerk-porcelein Julianaplein 26, zaterdag van 9 uur—4 uur.

OPEL Manta Deluxe, automatic 1974 model purchased new in 1975. For informacion call tel.: 11772 any day before 9.00 p.m.

HONDA Civic 1977 good condition price f. 3750 tel.: 79709

EEN z.g.a.n. eethoek (uittrektafel) vraagprijs f. 750:— na 6 uur, tel.: 671716

TOYOTA Mark II bouwjaar 1970 tel.: 673456 na 4 uur

1 EETKAMERSET, 1 bamboe porchset, Inlichtingen tel.: 79620

LEUKE zwarte dwergpoedeltjes met stamboompapieren en getatoueerd, Saturnusstr. 30

BUITENBANDEN 78x13 A en C, 2 t.v. toestellen 19 inch en 17 inch met remote control, 2 non-frost ijskasten 1 1/2 jaar oud, 1 t.v. antenne all-channel, 1 volkswagen Kever i.z.g.st., 1 aanhangwagen, te bevragen Philipsburgweg 14 tel.: 83752

PEUGEOT 404, bouwjaar 1974 f. 1.500,— i.z.g.s. Te bevragen bij landhuis Grote Berg (weg naar Westpunt, 5 km na kruispunt Julianadorp/Jan Noorduynweg)

FORD Cortina 78 i.z.g.s + kleuren t.v. merk Sony te bevr. 672908

PEUGEOT 304 motorfiets Suzuki 250. Kaja Tito Soublette 3, tel.: 78028

PORCH sale, wegens vertrek, zaterdag 8-12 uur 's morgens boekenrek, boeken, planten, plantenbakken porchtafels, glas en aardewerk droogkap, grill, vloerbedekking airco 14.000 en 15.000 BTU f. 650,— z.g.a.n., 1 pers. bed, Kleermakersweg 58, 1e zijweg rechts van de Salinja-Abaustraat B

FORD Caprie V 8 powersteering f. 2500,— Carawaraweg 43 tel.: 14096

4 HOUTEN porchstoelen met kussens, tafel, f. 375,— Matanciastraat 12

SIMCA 1100 GLX, bouwjaar 1978, Renault 4 TL, bouwjaar 1978, financiering mogelijk, Reigerweg 53, tel.: 78539

WASM. autom. Hotpoint Infanteristenweg 13

TOYOTA Corona 1970 kleur bruin 4 deurs f. 1650,— Kaya Cartago 23 Muizenberg t/h Cine Rio

OLDSMOBILE Vista Cruiser stationwagon bouwjaar '74. In prima staat prijs n.o.t.k. tel.: 43586 A.J. Bakker

5 AUTOBANDEN + riem 13x165, 1 moviecamara + projector super 8 sound, Canon diverse films. Fensohnstr. 18

AUDI G.L 80 1974 t.e.a.b. motor i.z.g.s. Weg Gr. St. Joris 142 tel.: 674636

1 TOYOTA 1000 Bj. '76 tel.: 37393

RADIO-stereo set f 300,— tel.: 53397 na 4 uur

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

EEN piano tel.: 77312 na 18.00 uur

HOUTEN of onafgebouwde huizen tussen 10 en 20 duizend gulden tel.: 81229

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

KAS di 3 kamber mueblá, 1 tuinhuisje mueblá, inf. Phillipsburgweg 14, tel.: 83752

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

ONGEMEUBILEERD huis tel.: 11005 (tijdens kantooruren J. Inspekteur E Locadia

JONG echtpaar zoekt flat of klein huis, in geriefelijke buurt. 3 mnd. vooruitbetaling, liefst t/m f 300,— tel.: 13587 na 7 uur

PERSONEEL AANGEBODEN CURAÇAO

HULP aangeboden door dame (als part-time) met jaren kantoorervaring voor al uw type en kantoorwerk, inlichtingen tel.: 12535

BIEDT zich aan: kinderoppas voor halve dagen 5x per week, liefst buurt van Sta. Rosaweg tel.: 672845

PERSONEEL GEVRAAGD CURAÇAO

TA busca un hende te cu 35, 2 biaha pa siman 4 ora. Flairaweg 11, Sta Rosa tel.: 671307 despues di 5'or

GEVRAAGD dienstmeisje voor 2 a 3x per week tel.: 35372

DIVERSEN CURAÇAO

GEVR. oppashuis voor echtpaar zonder kinderen uit Ned. periode 27 nov t/m 27 dec. inlichtingen tel.: 44309 Mauritslaan 15

NED. echtpaar zonder kinderen zoekt oppashuis van + 20 okt tot 20 nov. tel.: 82575 Valkenweg 5

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

2 PERS bed. hangleg kast, 1 toilet-tafel, 4 bar krukken, tel.: 46553

MUSTANG '77 fully equipped tel.: 22087

YARD sale: Friday and Saturday 9 to 5, household, items, airco, electronic equipment typewriters, Simonplaatstraat 25, South of Ho-Sing Loy

TOYOTA Starlet '78 Papilon 71-D

TUBE Tester marca Continental f. 300,— set di comedor mesa y 6 stoel, f. 200,— na Pitastr. 42 Ponton

1 TELEVISIE + antenna, 1 frigidaire, een zang instalatie, Quinto tel.: 22087 Aruba

PONTIAC, Grand Prix '73, z.g.a.n., 16.000 gereden, full equipped, financiering mogelijk tel.: 21289

PEDICURE uitrusting compl. prijs nader overeen te komen enige huishoudelijke artikelen, klokradio, logeerbed, Santa Cruz 318, tel.: 28550

TUNER-amplifier Philips 22 RH 752, 2x30 W, compl. with boxes 40 watt each automatic pick-up 22 GA 209, superscope tape-deck with cartridges and records, price f. 1200,— Santa Cruz 318

MONTAGE viewer met plakpers, projectie scherm en projectie tafel prijs f. 150,— Santa Cruz 318

SUBARU 1400 GL bouwjaar 1975 in zeer goede staat prijs nader over een te komen Santa Cruz 318

DOBBERMAN 7 weken oud Palm Beach 56-B

HEMELBED, kinderbed, radio grundig, fan National, stove (3 pit) keukenstoel, 3 slaapkamer kleden, portable speaker, Ponton 79-A

UN VAUX Hall 1972, Spaans Lagoenweg 8

FIAT 124 special automatic in goede staat f. 2000,— cash, tel.: 46036

PICK-UP 1978 informatie: fam. Lopez, Pos Chiquito 50-A

NISSAN Patrol fully equipped f. 7000,— Reamurstraat 2, tel.: 22995

GARAGE sale: Educational toys/books, clothing, mixer 220V. golfset, household items, t.v. game, paperbacks, furniture, Stadionweg 4

AIRCO airtemp. z.g.a.n. 13800 B.T.U. Venezuelastraat 24

HONDA Civic 1977, Toyota Mark II, 1975 6 cyl, financieirng mogelijk babybed en driewieler, Kas Ariba 40-A, tel.: 28512

NECHI sewing machine f 350,— Gen. Electr. frigidaire f 350,—, 1 wandmeubel f 1200,— Dump truck pump f 300,— Pos Chiquito 100-A

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEM. kamer voor alleenstaande dame, tel.: 21038

HALF gem. huis voor 6 maanden echtpaar zonder kinderen tel.: 23023

1 FURNISHED appartment, Dadelstraat 23-A-B

GEMEUBILEERDE kamer met eigen ingang voor één persoon Venezuelastraat 24

NICE Duplex compartment in country side, furnished with 4 telities, also a small one. tel.: 28665

2 BEDROOM house furnished on unfurnished quiet location tel.: 46477

HUIS met 2 bad-kamers- 3 slaapkamers, ingebouwde stoof + oven, wall to wall carpet etc. gelegen te St. Cruz 138-A, f. 850,— per mnd. Inf. tel.: 28735/28098

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

HULP in de huishouding hele dagen, tel.: 24228, Tanki-Leendert 291

WORLD IN A NUTSHELL

WARSAW — Millions of Polish workers are expected to stop work for an hour today because, they say, the government has broken agreements that ended a wave of summer strikes. The stoppage, called by Poland's new free trades union movement, will begin at noon and involve public transport workers, taxi drivers, miners and selected factories.

WASHINGTON — The International monetary fund today ends an annual meeting that has produced the fiercest criticism from Third world countries about the way the Western-dominated financial agency does its job.

PHILADELPHIA — President Carter has criticised the US central bank for what he called its ill-advised actions in driving up interest rates to counter an inflationary oversupply of money.

ROME — The Fiat car company and unions today reopen talks, suspended when the Italian government fell last week, on ending a dispute over 23,000 layoffs that led to the closure of the firm's plants. At the same time, Prime Minister designate Arnaldo Forlani will be deciding on policies he hopes will lead Italy out of its 40th government crisis since the war.

LONDON — Iranian troops were under orders today to push for victory against Iraqi forces while another international peace move, this time from Cuba, got a stony reception in Teheran. Iraq said last night it had ordered its invading forces in Iran onto the defensive, apparently suspending its drive to capture the main cities in the oil-producing province of Khuzestan. Iran's President Abolhassan Bani-Sadr, clearly feeling his troops had the Iraqis on the run, ignored a Baghdad proposal for an unilateral four-day truce from Sunday and told his forces to fight harder.

TOKYO — Five major oil producing countries are raising production levels to make up for the loss of exports from Iraq and Iran, two Japanese newspapers said today. They quoted oil industry sources as saying the United Arab Emirates, Qatar, Kuwait and Indonesia were each boosting their oil production by 100,000 barrels a day, the newspaper said that along with a reported temporary increase in Saudi Arabian production. This would provide world oil markets with about one million barrels per day to help compensate for losses from the warring countries. In Houston, Texas, the Venezuelan President of OPEC, Humberto Calderon Berti, said Ministers from the main oil exporting countries would meet in London later this month to review their recent agreement to lower oil production.

WASHINGTON — A committee is being set up to consider whether the Palestine Liberation Organisation (PLO) should be given observer status by the International Monetary Fund (IMF) and World Bank, US Treasury Secretary William Miller said today.

LONDON — British North Sea oil output is expected to increase steadily and more will be available for export to Western Europe and the United States because home demand for petroleum has fallen sharply, according to government officials.

GENEVA — Under that traditional pin-striped suit, the well-dressed businessman these days may well be wearing a bullet-proof waistcoat. And he doesn't have to sacrifice style to safety any more. He can get it tailored "executive-style". Self-protection in an age of urban guerrillas has become big business and manufacturers of bullet-proof waistcoats at a "self-protection congress" in Geneva this week offered "custom-made stylish fabrics in neutral tones of brown, blue or grey". They promise to take great care to match your suit.

PRAGUE — The Czechoslovak leadership is extremely concerned about the establishment of free trade unions in Poland, according to western diplomats. Last month about 30 dissidents, most of them signatories to the "Charter 77" human rights manifesto were rounded up and questioned.

PARIS — Common Market and other West European governments have pressed Japan to reduce what they consider to be its excessive share of new shipbuilding orders, informed sources said today. Strong European complaints over the Japanese competitive challenge in a depressed world market were made this week during a meeting of a working party on shipbuilding of the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD).

BRUSSELS — When NATO troops staged one of the alliance's biggest peacetime manoeuvres in Western Europe last month. The Belgian army did not leave its barracks because it could not afford to engage in the "war games". Worris that Belgium is becoming the alliance's "soft underbelly" are growing here at the North Atlantic Treaty Organisation's headquarters.

LISBON — Portugal's ruling Democratic Alliance (AD) coalition goes into Sunday's general election determined to win a mandate in its bid to push Portugal further to the right.

WASHINGTON — The US House of Representatives has expelled one of its members for the first time since the American civil war. Congressman voted 376-30 yesterday to turn out Michael "Ozzie" Myers, a former dock worker convicted of taking a 50,000 dollar bribe to influence legislation. Mr. Myers, 37, a Pennsylvanian Democrat, was only the fourth Congressman expelled from the House in 120 years. The last time was when three members were thrown out for treason in the civil war.

LOS ANGELOS — Film actor Steve McQueen suffering from a form of cancer usually regarded as incurable, is pinning his hopes for life on a course of treatment which includes vitamins, minerals and positive thinking. "I say to all my fans and all my friends keep your fingers crossed and keep the good thoughts coming", the 50-year-old actor said in a statement issued here.

LONDON — Fifteen British and Danish vessels are searching for three missing crewmen from a grimsby trawler which sank in the North Sea Thursday after being in collision with a German coaster. The body of one crewman was recovered but coastguards said there was little hope of finding the others alive. A liferaft and a lifebody from the trawler the peace wave, have terminated.

LONDON — The council of the International Coffee Organisation (ICO) has agreed on the introduction of export quotas to stabilise prices, ICO delegates said today. They said the quotas were effective from last Wednesday an initial global figure of 57.37 million bags, each of 60 kg (132 pounds) distributed among exporting ICO members.

PNP ahead in Kingston

KINGSTON (RA/SNA) — The latest free election public opinion poll published in Jamaica shows that the ruling Peoples National Party is clearly ahead of its opposition in the metropolitan area of Kingston and Saint Andrew.
The survey shows that the PNP is six percent ahead of its rival Jamaica Labour Party.

Baseball Results

NEW YORK — Results of Thursday's Major League baseball games:

AMERICAN LEAGUE
Chicago White Sox 9 Oakland Athelicts 4; Boston Red Sox 4 Toronto Blue Jays 1; New York Yankees 3 Detroit Tigers 1; Kansas City Royals 6 Seattle Mariners 2; (1) Minnesota Twins 6 Texas Rangers 3; (2) Minnesota Twins 6 Texas Rangers 1.

NATIONAL LEAGUE
Houston Astros 3 Atlanta Braves 2; Philadelphia Phillies 4 Chicago Cubs 2; San Francisco Giants 3 Los Angelos Dodgers 2.
Only games scheduled.

Stock closing prices

Information given by Bache Halsey Stuart Shields Inc., Curaçao Plaza hotel, tel. 11234

NEW YORK CLOSINGS

ABT	ABBOTT LAB.	52 1/2	GM	GENERAL MOTORS	51 5/8
ACD	ALLIED CHEM	54 1/2	GY	GENERAL TIRE	19 3/8
AHC	AMERADA HESS	36 5/8	GP	GEORGIA PACIFIC	25 1/8
AMR	AM. AIRLINES	7 7/8	GS	GILLETTE CO	27 7/8
ACY	AM. CYANAMID	26 7/8	GR	GOODRICH	22 3/8
AMO	AM. MOTORS	5 1/4	GO	GULF OIL	44 1/8
T	AM. TEL+TEL	51 1/4	HM	HOMESTAKE MNG	70 7/8
ASA	ASA LTD	85 3/8	IBM	IBM	65 3/8
ARC	ATL.RICHF.OIL	57 1/2	IP	INTL.PAPER	40 5/8
AVP	AVON PRODUCTS	36 3/8	ITT	INT.TEL+TEL	32 1/2
BAC	BACHE GROUP	16	KN	KENNECOTT	29 3/4
BAM	BANK AMERICA	24 5/8	LIT	LITTON	69 1/2
BOL	BAUSCH+LOMB	53 7/8	MMM	MINN.MNG.MFG	58 3/4
BRY	BEATRICE FOODS	20 3/8	PCG	PAC.GAS+EL	21 1/2
BS	BETHLEHEM STEEL	24 1/4	PN	PANAM W.A	5
BDK	BLACK+DECKER	19 5/8	PEP	PEPSI CO	24 1/2
BA	BOEING CORP	39 7/8	PFE	PFIZER	45 3/4
BCC	BOISE CASCADE	37 3/8	P	PHILIPS PETR.	49 1/4
BP	BRITISH PETR.	39 3/4	MO	PHILIP MORRIS	42 1/4
BNI	BURLINGTON NORTH	43 1/2	PNC	PNEUMO CORP	46 1/4
BGH	BURROUGHS	62 1/8	POR	PORTEC	17 3/4
CP	CANADIAN PACIFIC	41 5/8	PG	PROCTER+GAMBLE	71 7/8
CMB	CHASE MANHATTAN	40 7/8	RJR	REYNOLDS IND	40 7/8
CO	CHESSIE SYSTEM	41 3/8	SFF	SANTA FE	74 1/2
FNC	CITICORP	20 5/8	SRL	SEARLE (G.D.)	20 7/8
KO	COCA COLA	32 3/4	S	SEARS ROEBUCK	16 7/8
CDA	CONTROL DATA	68 5/8	SKL	SMITH KLINE	66 1/8
DEC	DIGITAL EQUIP	90 7/8	SY	SPERRY CORP	50 3/8
DOC	DR. PEPPER	13 1/2	SN	ST.OIL IND	71 7/8
DMI	DOME MINES	42 1/8	SRT	ST.REGIS PAPER	31 7/8
DMP	DOME PETROL	67 1/8	TDY	TELEDYNE	181 1/2
DOW	DOW CHEM	34 1/4	TX	TEXACO	37
DD	DUPONT NEMOURS	44 7/8	TW	TRANS WORLD	15
EK	EASTMAN KODAK	67 1/2	UK	UNION CARBIDE	45 3/4
ENG	ENGELHARD M+CH	53 7/8	UNP	UNION PACIFIC	59
XON	EXXON	73 3/8	UTX	UNITED TECHN.	52 1/4
FDS	FEDER.DEPT.ST.	31 1/2	UPJ	UPJOHN	61
FLR	FLUOR	52 3/4	X	US STEEL	21 3/4
FMC	FMC CORP	26	WFC	WELLS FARGO	24 1/8
F	FORD MOTOR	26 3/4	WY	WEYERHAUSER	33 3/8
FWC	FOSTER WHEELER	45 3/4	WFI	WHEELABR.FRYE	45
GD	GENERAL DYNAMICS	67 1/4	Z	WOOLWORTH(FW)	24 3/4
GE	GENERAL ELECTRIC	52 1/2	XRX	XEROX CORP	68 3/4

AMSTERDAM CLOSINGS

AKZO	20,50	HOOGOVENS	13.10
ABN	303	KLM	58.60
AMRO	64.90	NATL. NEDL.	115.20
HEINEKEN	48.70	NMB	224.50
PHILIPS	16.60	ROYAL DUTCH	173.50
ROBECO	187.50	UNILEVER	122.50

		opening	close
GOLD	New York	674	670
PLATINUM		692	685
SILVER	New York	20.85	20.85

NYSE MOST ACTIVES
1 026 900 G D SEARLE 20 7/8 – 4 1/4
809 300 F. CHICAGO CORP. 15 1/2 + 1

ASE MOST ACTIVES
297 200 GULF CDA 24 5/8 – 1
165 400 IMPER. OIL 36 1/8 + 1/8

DJII close (previous) 939.42 close 942.24 + 2.82

VOLUME 46.410.000

TREASURY BILLS
13 weeks 11.51
26 weeks 11.60

FEDERAL FUNDS 13 1/2 bid

After a higher opening stock prices turned mixed in moderate trading as the DOW average reversed a 2 point gain into a 4 point loss.
The market was quieted by another increase in the prime rate to 14 pct by CITIBANK.
This move had been expected but not so soon. This news and the awaited reports on unemployment and the producer price index due to be reported on Friday tended to restrain an upside follow through in the market.
The DOW industrial average closed at 942.28 up 2.82 on 46 million shares down 2 million from the previous session.
Breatdh figures remained positive with 946 issues being up and 582 down at the close. Volume tenders included SEARLE, ATLANTIC RICHFIELD, UNION PACIFIC, STANDARD OF INDIANA AND GULF OIL.

After a steady European morning, the price of Gold plunged with the opening of U.S. business following rumors that Saudi Arabia will increase its daily oil output to 10.2 million barrels. This would be up from the current 9.5 million barrels a day.
Meanwhile, the Saudi new agency denied these rumors, although industry sources in Saudi Arabia confirmed that the country was considering higher oil production.
In addition, another prime rate hike in the US to 14 pct heated the bearish mood which sent Gold downwards to close at 665–668 dlrs an ounce in Zurich.
Trading was nervous although volume wasn't said to be large and it appears that the 665 dlr point is likely to hold.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.515	1.535	1.555
PND STERLING	4.215	4.27	4.33
NED GLD	90.39	91.11	91.91
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	105.21	108.93	109.73
FR FRANCS	--.--	42.47	43.17
DUITSE MARK	98.26	98.98	99.78
SUR GLD	--.--	100.07	100.97
IT LIRE	1.76	2.06	2.12

English Companion

EILANDGEBIED CURAÇAO

BEKENDMAKING

Bij de Dienst Haven- en Loodswezen bestaan er plaatsingsmogelijkheden voor functionarissen bij de Afdelingen Havenveiligheidsinspektie en Loodsdienst.

A. Havenveiligheidsinspektie.

Werkzaamheden: o.a. toezicht op de havenarbeid, laadgerei vrachtschepen, veiligheid tankschepen, binnenvaart en plezierváart, "oil pollution", gevaarlijke en explosieve stoffen en verder op de naleving van alle wetten de haven betreffende.

Aanstellingseisen: Afhankelijk van nautische opleiding en ervaring geschiedt de aanstelling in een van de hieronder vermelde funkties. De voorkeur gaat uit naar iemand met ervaring op tankschepen en vrachtschepen.

Funktie:		Salariëring per jaar Ongehuwd	Gehuwd
Assistent Havenveiligheidscontroleur.	Aanvang	19.440	24.300
	Maximum	24.480	30.600
Adjunct Havenveiligheidscontroleur	Aanvang	21.888	27.360
	Maximum	26.400	33.000
Havenveiligheidscontroleur	Aanvang	23.616	29.520
	Maximum	28.176	35.220
Havenveiligheidsinspekteur	Aanvang	29.232	36.540
	Maximum	32.208	40.260

Dienstverband: 5-jarig arbeidskontrakt.

Vakantie: minimaal 22 en maximaal 25 werkdagen per jaar (1 week is 5 werkdagen).

B. Loodsdienst.

Werkzaamheden: het beloodsen van schepen.

Aanstellingseisen voor Loods:
a. 1ste rang G.H.V.;
b. 2de rang G.H.V. met 2 jaar vaartijd.

		Salariëring per jaar: Ongehuwd	Gehuwd
Loods	Aanvang:	26.400	33.000
	Maximum:	30.192	37.740

Verdere uitloopmogelijkheden in de rangen van Loods 1ste klasse en Senior [illegible]

Dienstverband: 5 jarig arbeidscontrakt.

Vakantie: [illegible] werkdagen per jaar (1 week is 5 werkdagen).

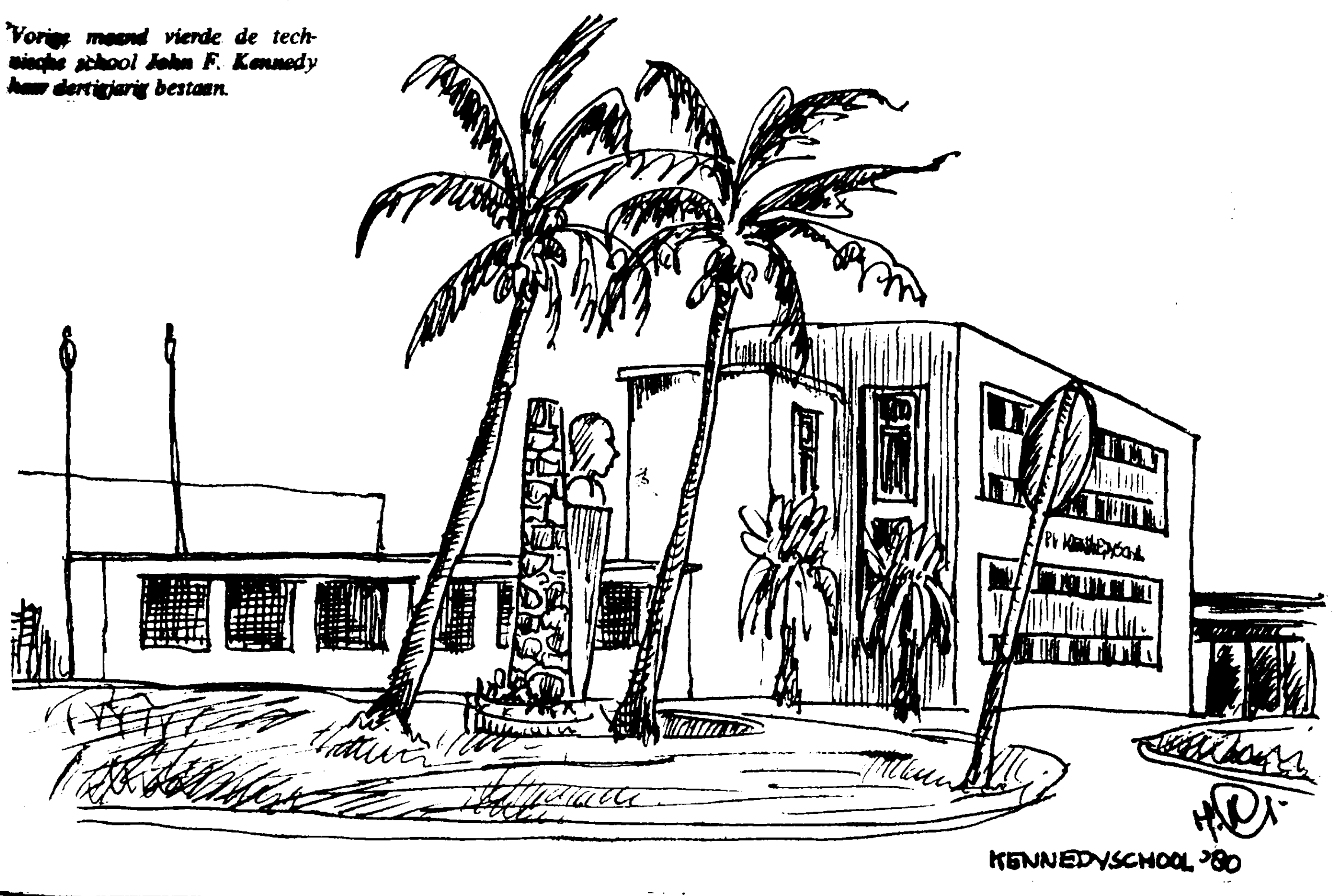
[illegible] voor gehuwden (met kinderen) een **Kindertoelage** van:
f. 660,— per jaar voor 1 kind;
f. 1.260,— per jaar voor 2 kinderen en
f. 1.800,— per jaar voor 3 kinderen. Wordt verder verhoogd bij 4 kinderen of of meer.

De salarissen genoemd onder A en B worden verhoogd met: Vergoeding voor gebruik privé-auto, telefoontoelage, toeslag AOV, vergoedingen i.v.m. continue-dienst, en jaarlijkse vakantie-uitkering.

Ziektekostenregeling:
90% van de onvermijdelijke ziektekosten worden vergoed.

Uit- en terugzendingsvoorwaarden:
Inlichtingen hieromtrent worden aan belangstellenden schriftelijk medegedeeld.

[illegible] Nederlands Antilliaanse Courant [illegible] sollicitatie, vermeldende volledige voornamen, geboortedatum en [illegible] levensloop, ervaring van sollicitant, samenstelling [illegible] vergezeld van een recente pasfoto te richten aan: [illegible] Dienst Haven- en Loodswezen [illegible]

Vorige maand vierde de technische school John F. Kennedy haar dertigjarig bestaan.

John F. Kennedy technische school dertig jaar

"Wij doen hier alles zelf"

[illegible] bestaat de Kennedyschool dertig jaar. De Antilliaanse Technische School is opgericht in 1950. De naam is veranderd in de huidige in 1963, onder invloed van het wrede lot dat de Amerikaanse President toen juist had getroffen. Vóór 1950 was er eigenlijk geen sprake van een Technische School, Aruba had slechts een Avondopleiding in elektro-technische vakken, waarvoor het eerste eindexamen in 1948 werd afgenomen. Dat is alweer een ver voorbije tijd. De afgestudeerde sterkstroommonteurs kwamen terecht in de elektro-technische bedrijven, zoals de WEB, de Elmar, ook in de „zwakstroombedrijven", zoals de Radio- en Telefoondienst. Behoefte aan geschoold personeel in die branches was er genoeg.

De eerste officiele dagschool werd geopend in een aantal barakken tegenover de Julianaschool, waar nu een parkeerterrein is. Men begon in het klein: er waren 81 leerlingen, allemaal jongens uiteraard (het is 1950!). Zij konden leren voor metaalbewerken, automontage en houtbewerken. Als stamboeknr 1 stond ingeschreven de heer Pieters, dezelfde die nu nog werkzaam is bij Harms Bros.

Veel bekende mensen werken aan de school, of hebben er gewerkt. Wie kent niet ing Roland Laclé, die daar eerst leerling was, en in '63 leraar werd? Of Rudy Frank die velen kennen uit de politiek? Pedro Bareño, nu leraar timmeren, liet zich in '54 als leerling inschrijven; toen met de lerarenopleiding werd begonnen, volgde hij ook die. Nu, zo stelt direkteur van Niel vast, draait de school volledig op eigen leerkrachten die op het eiland zijn opgeleid. In het kader van de Antillianisering helemaal niet gek.

[illegible]

De school verhuisde naar het nieuwe gebouw in 1954. Naast de Cas di Cultura kwam het te staan met uitzicht op de startbaan langs de zee. De discipline was streng in de nieuwe school, dat loog er niet om. Het toenmalige hoofd, de heer Amelink was dat wel toevertrouwd. Eén geluk: de geur van zijn eeuwige sigaar ging hem zóver vooruit dat de leerlingen meestal op zijn aantocht voorbereid waren. „Jullie zijn proefkonijnen", was een van de gevleugelde woorden die hij tegen de leerlingen sprak. Hij reed op zaterdagen in een oude auto het terrein rond, herinnert oud-leerling ing Laclé zich nog, en dan zaten er leerlingen gewapend met een bezem boven op. Zij hadden tot taak het terrein brandschoon te vegen. En hoe zou je ook anders als het 'wakend oog', grote rookwolken uitblazend, zo dichtbij is?

Over de startbaan nog. Oud-leerlingen herinneren zich levendig de dag dat het eerste straalvliegtuig op Aruba landde. Zij sprongen over de muur heen om het te bewonderen.

„Hij is groot genoeg de huidige school", zegt de direkteur „al zou ik wel graag wat meer werkplaatsen hebben. Ik loop vast in de timmerwerkplaats, we puilen eruit". Even denkt hij na, dan vervolgt hij: „Kijk, ik zit in de Centrale Toelatingskommissie voor het Voortgezet Onderwijs. Al jarenlang horen we de kreet: het leerlingenaantal gaat achteruit, dat heeft natuurlijk te maken met de geboortebeperking. Gingen er eerst ongeveer 1500 leerlingen naar het voortgezet onderwijs, nu zijn het er nog maar 1200. Bekend is dat al scholen gesloten moesten worden, de Andrew-school op Lago Heights bijvoorbeeld. Maar hier merken we er niets van, de school blijft volstromen. Het komt zelfs voor dat ik leerlingen moet wegsturen wegens plaatsgebrek".

STREAMS

Op de vraag naar de hoofdindeling van de vakken: „Wij werken hier binnen het kader van zogenaamde 'streams', die heb je binnen elke vakrichting. Er zijn T-, A-, en P-streams. De T-stream staat voor theorie. Het is een theoretische opleiding in een bepaald vak. Meestal wordt hij gevolgd door de betere leerlingen, en hij staat ongeveer gelijk aan het niveau van een MAVO-diploma. Mogelijkheid tot doorstroming naar een MTS zit er altijd in. Dan hebben wij de A-stream. Deze is voor de LTS-ers. Zij volgen een drie-jarige LTS-opleiding als eindonderwijs. De P-stream is een typische praktijkopleiding. Deze is vooral bestemd voor leerlingen die moeite hebben met de theoretische vakken".

Op de dagschool zijn ook nog twee kopklassen voor specialisatie. Het gaat om een kopklas automontage, en een kopklas schilderen. De automonteurs gaan stage lopen in de verschillende autobedrijven. Bij de Toyota-garage werken momenteel wel een man of vijf, zes van ons. Van de garagehouders in het algemeen ondervinden wij een uitstekende medewerking. De klas schilderen komt als kop op de opleiding voor timmerman, metselaar en dergelijke. Het gaat daar vooral om muur-, hout-, en letterschilderen.

De voertaal van het onderwijs op de school?

Van Niel: „Vroeger, in de dagen van Amelink dus, werd het Nederlands gebruikt. Nu eigenlijk ook wel, maar met de komst van onze Antilliaanse leerkrachten heeft het nogal eens gauw dat het Papiamento gebruikt wordt in „noodgevallen", dus wanneer een leerling een verklaring niet begrijpt. Het komt mij voor dat met de gedeeltelijke invoering van het Papiamento op de basisscholen het hier bij ons er alleen maar moeilijker op wordt om het Nederlands te gebruiken. Wij kunnen dat nu al merken. Op de basisscholen worden de beste leerlingen er toch al 'afgeroomd', ook voor wat betreft het taalgebruik!

Op deze foto de direktie van de jubilerende school. Van links naar rechts Alfonso Tromp, adjunct direkteur, Paul van Niel, direkteur en Jules van Bokhoven, kursusleider van de avondleergangen. Niet op de foto is de waarnemend direkteur, Rudy Frank.

SURINAME

Van Niel is zelf in Suriname geboren, maar woont al meer dan 22 jaar op Aruba. Zijn eigen opleiding heeft hij volledig in Suriname genoten. Zeer bereidwillig pakt hij de huistelefoon om enkele leraren op te roepen voor een interview. Even later komt de heer Bareño binnen. Hij herinnert zich directeur Amelink nog best, en begint meteen herinneringen op te halen. „Ik ken alle jongens", zei Amelink, al kauwend op zijn sigaar. Deze alomvattende kennis kon gevaarlijk worden, want wilde hij een leerling van de school verwijderen (en dat kwam voor!) dan placht hij dreigend langzaam het pokkenbriefje van de ongelukkige naar hem toe te schuiven. Dan wist die wel hoe laat het was.

Directeur Van Niel springt in: „Tegenwoordig is het niet zo gemakkelijk om een leerling weg te sturen, maar vroeger maakte men daar zo geen probleem van. Ook de minderjarigen hebben nu hun rechten...."

Een kijkje in de timmerwerkplaats. Leraar Philip Tromp met leerling Henk Krist.

„Onze leerlingen", zegt de heer Bareño met trots, zitten bijna overal over de wereld verspreid: in de States, in Venezuela, in Colombia." Hijzelf deed in '57 eindexamen. Vanaf '69 is hij leraar in timmeren en metselen.

OUDERAVONDEN

„De ouderavonden", zegt de direkteur, „zijn een sukses. Je kunt zeggen dat wel negentig procent van de ouders komt opdraven. Toch zijn er wel problemen natuurlijk. Een ervan is dat de ouders thuis te weinig naar hun kinderen omkijken. Slechte sociale omstandigheden verhinderen de kinderen om thuis te leren. Die gemakzucht, of soms ook onmacht werkt fataal. Eigenlijk zou ik willen pleiten voor de aanstelling van een sociaal werker aan de school. Die zou nuttig werk kunnen verrichten. Zijn salaris zou uiteindelijk aan het welzijn van onze leerlingen besteed zijn. Ik hoop dat wij er gauw een krijgen. Is het dan niet triest dat leerlingen met goede mogelijkheden de kans niet krijgen om zich te ontwikkelen, en dat door zulke domme redenen waar met een beetje goodwill en inzicht zoveel aan gedaan kon worden?"

Neem het probleem van de drinkende vaders, een van die 'domme redenen'. Wat komt er van het leren van de kinderen terecht? Wat kan ik van ze eisen? Of neem de alleenstaande moeders die behalve een gouvernementsuitkering geen inkomen hebben. Zij moeten er bij werken, en hoe kunnen zij zich om het leren van hun kinderen bekommeren? Eten komt eerst! En dan praten wij nog niet eens over de vervoersproblemen naar de school. Ik stel voorop dat met de Arubus een beduidende verbetering is ingetreden, terwijl de overheid voor vrij vervoer zorgt. Maar toch... Er zijn leerlingen die 'achter de rug van Onze Lieve Heer' wonen, om het zo maar eens uit te drukken. Zij moeten vaak einden uit de mondi komen lopen naar de dichtstbijzijnde bushalte.

Bareño wijst op enkele stoelen en tafels. „Die zijn door de leerlingen gemaakt", zegt hij. „Stoelen maken wij altijd zelf. Dan weten ze dat ze er zuinig op moeten zijn. Ook de metalen hekken in en om de school zijn door de leerlingen gemaakt. Ik zie erop toe dat ze de boel bijhouden. Ik kan het niet hebben dat iets slordig is.

Ook zelf heb ik veel gerepareerd, samen met de leerlingen. Wat zij maken, maken zij niet kapot. Elf jaar ben ik nu alweer hier, en nog nooit heb ik een dag verzuimd. Dat zit er nog zo in van de tijd dat ik zelf leerling was.

Je had het hárt gewoon niet...En, ik ben báng voor straf, ook nu nog!"

Bareño lacht, en de 'baas' zegt: „Weet je wel dat de school beter is geworden sinds jij leraar bent?" Bareño maakt een armgebaar. „Ach", zegt hij, „wij zijn vrienden van elkaar".

Hij moet beton storten, dus hij moet gaan, maar bij de deur kijkt hij om. „Wil je wél geloven", zegt hij, „ik ben altijd nog bang voor dit kantoor!" Ja, de geest van de vorige baas is nog levend bij hem, en dan te beweren dat er van een mens na zijn heengaan niets overblijft....

AVONDSCHOOL

Dan is Jules Bokhoven aan de beurt, het hoofd van de avondopleiding. Hij vertelt dat de avondopleiding geheel draait naar de bestaande behoefte. In verband daarmee onderhoudt hij een nauw kontakt met het bedrijfsleven. Er zijn allerlei kommissies die dit werk vergemakkelijken, kommissies voor elektrotechniek, kommissies voor lastechniek, enz. Die onderhouden dan weer kontakt met soortgelijke kommissies op andere eilanden, zoals Curacao. Zij trachten samen een leerplan en een examenreglement op te stellen voor alle betrokken eilanden. Hij is met die intereilandelijke samenwerking bijzonder blij. Al gaat niet alles altijd zo vlot als hij zou wensen; de genoemde kontakten zijn in het belang van de leerlingen, en hij weet dat alle betrokken partijen zich daarvoor inzetten, ook in de toekomst. Vroeger was het zo dat dergelijke regelingen allemaal in Nederland bedacht werden. De Vereniging voor Elektrotechnisch Onderwijs (elektrotechniek was immers een van de weinige vakken die werden onderwezen in de begintijd), had alles in handen. Wij werden 'bemoederd', en ik hoef niemand te zeggen hoeveel organisatorische problemen dat heeft gegeven.

Kommunikatiestoornissen waren aan de orde van de dag. Toen heeft Nederland zelf gevraagd of wij niet onze eigen boontjes konden doppen, dat zou hun welkom zijn. Zij zouden dan graag blijven adviseren, en er voor zorgen dat jaarlijks de examenopgaven werden toegestuurd. Ook zegde Nederland toe de uitgereikte diploma's te erkennen. Een belangrijk punt! Nu, daar zijn wij ingegaan, tot tevredenheid van beide partijen. Gelukkig begint nu ook intereilandelijk het kontakt op gang te komen."

ERKENNING

De heer Bokhoven vraagt zich af hoe het straks zal gaan met de erkenning van de examens op intereilandelijk niveau. En met de gelijkwaardigheid van de opleiding voor een bepaald diploma. Nu komt het bijvoorbeeld nog vóor dat geheel tegen de afspraken in het aantal lesuren voor de opleiding tot een diploma op het ene eiland dubbel zo groot is als op het andere. Dan is er natuurlijk geen sprake meer van gelijkwaardigheid in de opleiding. De directeur zegt hierover: „Wij gaan uit van het Nederlanse leerplan, ook voor wat het aantal lesuren betreft, maar wij passen het wel aan bij de Arubaanse omstandigheden. Ik moet zeggen dat wij een niveau hebben bereikt dat minstens gelijk is aan dat van Nederland". De heer Bokhoven vervolgt:

„De opleiding tot technikus zou door Curacao worden verzorgd, elk ogenblik verwachten wij de resultaten daarvan. Ons aandeel, de monteursopleiding, is in elk geval klaar. De lasafdeling hebben wij geheel gereorganiseerd in overleg met het bedrijfsleven. Wij mochten willen dat overal zo'n samenwerking was als met hen. Wij hebben een kombinatie tot stand gebracht van pijplassen en basisdiploma-vakken. De terugwerking daarvan bij het Nederlands Instituut voor Lastechniek geeft ons zeer grote voldoening. Er is respons. Deze kombinatie van grondopleiding met een specialisme hebben wij speciaal tot stand gebracht met het oog op de Lago. Daar vragen ze nogal wat personeel".

Bokhoven over de opleiding bouwkunde: „Wij gaan uit van de basis, en dat is banktimmeren. Daarbij maken wij zo weinig mogelijk gebruik van machines, althans in de eerste jaren die de opleiding heeft. Uitgangspunt is dat de leerlingen zich ook thuis moeten kunnen redden.

Natuurlijk hèbben wij wel machines, die horen er gewoon bij. De Lago heeft er geschonken, en natuurlijk komen er uit Nederland. Binnen de opleiding bouwkunde hebben wij ook nog een schakelklas voor hen die geen LTS-diploma hebben. Ook is er een twee-jarige vervolgkursus die opleidt tot assistent uitvoerder-tekenaar. Het eindniveau staat zeker oo MTS-peil."

Op de vraag of de eindexamenkandidaten makkelijk werk kunnen vinden antwoordt directeur van Niel: „Makkelijk is niet helemaal het woord, maar zij vinden toch allemaal wel werk. De timmerlieden hebben er nog het minste moeite mee. Vele afgestudeerden van onze school komen bij de Lago terecht, daar hebben ze de poorten weer opengegooid. U moet rekenen: heel de ploeg die in de oorlog en masse werd aangenomen (zo'n veertig jaar terug) is nu aan pensioen toe. Dus er valt juist in deze tijd een gat in de arbeidsmarkt dat wij mooi kunnen dichten." Bokhoven voegt eraan toe: „Dat gat zal in 1985 wel gedicht zijn, dan treedt ook op de Lago weer een verzadiging van de markt op. Als je het nagaat is het gewoon een rekensommetje." Hij merkt tenslotte nog op: „Er is dringend behoefte aan een middenkader op Aruba, ik bedoel jongens die leiding kunnen geven in de bedrijven. Het systeem van leerlingen die per week twee dagen verplicht bijscholing ontvangen is op Aruba onbekend.

Toch zou zoiets wel nodig zijn. Een gelukkig feit is dat de avondschool gedeeltelijk deze funktie overneemt, al komen de kandidaten hier vrijwillig, en in hun vrije tijd."

Luis Brión, de kantinebeheerder, beter bekend als 'Chia'. Dit jaar werkt hij al 22 jaar aan de school

Nog even met 'de baas' het terrein over. De rekreatiezaal is boordevol leerlingen. Het is pauze, en kantinebeheerder Luis Brion komt handen tekort om flesjes te 'ontkronen'. In een glazen hokje verheven boven de menigte drinkende en pratende scholieren zit een disc-jockey. „Wij maken ook zo'n hokje zelf", zegt Van Niel. „Ik stel er prijs op dat de leerlingen in de pauze op het terrein blijven; tegen een beetje luide muziek heb ik dan geen enkel bezwaar."

Langs de werkplaatsen, over de brede middenweg. Van alle kanten wordt de baas begroet. De leraren zijn populair, konstateer ik. De directeur stemt in: „De tijden zijn veranderd", zegt hij. „Wordt nú een leerling naar mij toegestuurd wegens een of ander vergrijp, dan komt het voor dat hij zegt: 'Mi ta bai cerca mi ruman'. Dat kan je toch beter hebben dan dat strenge, dat wil tegenwoordig niet meer."

MEISJES

Ik zie een paar meisjes gaan. „We hebben er nu twaalf op de school", zegt Van Niel." Ook alweer wat nieuws. Toen de eersten kwamen werden de jongens die bij die meisjes in de klas zaten 'rokkenjagers' genoemd. Daar denkt nu niemand meer aan. De meeste meisjes zijn er alleen om verder te kunnen leren, zij leggen hier hun basis."

Tussen de barakken gaat een sirene. Einde van de pauze. „Ook die sirene is door de leerlingen aangelegd", zegt de baas. „Zoveel mogelijk doen wij hier alles zelf, ook het onderhoud van de gebouwen. Behalve het dak. Als het regent stroomt het water met bakken tegelijk naar binnen. Maar ja, de Gobierno heeft meer te doen dan alleen onze school onderhouden. Wij zijn al blij dat deze school er is!"

Vlakbij stijgt een vliegtuig op. De wereld van de techniek is voor de deur.....

"Boven de wind en onder de gordel"

Ontwikkelings-sluier maar tikje opgelicht

DE KOMST NAAR DE Antillen van de Nederlandse vertegenwoordiger voor ontwikkelingshulp t.b.v. niet-commerciele projecten in de sociaaleducatieve sfeer in de beginjaren zeventig, ging met de nodige achterdocht aan deze kant van de Oceaan gepaard. Wij kunnen ons herinneren dat in de commentarenkolom op de voorpagina van de Amigoe de vraag werd gesteld wat „onze man uit Den Haag" wel kwam doen. Was het een pottenkijker die vanuit zijn kantoortje in Fort Amsterdam via de „hotline" de Nederlandse regering op de hoogte moest houden van het doen en laten in onze regeringskringen en dan met name over de besteding van de ontwikkelingsgelden? In politieke kringen op Curacao gonsde het van deze en andere geruchten en dit alles paste in de sfeer na de roerige meidagen van 1969, een periode waarin de „Biesheuvels" van toen zich zeker niet konden permitteren paternalistisch op te treden t.o.v. de heren politici op de Antillen.

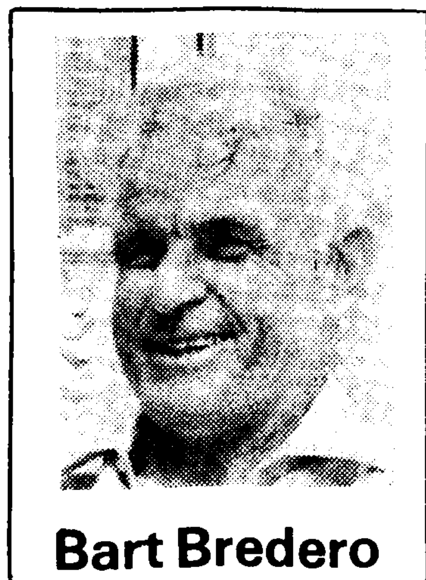
Achteraf viel het allemaal mee. Alras bleek dat drs. B. Bredero geen spion was die uit de boeken van Graham Green was gestapt, vermomd als Nederlands ambtenaar die voor BVD en andere instanties informaties moest inwinnen teneinde het wel en wee in het Fort te controleren en zonodig het mes te zetten in de miljoenenstroom naar de Antillen. Bredero bleek een plichtsgetrouwe, hardwerkende „fieldworker" op het terrein van ontwikkelingssamenwerking, die zich al gauw de sympathie verwierf van die sectoren in onze gemeenschap waarmee hij qualitate qua te werken kreeg.

En vooral op de Bovenwindse eilanden en dan met name op St. Eustatius en Saba kon „onze man uit Den Haag" rekenen op een groot aantal vrienden die eindelijk iemand hadden gevonden die begrip had voor hun situatie en die ook daadwerkelijk probeerde verandering te brengen in de hopeloze sociaal-economische toestand op die eilanden.

De verrassing was dan ook groot toen op de helft van de zeventiger jaren het nieuws bekend werd - en dan vrij plotseling- dat drs. Bredero vervangen zou worden en dat dit te maken zou hebben met ongenoegen bij regeringskringen in Den Haag over zijn „ontaktisch optreden". Eigenlijk is het ware verhaal nooit volledig uit de doeken gedaan door onze publiciteitsmedia. Was Bredero daar te bescheiden voor of was de journalistiek op de Antillen niet „hard" genoeg? En daarom hebben velen met spanning uitgekeken naar het verschijnen van het boek „Boven de wind en Onder de Gordel" met als ondertitel „Een ware geschiedenis uit de Antillen" door Bart Bredero.

Degenen die verwacht hadden in dit boek een rancuneuze aanval van een teleurgestelde oud-ambtenaar op zijn ex-bazen aan te treffen, zullen bedrogen uitkomen. Bart Bredero is daar niet de man voor. Op zeer gemoedelijke wijze met slechts af en toe een ondertoon van verwijt en misschien eerder verbazing over de houding van Den Haag t.o.v. zijn persoon, verklaart Bart Bredero zijn plotseling heengaan als officiele vertegenwoordiger voor ontwikkelingshulp van Nederland op de Antillen. Direkte oorzaak: het niet willen accepteren van sterk naar corruptie riekende handelingen van ambtenaren en aannemers op de Antillen, waardoor grote sommen aan ontwikkelingsgelden in privé-zakken verdwijnen in plaats van dat zij ten goede komen aan de gemeenschap.

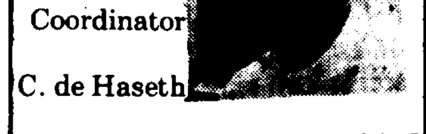
In zijn boek rekent Bredero af met de wijze waarop de bouwprijzen van projecten die met ontwikkelingsgelden tot stand moeten komen kunstmatig worden opgevijzeld. „Door misbruik van de ontwikkelingshulp zullen de Antillen na verkregen on-

Bart Bredero

afhankelijkheid eerder ontredderd dan versterkt achterblijven", rapporteert drs. Bredero aan zijn minister. Maar uiteindelijk trekt hij aan het kortste eind in een konflikt met de eilandssecretaris op St. Maarten die hij op zijn nummer zet na een verschil van mening met de KABNA-direkteur, hetgeen de minister ertoe beweegt vlak vóór kerstmis 1975 in een brief (welke door de ontvanger wordt betiteld als het „meest vunze en stinkende briefje dat ik ooit in mijn leven ontvangen heb") mee te delen dat Bredero's contract per december 1976 zal worden beeindigd.

Bart Bredero beschrijft in zijn boek het soms bijna ontroerende medeleven op de Antillen met zijn lot. Te begrijpen als men leest: „Het is een publiek geheim op de Antillen dat de ontwikkelingshulp in vele gevallen een spelletje is tussen politici, hogere ambtenaren en bedrijven en dat Jan Pet en Piet Boezeroen er maar in zeer beperkte mate aan te pas komen. Ik heb er juist naar gestreefd mij voor Jan Pet en Piet Boezeroen in te zetten."

Rond de in journalistieke trant geschreven geschiedenis van het geval-Bredero, bevat het

Coordinator C. de Haseth

boek een aantal knap geschreven impressies van het leven op de Antillen. Het bezoek aan „La Belle Creole", monument van een nooit gerealiseerde droom van een Franse hotelier; de zeereis met de Blue Peter; de ontmoetingen op Statius en Saba en het avontuur in de „Japanese Club" op St. Maarten getuigen van het schrijverstalent van Bart Bredero en zijn aangenaam verrassend voor diegenen die menen dat ambtenaren uitsluitend bekwaam zijn in de kunst van „schriftelijk rapporteren". Wij hopen dan ook in de toekomst meer van Bart Bredero, die op de Antillen is blijven wonen, te mogen lezen. Wie weet wordt dan de sluier die voor Jan Pet en Piet Boezeroen het doen en laten van hoge ambtenaren, politici en grote bedrijven moet bedekken dan verder opgelicht....

RONNIE HENRIQUEZ

„Boven de wind en onder de gordel" van Bart Bredero en verlucht met tekeningen van Lousanne Ooms is verkrijgbaar bij de lokale boekhandels.

Mors poetica

Nee,
er staan allang geen sterren
meer voor ons te stralen.
dat wat je ziet, mijn lief,
zijn ogen - die van mij.

Nee,
de wei is door een ijzer-kudde
kaal gemalen,
dat wat je streelt, mijn lief,
zijn haren - die van mij.

Nee,
verstikt door onkruid is het
klaproos-rode pralen,
dat wat je kust, mijn lief,
zijn lippen - die van mij.

Geluk is soms een mes, dat
bloedig gram komt halen.
Dat wat je voelt, mijn lief,
is Dood en - dan voorbij.

"Ik heb geen naam"

Onmenselijkheid overwonnen

IK HEB GEEN NAAM van Dagmar Hilarová en Miep Diekmann is om twee redenen een bijzonder boek.

Het Tsjechische concentratiekamp Terezín (Theresienstadt), dat in de Tweede Wereldoorlog als een doorgangskamp gold voor mensen die waren opgeroepen voor de 'arbeidsinzet', heeft meer dan 200.000 gevangenen uit 17 landen tijdelijk geherbergd. Bij de bevrijding door de Russen bleek dat slechts ongeveer een derde van deze mensenmassa aan de dood ontsnapt was. Eén van de overlevenden was het zeventien jarige Praagse meisje Dagmar Hilarová, die in het kamp een aantal gedichten over de gebeurtenissen die haar beroerden, had geschreven. Als de Nederlandse schrijfster Miep Diekmann in 1966 in Praag komt, leest ze deze gedichten in vertaling en ontmoet ze de schrijfster. Tien jaar later krijgt ze een verhaal van haar over een jeugdliefde onder ogen. Ze stelt Dagmar voor om aan de hand van de gedichten samen een

boek te maken over Terezín. Met behulp van de aan de Praagse universiteit Nederlandse docerende Olga Krijtová komt deze zeldzame internationale samenwerking van twee schrijfsters met een zo verschillende achtergrond, tot stand.

De tweede bijzonderheid berust in de vorm. Dagmar Hilarová heeft het eerste hoofdstuk, het verhaal van de jeugdliefde, en het laatste, over de bevrijding en de thuiskomst, geschreven. Miep Diekmann heeft uitgaande van Dagmars stijl, het tussengedeelte opgevuld en geschreven als het dagboek van de ik-figuur. De door Dagmar in het concentratiekamp geschreven gedichten zijn via een 'ruwe, beschrijvende' vertaling van Olga Krijtová door Miep Diekmann bewerkt en vormen een belangrijk onderdeel van dit tussengedeelte, waarbij de prozastukken de verbindende sleutel vormen. De prozastukken zijn dus als het ware' naar de centrale gedichten toe' geschreven.

Het verhaal begint met een gedicht uit 1939 als de Duitsers Praag binnentrekken. Daarna vertelt de ik-figuur over haar grote liefde voor Bubi, wiens wederliefde haar Jood-zijn (ze is uit een gemengd huwelijk) en de Hitler-sympathie van zijn stiefvader glansrijk overwint. In maart 1943 krijgt Dagmar, net voor haar vijftiende verjaardag, de oproep zich te melden en wordt ze naar Terezín gedeporteerd, waardoor ze dus Bubi kwijtraakt. Haar naam wordt vervangen door het kille nummer CV 190, maar daarmee raakt ze haar menselijkheid niet kwijt. We zien hoe een hechte solidariteit de gevangenen onderling verbindt. In het kamp leert ze Jirí kennen. Tussen hen ontstaat temidden van ontbering, ziekte en martelingen een grote liefde, tot ook hier een eind aan komt, als Jirí verder wordt getransporteerd.

Als de 'ik' na de oorlog eindelijk weer veilig thuis is, komen beiden terug: de gezonde in Amerikaans uniform gestoken Bubi en de in het concentratiekamp verminkte en uitgemergelde Jirí, en moet ze kiezen.....

Dit laatste riekt een beetje naar het melodramatische, maar is in de sfeer van het boek volstrekt aanvaardbaar. Het hele verhaal wordt juist gekenmerkt door een nuchtere stijl, waarin over de meest gruwelijke gebeurtenissen met een zo ingehouden emotie geschreven wordt, dat het een ontroerend beeld geeft van iets wat nooit vergeten mag worden. Poezie en liefde overwinnen de onmenselijkheid.

De Nederlandse literatuur is met deze uitgave een boek rijker geworden, dat gelijkwaardig is aan Marga Minco: *Het bittere kruid* en *Het Achterhuis* van Anne Frank.

WIM RUTGERS

Dagmar Hilarová/Miep Diekmann: Ik heb geen naam Uitgeverij Leopold B.V.; Den Haag, 1980
I.S.B.N. 90 258 3611 9

Ida Vos:

Voerman van een schip vol dromen

Het motto dat Ida Vos aan haar dichtbundel *schiereiland* heeft meegegeven (*"een schip vol dromen/ vaart van toen naar nu en ik/ moet hun voerman zijn"*) is illustratief. Het geeft de lezer informatie over de atmosfeer, de grondtoon van het hele werk: romantisch (*dromen*), preoccupatie met de eigen jeugd (*toen*) en onvrede met het heden (*nu*). Ook het beeldrijke taalgebruik in de meeste gedichten vindt men terug in dit stukje tekst.

ONTROEREND EENVOUD

De gedichten in deze bundel worden gekenmerkt door hun eenvoud; eerlijke, hartelijke, ontroerende eenvoud, die zelden ontaardt in simpelheid, epigonisme of stuntelighеid. Ze schrijft over haar reakties tijdens de oorlog (ze is jodin), het overlijden van haar moeder, over haar kinderen, enz. Ik laat liever de dichteres zelf aan het woord:

„Als het waar is
dat het lichaam een
huis is
heb ik vandaag
voor de tweede
keer mijn huis
verlaten
en net als toen
voel ik de weeën"

Of bij het overlijden van haar moeder:

IDA VOS

"Voor ze begraven werd
regende het even
wolken huilden
ik kon het niet"

En bijvoorbeeld in het gedicht "Oud wezen":

"de spin der tijd
heeft over het
gelooid gelaat
een ragfijn web gespreid..."

Ida Vos schrijft geen literatuur-met-een-hoge-boord, maar wel fijne gedichtjes. *"Schiereiland"* is echt een dichtbundel voor de enthousiaste leek!

JULES MARCHENA

Ida Vos: Schiereiland
Nijgh en Van Ditmar, 1979

Nachtelijk spel:

Briljante Roa Bastos

Tussen *"Nachtelijk spel"* en *"Mensenkind"* bestaat een verschil van dag en nacht. Was *"Mensenkind"* een belabberde vertaling, *"Nachtelijk spel"* munt juist uit door een uitstekende vertaling. Zowel *"Mensenkind"* als *"Nachtelijk spel"* zijn vertalingen uit het oeuvre van de Paraguayaanse auteur Augusto Roa Bastos en de beide werken hebben dan ook qua inhoud zeker overeenkomsten.

De mislukte boerenopstand van 1912 en de Chaco-oorlog, de twee belangrijkste thema's uit *"Mensenkind"*, keren terug in *"Nachtelijk spel"*. Zelfs de trein vol munitie uit *"Mensenkind"*, die inreed op een trein vol opstandelingen komt weer terug in *"Nachtelijk spel"*. In het eerste verhaal van *"Nachtelijk spel"* weigert de telegrafist

Augusto Roa Bastos is in 1977 in Paraguay geboren. Op jeugdige leeftijd maakte hij de Chaco-oorlog (1932-1935) mee. Toen in 1947 in Paraguay de burgeroorlog uitbrak, moest hij naar Argentinie vluchten. Vanuit Argentinie is hij het regime van Stroessner blijven bestrijden, totdat het daar ook gevaarlijk werd. Sinds 1976 doceert hij in Toulouse Latijns-Amerikaanse literatuur. Van Augusto Roa Bastos is verleden jaar "Mensenkind" uitgebreid besproken op de Boekenpagina.

Chepé om een vals bericht over te seinen, dat bedoeld was om de opstandelingen in dese hinderlaag te lokken.

De telegrafist Chepé uit het eerste verhaal komt weer terug in het vijfde verhaal, de prostituee uit het vijfde verhaal treedt ook op in het negende verhaal, de man met het glazen oog uit het tiende verhaal speelt weer een rol in het dertiende verhaal en zo zijn er wel meer figuren die steeds terugkeren. De verhalen van deze verhalenbundel kunnen als afzonderlijke eenheden gelezen worden, maar ook als een vervolg. Het verhaal *"Ontmoeting met de verrader"* wordt vervolgd in *"De pijl en de appel"*. *"De slachting"* wordt uitgediept in *"Opgebaard"* en *"Onder de brug"*. De twee houthakkers uit *"Hij en de ander"* worden uitgebreid besproken in *"De Houtzagerij"*.

Leitmotiv in al de verhalen van *"Nachtelijk spel"* is de obsessie met het verleden. De telegrafist Chepé kon al twintig jaar niet slapen, sinds zijn schijnexecutie. Het verhaal *"Ontmoeting met de verrader"* wordt gedomineerd door een gebeurtenis, die dertig jaar eerder plaatsvond. In weer een ander verhaal treedt een vernedering, die ver in het verleden plaats vond, weer op de voorgrond. Typerend voor de sfeer van *"Nachtelijk spel"* is de volgende passage op pagina 112.

"De oude kwestie die al in de archieven was opgeborgen maar die voor hen niet had afgedaan, kwam weer tot in elk detail in hun bewustzijn bovendrijven".

De verhalen uit deze bundel zijn stuk voor stuk juweeltjes. Mijn twee favoriete verhalen zijn *"Voorlopig rapport"* en *"De houtzagerij"*. Ook het Borgesachtige *"Een verhaal vertellen"* is een van de gaafste verhalen uit de bundel. Bij al deze verhalen speelt niet alleen de *"pointe"* een belangrijke rol, maar ook de manier waarop ze verteld worden.

Augusto Roa Bastos heeft een zeer aparte stijl. Humoristisch, zoals in het verhaal *"Opgebaard"*, als een stervende de burgemeester en de rechter naar zijn sterfbed roept, om net als Christus tussen twee boeven te sterven. Magisch realistisch als bij een dodenwake zelfs de dode in zijn kist hoest en proest van het lachen.

Er is maar een woord dat recht doet aan deze verhalenbundel: briljant!

WALTER PALM

Augusto Roa Bastos: "Nachtelijk spel" (Oorspronkelijke titel: "Moriencia") Vertaald door Aline Glastra van Loon en Mieke Westra Uitgeverij Meulenhoff.

Moordaanslag op oom Adolf

„OOM ADOLF" van Koos van Zomeren, als „zwart beertje" onlangs verschenen bij de uitgeverij Bruna is een amusant verhaal. Niet zozeer een „thriller" zoals de achterflap wil doen geloven, maar meer een avontuurlijk relaas van Hugo Kemp, een puistige eindexamenklasser die van vogels houdt en zijn oom haat.

Die oom is Adolf, exponent van een christelijke middenstandfamilie, die ondanks angstvallig verborgen jeugdzonden de top bereikt in Neerlands politieke firmament en het brengt tot minister. Reden voor Hugo om een naief moordplan te ontwerpen, naar het model van Leé Harvey Oswald, maar zeker niet geraffineerd genoeg.

In het Belgische Brasschaat wordt het moordwapen gewoon over de toonbank gekocht. Het adres is verschaft door een nietsvermoedende politieman in Arnhem die gretig de vragen van de zich als Tros-Aktua reporter aankondigende Hugo beantwoordt. Thuis wordt op de hei geoefend, eerst op dennenappels dan - inmiddels met dum-dum kogels-op zwaarder materiaal en tenslotte zelfs op een levend doel.

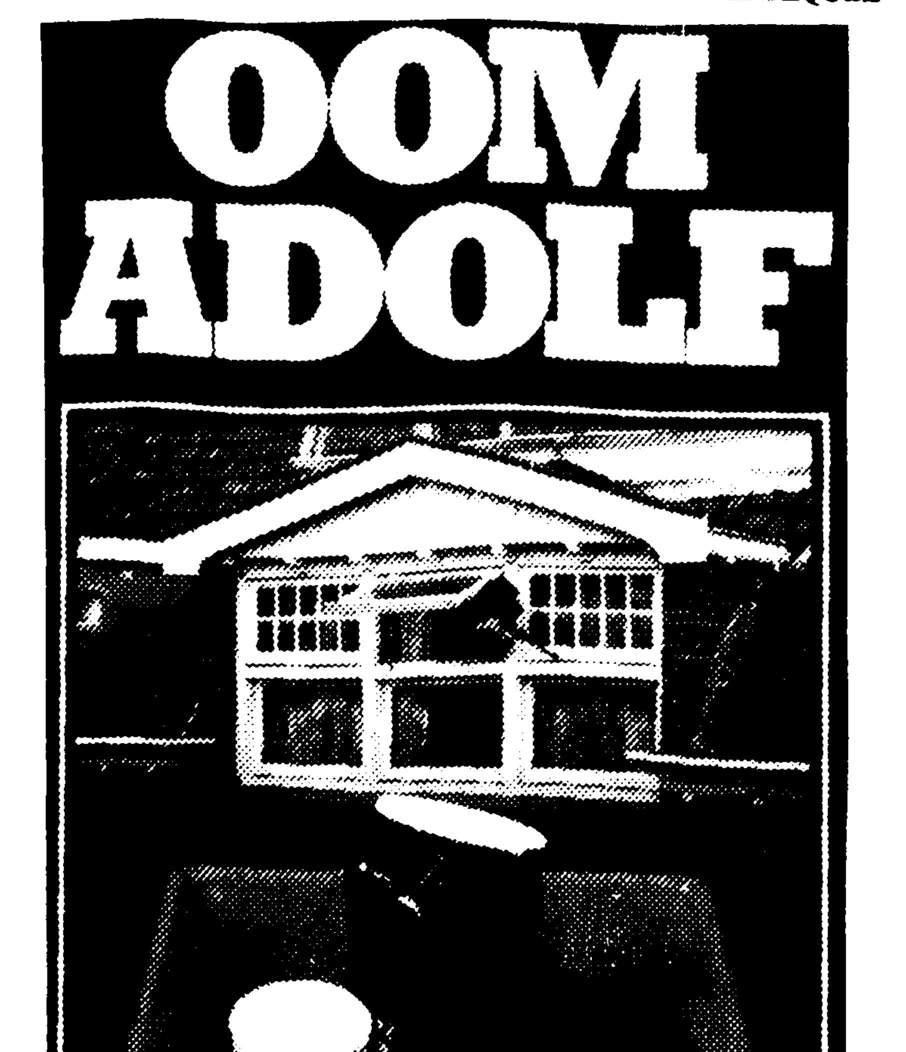
De grote aanslag moet plaatsvinden tijdens een politieke meeting in Breda, waar oom Adolf de menigte toespreekt tussen koren van protesterende vrouwen (baas in eigen buik), heethoofdige krakers en rechtse orde bewaarders. Hugo Kemp bekijkt dit alles rustig vanuit het zolderraam (zoals in Dallas) het blinkende geweer in de aanslag en als links en rechts rotjes beginnen te knallen valt eindelijk het schot.

Tussen de bedrijven door krijgen wij het verhaal voorgeschoted van de familie Kemp. Moeder Kemp, een brave ziel die energiek heen en weer draait om het hele gezin gelukkig te maken. Vader Kemp de handelsreiziger die grote reizen maakt vergezeld van zijn blonde secretaresse, en zich thuis beperkt tot het uitspreken van wijze woorden en het consumeren van bellen cognac. Het zusje Sylvia, pas in de derde klas maar reeds „zo geil als boter" zoals dat heet bij de jongens op het gym en Hugo zelf die zijn tijd doorbrengt met het verkennen van vogels in de vrije natuur-een hobby van zijn beste vriend Titus- en vrijpartijtjes met de hem opgedrongen Julie die ook al van wanten weet.

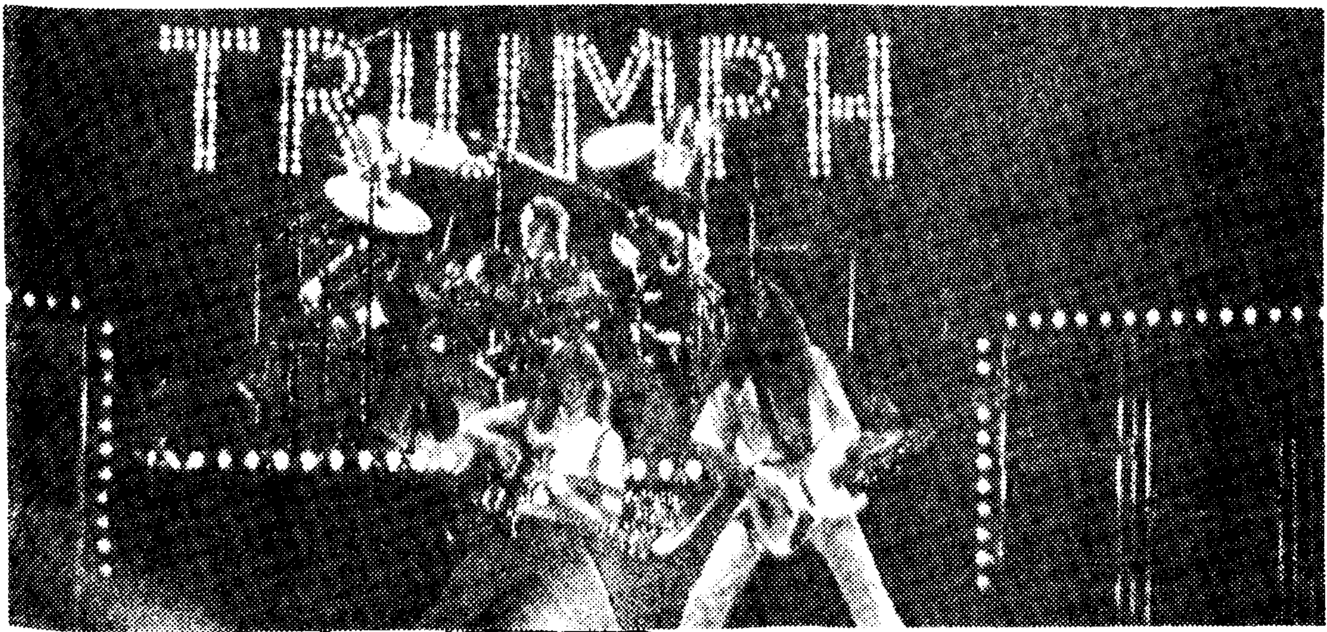
Kortom genoeg stof voor ontspannende lectuur door Koos van Zomeren op vermakelijke wijze neergeschreven.

„Oom Adolf" van Koos van Zomeren. Uitg. A.W. Bruna ISBN 902291870

RONNIE HENRIQUEZ

Musici van Triumph in nood

ALS JE DENKT dat het leven van een Rock & Roll musicus een makkelijk leven is dan moet je eens luisteren naar wat Mike Levine van de groep Triumph je kan vertellen over iets wat gebeurde tijdens een recente tour in Canada. Net was het sportvliegtuig met de leden van de band aan boord aan het landen op het Kirkland Lake vliegveld in Ontario toen de piloot het vliegtuig plotseling weer op liet stijgen. Dit gebeurde op zodanige wijze dat Mike dacht dat een van de propellers er van door was en dat ze vast zouden neerstorten. De piloot stelde hem echter gerust door hem te vertellen dat de reden waarom hij niet geland was het feit was dat hij het ontvangst-comité wilde ontlopen dat bestond uit een Grizzly beer die op de baan stond.

"Eruption" *for next time*

Single

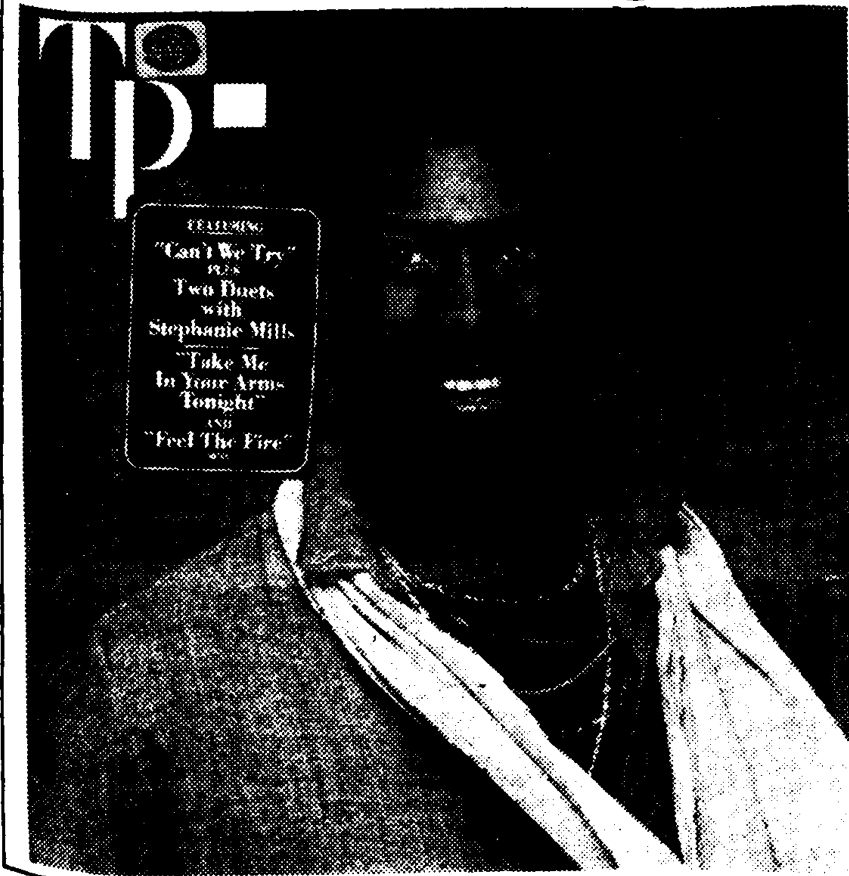
Late in the evening

Paul Simon

L.P.

T.P.

Teddy Pendergrass

Tv-optredens ZZ Top

VOOR HET EERST in hun carriere verscheen de band ZZ TOP in Europa op de T.V. met live en video-taped shows gedurende hun tour in dat werelddeel. ZZ TOP, "that little ol'band from Texas", bestaande uit Billy Gibbons, Frank Beard en Dusty Hill heeft enorm succes zowel in de V.S. als in het buitenland met hun eerste Warner Bross l.p., Deguello. Behalve de shows waaronder van B.B.C. The Old Grey Whistle Test en van de Franse televisie Chorus, hield de groep ook een life show in de Rockpalast in Essen, Duitsland dat via de Euro-televisie werd uitgezonden in heel Europa waaronder ook de Scandinavische landen en de U.S.S.R.

Iggy Pop terug naar VS

NA EEN AANTAL jaren in Berlijn gewoond te hebben zegt Iggy Pop dat hij klaar is om naar de V.S. terug te gaan. Over Berlijn zegt hij dat het geinfecteerd is met kunst, iedereen trekt mode-kleren aan. Net waarvoor hij uit de V.S. is gevlucht. De stad in de V.S. die in zijn smaak gevallen is is New Orleans. De reden daarvoor is dat de stad anders aan voelt dan alles in de V.S., de stad heeft een vergeten gevoel over zich. Een goede plaats om voor een tijdje gitaar te spelen. Verder weet Iggy te melden dat hij genoeg heeft van internationale experimenten. Hij heeft nu een all-american band bestaande uit Michael Page, Doug Bowen, Ivan Kral en Rob Duprey. Hij zegt dat hij het moe is om een Engelsman te combineren met een Nederlander en een Chinees. Bovendien weet hij ook nog te melden dat deze band enorm veel beter is dan enige band die ooit gehad heeft.

SONGTEKST

Billy Joel

You may be right

Friday night I crasl ır party
Saturday I said I'm
Sunday came and tı ıe out again
I was only having fu
Wasn't hurting anyo
And we all enjoyed t ‹end for a change.

I've been stranded in ıbat zone
I walked through Bed ıy alone
Even rode my motorc ‛he rain
And you told me not to drive
But I made it home alive
So you said that only proves that I'm insane.

You may be right
I may be crazy
But it just may be a lunatic you're looking for
Turn out the light
Don't try to save me
You may be wrong for all I know
But you may be right.

Remember how I found you there
Alone in your electric chair
I told you dirty jokes until you smiled
You were lonely for a man
I said take me as I am
'Cause you might enjoy some madness for awhile.

Now think of all the years you tried to
Find someone to satisfy you
I might be as crazy as you say
If I'm crazy then it's true
That it's all because of you
And you wouldn't want me any other way.

You may be right
I may be crazy
But it just may be a lunatic you're looking for
It's too late to flight
It's too late to change me
You may be wrong for all I know
But you may be right.

You may be right
I may be crazy
But it just may be a lunatic you're looking for
Turn out the light
Don't try to save me
You may be wrong for all I know
You may be right
You may be wrong but you may be right
You may be wrong but you may be right
You may be wrong but you may be right

Billy Joel's werken niet autobiografisch

VEEL MENSEN HEBBEN de indruk dat alles wat Billy Joel schrijft auto-biografisch is. Dit is niet waar, Billy Joel zegt dat als dat waar zou zijn hij op zijn minst 80 jaar oud moest zijn en dat is dus duidelijk niet het geval. De inhoud van zijn songs haalt Joel uit het leven, maar niet alleen zijn eigen leven, ook het leven van anderen. Iedereen heeft zaken die hem bezig houden, dingen om te vertellen en ik ben een goede luisteraar. "Je kan het eigenlijk wel autobiografisch noemen omdat ik alles wat ik schrijf zelf wel imaginair beleefd heb, en al is het misschien afkomstig van een ander, dat betekent nog niet dat het niet over mij kan zijn" zegt Joel.

Nu dat Joel een superstar is in de muziekwereld met hits als Just the way you are en van zijn nieuwste l.p. You may be right (songtext) heeft hij niet die kenmerken verloren die hem in de eerste plaats op dat niveau hebben gebracht. Billy Joel zegt dat het belangrijk is dat je de gave bezit om om je zelf te lachen, dat je pret kan maken over alles en dat je er een joke van kan maken. Als je jezelf al te serieus gaat nemen dan word je lastig en erg saai.

Daarom is Joel naar eigen zeggen ook een fan van de Beatles, die lachten de hele tijd om zichzelf. Verder zegt hij nog dat hij van muziek houdt sinds hij 4 is en dat het er naar uit ziet dat hij zijn hele leven wel van muziek zal blijven houden.

Carly Simon wil gaan optreden

HET IS ALGEMEEN bekend dat de bekende zangeres Carly Simon die meerdere gouden en platinum successen achter de rug heeft met songs als You're So Vain en Nobody Does It Better er helemaal niet van houdt om vooraf aangekondigd op te treden. Nu haar nieuwste l.p. echter is verschenen, de eerste sinds haar contract met Warner Bros., is deze afkeer blijkbaar in het niets verdwenen en is ze tegenwoordig erg op optredens gesteld. By the way, de titel van de l.p. is Come Upstairs.

Ambrosia

Biggest part of me

Sunrise, there's a new sun a-risin'
in your eyes I can see a new horizon
Realize, that will keep me realizin'
You're the biggest part of me
Stay the night
Need your lovin' here beside me
Shine the light
Need you close enough to guide me
All my life I've been hopin' you would find me
You're the biggest part of me.

Well make a wish baby
Well and I will make it come true
Make a list baby
Of the things I'll do for you
Ain't no risk now
In lettin' my love rain down on you
So we can wash away the past
So that we may start anew.

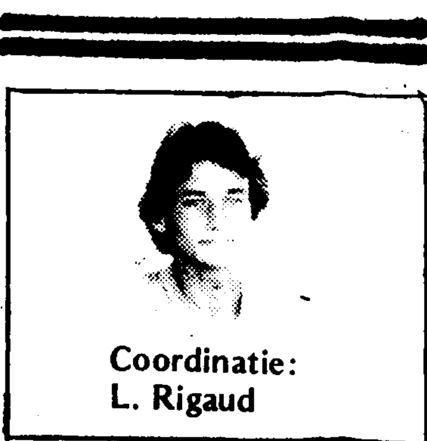
Rainbow, risin' up on my shoulders
Love flows, gettin' better as we're older
All I know, all I wanna do is hold her
She's the life that breathes in me
Forever, got a feelin' that forever
Together we are gonna stay together
For better, for me there's nothin' better
You're the biggest part of me.

Well make a wish baby
Well and I will make it come true
Make a list baby
Of the things I'll do for you
Ain't no risk now
In lettin' my love rain down on you
So we can wash away the past
So that we may start anew.

More than an easy feelin'
She brings joy to me
How can I tell you what it means to me
Flow like a lazy river
For an eternity
I've finally found someone who believes in me
And I'll never leave.

Well make a wish baby
Oh and I will make it come true
Make a list baby
Of the things I'll do for you
Ain't no risk now
In lettin' my love rain down on you
So we could wash away the past
So that we may start anew.

Beside me
Need your lovin' here beside me
To guide me
Keep it close enough to guide me
Inside of me
From the fears that are inside of me
You're the biggest part of me
Forever, got a feelin' that forever
Together, we are gonna stay together
Forever from now until forever
You're the biggest part of me
You're the life that breathes in me
You're the biggest part of me.

Coordinatie:
L. Rigaud

AMBROSIA

VS senator Drinan na Guatemala-bezoek:

Politieke moord 'n sport

GUATEMALASTAD — De politieke moord is bezig een nationale sport te worden. Zo omschreef de Amerikaanse senator Robert Drinan de situatie zoals hij die aantrof tijdens zijn bezoek aan de Midden-amerikaanse staat Guatemala. Deze senator is priester en lid van de Jesuieten-orde. Hij baseert zich daarbij op gegevens van Amnesty International en van het Democratisch front, volgens welke in de periode 1960-1976 meer dan twintigduizend doden zijn gevallen door politiek geweld; een gemiddelde van zes per dag. Slachtoffers daarvan zijn boeren, vakbondsmensen, intellectuelen, catechisten, priesters en religieuzen. In het Democratisch front werken 160 organisaties samen welke zich verzetten tegen de onderdrukking.

De meeste moorden worden bedreven op het platteland. In het begin van dit jaar werd daar weer eens de aandacht op gevestigd toen boeren uit de streek Quiche op vreedzame wijze de Spaanse ambassade bezetten om de aandacht op hun problemen te vestigen. Deze bezetting eindigde in een groot bloedbad, waaraan slechts twee mensen omkwamen, van wie er achteraf een nog werd vermoord zodat alleen de Spaanse ambassadeur in leven bleef. Deze campesinos hadden in hun verklaring staan: Wij zijn van ons land gekomen.... opdat onze broeders, de boeren, de arbeiders, de studenten, de priesters en het volk van Guatemala zich rekenschap geven van ons lijden. Ons verzoek richt zich tot allen want wij kunnen niet langer leven onder dergelijke onderdrukking van het leger...

Tien jaar al

In de betrokken streek, ten noordwesten van het Meer van Atitlan hebben de campesinos te lijden onder de aanvallen van de grootgrondbezitters. Al tien jaar lang. In deze streek van Guatemala heeft men namelijk olie gevonden en nikkel. De grootgrondbezitters worden gesteund door het leger, dat de dorpen bezet bv en alles platbrandt als men zich niet richt naar de wensen van de machthebbers. Daarbij worden sieraden gestolen evenals de identiteitsbewijzen, waarmee men altijd weer kan handeldrijven.

Onchristelijk

De nationale raad van de Jesuieten heeft enige tijd geleden samen met de oversten uit Midden Amerika en Panama in een verklaring gezegd, dat het volstaat als men zijn ogen open doet in Guatemala. Dan zal men zich meteen rekenschap geven van het onchristelijke politieke systeem dat er heerst, dat namelijk allen, die voor het leven strijden, naar het leven staat en vervolgt. Volgens deze verklaring werden er verleden jaar meer dan drieduizend moorden bedreven door het Eskader des doods. Deze verklaring werd niet in dank aanvaard. Uiterst rechts eiste meteen de uitzetting van de Jesuieten uit het land. Inmiddels hebben de voorzitters van het comite voor de Mensenrechten van de bisschoppen conferentie zich achter de Jesuieten-verklaring geplaatst. Zij drongen er bij president Lucas Garcia op aan maatregelen te treffen om een eind te maken aan deze onzinnige verdrukking. De onderdrukking is namelijk zo groot geworden dat de meerderheid van conservatieven in het episcopaat inmiddels een minderheid is geworden. Vandaar deze stellingname.

Provinciale assemblee op Trinidad:

Leke-bedieningen zijn taken van leven in kerk

PORT OF SPAIN — Het is een belangrijk teken van echt leven wanneer de kerkelijke gemeenschap een verscheidenheid van leke bedieningen kent, waarbij deze bedieningen door verschillende mensen worden uitgeoefend. Of het nu gaat om het voorgaan in gebedsdiensten, het uitdelen van de communie, het dirigeren van de zang, het catechismusonderwijs, het bezoeken van de zieken en het bijstaan van degenen die in problemen zitten of het voorbereiden op het huwelijk, dit alles moet vrijelijk gebeuren en in een geest van dienstbaarheid aan de gehele gemeenschap. Zo stelde onlangs de Provinciale assemblee van de katholieke kerk in het aartsbisdom Port of Spain vast. Deze assemblee-vergadering omvatte vertegenwoordigers van de bisdommen van Barbados, Suriname, Guyana en NEDERLANDSE ANTILLEN.

De echte reden voor deelname van leken aan de bediening in de kerk moet niet zijn het gebrek aan priesters, maar vloeit voort uit het gedoopt zijn. Door het doopsel is men volledig lid van zijn kerk, hetgeen verantwoordelijkheid insluit en de opdracht te delen in de missie. Men was het wel met elkaar eens, dat men enige principes moet aanhouden om deze toegenomen participatie door de leken te laten dienen aan de vernieuwing van de kerk.

Enige gedelegeerden lieten echter ook een waarschuwend woord horen, wat betreft het aanvaarden van gehuwden bij de leken-bediening. Het is voorgekomen dat de echtelijke relaties als gevolg van deze inzet te lijden hebben gehad en ontwricht dreigden te geraken. Er kan zich ook het geval voordoen, dat men om zijn huwelijksproblemen te ontvluchten in de bediening gaat. Weer een ander gevaar is het dat de priester te veeleisend is. Men moet beseffen dat de leke-bedienaar ook andere plichten heeft dan het kerke-werk. De leke-bedienaren op hun beurt moeten hun verplichtingen elders ook erkennen.

Vanuit de assemblee is het voorstel gedaan dat de bedienaren gekozen worden vanuit de gemeenschap en dat zij daardoor ook aanvaard moeten worden, terwijl hun training moet gebeuren wanneer zij deel uit maken van de betrokken gemeenschap. Tot zover enige gegevens uit het Catholic newsverslag over de Assemblee-vergadering op Trinidad.

Chileense bisschop:

Geen samenspanning tegen overheid

TALCA — De bisschop van het Chileense Talca, mgr Carlos Gonzalez heeft de beschuldiging van de hand gewezen als zou hij samenspannen tegen de overheid. Samen met zijn hulpbisschop Alejandro Jimenez heeft hij vastgesteld dat geen enkel van het bisdom afhankelijk instituut de wet geweld aandoet en dat evenmin priesters aanzetten of tot betrokken zijn bij geweldpleging. Volgens de veiligheidsdienst is dit echter wel het geval. De geheime politie zegt dat wegens wapenbezit andere strafbare handelingen aangebonden verdachte hebben aangetoond, dat er banden bestaan met het bisdom.

Op Taiwan:

Jaren straf voor hulp aan vluchteling

TAIWAN — De algemeen secretaris van de presbyteriaanse kerk op Taiwan, Kao Chung Ming, is veroordeeld tot zeven jaar gevangenisstraf omdat hij een vluchteling verborgen zou hebben gehouden. Hij werd in april gearresteerd. Het vonnis heeft de oecumenische beweging met stomheid geslagen. Samen met hem werden nog een paar andere verdachten veroordeeld, zoals de deken van de Calvijn-theologische school, die vijf jaar kreeg en een Lutherse leke-prediker die twee jaar kreeg.

Ook een paar niet-kerkelijke figuren werden veroordeeld. Hen werd hetzelfde verweten als Kao. De Presbyteriaanse kerk op Taiwan is een eigenlandse kerk en bestaat niet uit import-Chinezen van het Chinese vasteland, die het nu voor het zeggen hebben op Taiwan. Al geruime tijd zit het Taiwan-bewind deze kerk dwars.

Waarschuwing voor bewapeningswedloop door SU VS-kerken

GENEVE — Russische en Amerikaanse kerkelijke leiders hebben in een gezamenlijke waarschuwing gewezen op de risico's van een mondiale oorlog als gevolg van de bewapeningswedloop tussen de Sovjet Unie en de VS. Zij kwamen op het Wereldraad-centrum bijeen gedurende een drietal dagen.

In hun vergadering staat dat de twee wereldmachten onder de dwingende morele plicht staan om hun nucleaire bewapening te vertragen. Op de beide landen wordt een beroep gedaan om samen te werken bij het onderwijs en in uitwisselingsprogramma's. Dit ziet men als een weg naar detente en ontwapening.

De zestien kerkelijke vertegenwoordigers erkenden dat de kerken in beide landen hun profetisch getuigenis op verschillende manieren ten uitvoer hebben gebracht en vaak op een andere manier hebben gesproken. Maar wij willen de huidige profetische bediening bevestigen van de kerken in zowel Rusland als Amerika. Wij zijn er ons van bewust dat deze bijeenkomst van scherpe verslechtering der onderlinge betrekkingen.

Deze spanning houdt vooral verband met de voortdurende bewapeningswedloop, zowel wat de conventionele als de nucleaire wapens betreft.

De vredes-ontmoeting was de tweede binnen achttien maanden tijd. Verleden jaar gaven zij een verklaring uit getiteld Kies het leven. Deze samenkomst wilde een getuigenis zijn van de eenheid, welke wij ervaren bij het belijden van Jezus Christus als de Heer en Verlosser.

Als christenen doen wij een beroep op onze broeders en zusters in onze thuislanden en inderdaad ook universeel om Jezus Christus te bevestigen; hij is onze Vrede, Hij breekt de muren af van vijandschap, Hij herstelt de eenheid en maakt van vijanden vrienden".

PORT OF SPAIN — Namens de Caribische bisschoppenconferentie woont de aartsbisschop van Trinidad en Tobago, mgr Anthony Pantin de bisschoppen-synode in Rome bij. Op zijn reis naar Rome bezoekt hij Ierland, met welk land Trinidad nauwe missionaire banden onderhoudt. De bisschop van Georgetown in Guyana, mgr Benedict Singh is eveneens op deze synode present.

Bisschop van San Salvador

LINKS BEREID TOT UITERSTE TE GAAN

SAN SALVADOR — De toename van de terreurdagen roept slechts haat op tegen de linkse groepen. Van de overheid moet echter geeist worden dat meer eerbied betoond wordt voor de mensenrechten en dat er minder corruptie is. Dit verklaarde de apostolisch administrator mgr Arturo Rivero y Damas van San Salvador, die de plaats vervangt van de in maart vermoorde aartsbisschop mr Oscar Romero.

Het toenemende geweld toont volgens de bisschop aan, dat links bereid is tot het uiterste te gaan om de politieke macht te kunnen grijpen. Het is ook duidelijk dat uiterst links niet erg geinteresseerd is in steun van de bevolking, maar dat men meer waarde hecht aan de macht van de wapens.

Volgens de bisschop toont het einde van de crisis binnen de regeringsjunta aan dat rechts het voor het zeggen heeft. In deze junta zitten twee burgers van de christendemocratische partij, het linkse deel daarvan heeft zich al eerder volkomen gedistancieerd van de junta terwijl de andere drie leden door het leger worden geleverd.

Wat hoogst noodzakelijk is, aldus mgr Rivera y Damas is meer respect voor de rechten van de mens en een punt zetten achter de corruptie in het openbare leven. Volgens de bisschop is het ook zo, dat de politieke waarnemers tot de conclusie komen dat er steeds minder terecht komt van wat het leger in oktober 1979 had aangekondigd toen men de macht afnam van generaal Romero; men is steeds meer rechts komen te staan, zo meent de bisschop.

ROME — Een van de gebedsbijeenkomsten van de Europese Taizee ontmoeting in Rome wordt gehouden in de Sint Pieter omdat paus Jan Paul II daaraan actief wil deelnemen. De bijeenkomst wordt tussen Kerstmis en Nieuwjaar gehouden. Men verwacht er de ambt van het oecumenische klooster van Taize, Roger Schuts, die dan net is teruggekomen van zijn bezoek aan Oeganda. Men verwacht er duizenden jongeren uit geheel Europa. Zij worden ondergebracht in de Romeinse parochies.

Kerk en wereld

In Engeland:

Kerkelijk protest tegen Tridents

LONDEN — De bisschoppenconferentie van Engeland en Wales heeft de regering met klem verzocht een einde te maken aan de verschrikkelijke escalatie van de nucleaire wapen capaciteit, voordat het te laat is.

teit, voordat het te laat is. Dit is een reactie op het regeringsbesluit om het atomaire wapensysteem uit te breiden. De bisschoppen zeggen, dat het Trident I rakettensysteem, waartoe Londen heeft besloten „verschrikkelijk duidelijk wijst op de huidige internationale spanningen, terwijl volgens de bisschoppen de hele mensheid om vrede roept".

..... verschrikkelijke escalatie .....

Vijf bisschoppen Peru:

Erken Suazo-bewind

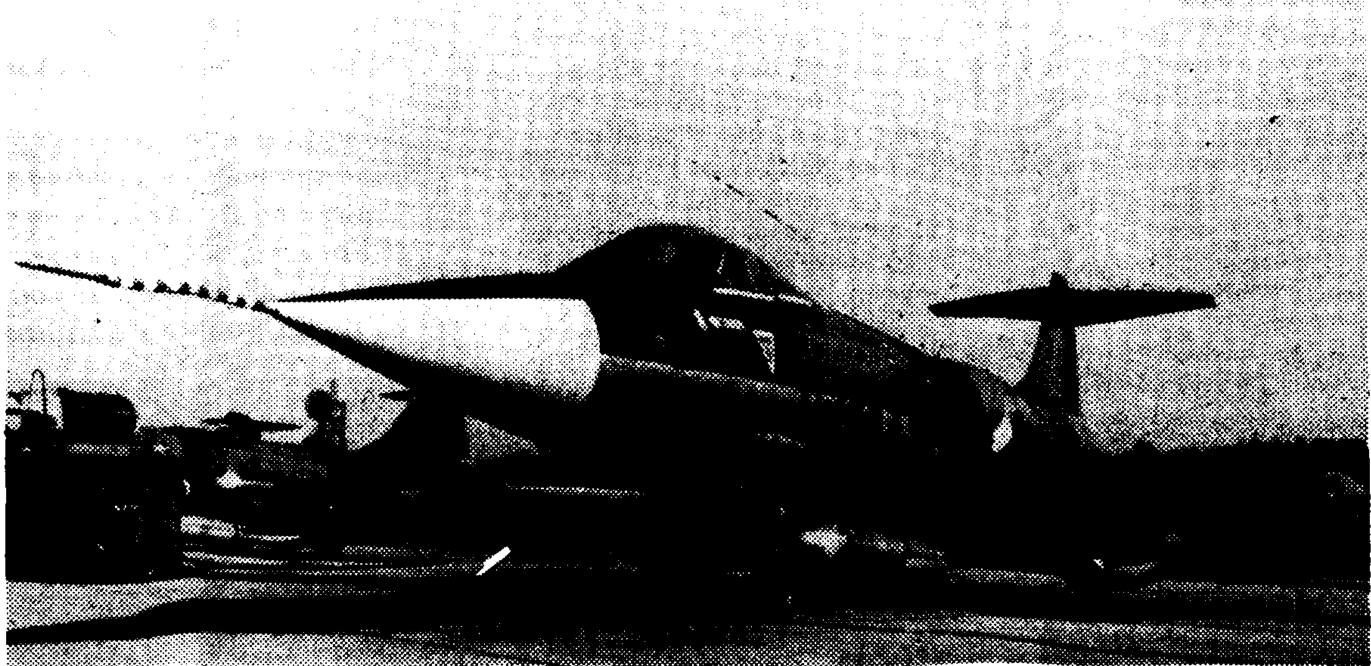
LIMA — Vijf Peruaanse bisschoppen hebben bij de regering van hun land aangedrongen over te gaan tot een officiele erkenning van de ondergrondse beweging van Ernan Siles Suazo in Bolivia. De bisschoppen verdedigen het recht van het volk op rebellie en veroordelen de bloedige onderdrukking door de militaire junta van generaal Garcia Meza.

De vijf bisschoppen van de bisdommen Cuzco, Puno, Juli, Sicuani en Avaviri hebben hun brief ondertekend samen met 76 van hun priesters. Peru telt een kleine dertig bisschoppen.

Hoop

De vijf bisschoppen beschuldigen de nieuwe militaire junta van Bolivia ervan honderden doden op haar geweten te hebben. Duizenden Bolivianen zijn gearresteerd of ontvoerd. Door haar absolute controle der massamedia verhindert de regering van generaal Meza, dat het volk op de hoogte kan zijn van hetgeen gebeurt. De bisschoppen besluiten hun brief met de hoop uit te spreken, dat het volk van Bolivia de eindzege moge behalen in zijn strijd tegen de dictatuur van generaal Garcia Meza.

Het Westduitse protestantse persbureau EPD meldt uit Bolivia, dat de regering Meza in plaats van de verboden vakbonden „Vertegenwoordigers der arbeiders" heeft aangesteld. Dezen moeten functioneren als de bemiddelaars tussen de arbeiders en de regering. Maar zij zullen bevelen van de regering ontvangen, waaraan zij ook verantwoording schuldig zijn. Het is nog niet bekend, wanneer de eerste arbeidsvertegenwoordigers hun werk zullen beginnen.

Zondagsschool: 200 jaar

RIVIAN — Ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van het instituut van de Zondagsscholen in de protestantse wereld werd in september in het Franse Evian een internationale conferentie gehouden over Kinderen als actieve partners in de christelijke gemeenschap. Dit gebeurt in onderlinge samenwerking met de Wereldraad van kerken, de Lutherse wereld-federatie en de Europese conferentie voor christelijke opvoeding.

De basis voor de Zondagsschool werd indertijd gelegd door de Britse kranteman Robert Raikes in 1780. Het was zijn bedoeling niet alleen de kinderen in de vroomheidssfeer op te voeden met wat bijbellessen maar lezen, schrijven rekenen en hygiene evenals moraal waren van meet af aan onderdelen van zijn programma voor de Zondagsschool. Daarnaast kwamen natuurlijk de bijbel en godsdienst op het programma voor.

In de loop der jaren is de stijl van de zondagsschool veel veranderd. Nam deze school aanvankelijk nagenoeg de hele zondag in beslag in de meeste landen is het nu een kwestie van een enkel uur of van een paar uur geworden.

Er is de laatste jaren een achteruitgang waar te nemen, wat de Zondagsscholen betreft. Dat begon toen de kinderarbeid verdween, maar in het westen is het ook een gevolg van het feit, dat de kerkgang over de gehele linie achteruit gaat. Vandaar dat men zich bezint op de toekomst van de Zondagsschool.

Kerkelijke wereldbank: klein dividend

GENEVE — Het aandelenkapitaal van de Oecumenische ontwikkelingscooperatieve gemeenschap EDCS bereikt een totaal van vijf miljoen mark. Deze instelling welke voortkwam uit de Wereldraad van kerken, wordt in de wandeling de Kerkelijke wereldbank genoemd. Men telt op het ogenblik 135 leden-aandeelhouders, afkomstig uit de zes continenten; veertig procent is afkomstig van de Derde wereld.

De opzet van de organisatie is kerkelijk geld te investeren in zachte leningen aan de armsten van de armen en hun ontwikkelingsprojecten. De instelling kan zich financieel en

De instelling kan zich financieel en administratief zelf bedruipen. men een bescheiden dividend kunnen uitbetalen. De kerkelijke wereldbank is nu betrokken bij projecten in India, Ecuador, Peru, Cameroon en in Turkije.

Bisschoppen komen op voor campesios in zuidelijk Mexico

MEXICOSTAD — De zes bisschoppen van zuidelijk Mexico hebben een dringend beroep gedaan op de overheid aandacht te besteden aan de problemen van de campesinos en landbouwers. Dit moet gebeuren voordat de honger gaat regeren en de mensen wanhopig maakt met alle mogelijke gevolgen vandien.

Twijfel rondom Lijkwade van Turijn

LONDEN — Een Amerikaanse geleerde heeft verf ontdekt op de zogenoemde "lijkwade van Turijn", waardoor twijfel is gerezen aan de echtheid van dit doek waarin het lichaam van Jezus na de kruisiging zou zijn gewikkeld.

In een vertrouwelijk rapport van dr Walter McCrone uit Chicago voor het „Britse genootschap voor de lijkwade van Turijn" wordt gezegd dat er in het doek veel verfstof is aangetroffen. Dit heeft het Britse r.k. blad Herald vandaag gemeld.

„Een belangrijk deel van de afdruk bestaat uit verfstof van een schilder. Hoe het gebeurd is, kan ik niet zeggen", aldus McCrone.

In 1978 werd de lijkwade onderworpen aan een reeks wetenschappelijke proeven. Alleen een proef om met behulp van het radioactieve koolstofisotoop C-14 de ouderdom vast te stellen, werd toen achterwege gelaten omdat daarvoor één draad moest worden opgeofferd.

McCrone is de man die aantoonde dat de kaart van Vinland niet uit de 15de eeuw stamde, maar eeuwen later moet zijn vervaardigd. Deze kaart die in 1965 in het bezit was gekomen van de Amerikaanse Yale-universiteit, werd in 1974 als een vervalsing onderkend.

Santa Fe-bisschop:

Kerk als vijand

SANTA FE — Mgr Vicente Zazpe van Santa Fe in Chili heeft nogmaals duidelijk gemaakt dat de katholieke kerk de plicht heeft aan sociale actie te doen. Hij verwees daarbij naar het recente bezoek van de paus aan Brazilie. Dit bezoek en zijn uitspraken zijn van belang voor de kerk van geheel Latijns Amerika, aldus mgr Zazpe.

Deze wees in dit verband op de stellingname van de aartsbisschop van La Paz in Bolivia, naar de uitspraken van de episcopaten van Nicaragua en Guatemala als voorbeelden van een sociaal-geengageerde aanpak van de katholieke kerk. Mgr Zazpe wees er nog op, dat bijna alle regeringen in Latijns Amerika katholiek zijn. Maar wanneer er zich problemen voordoen, dan reageren zij als waren zij vijanden van de kerk en moet elke prijs betaald worden, zelfs de dood om deze vijand uit te schakelen.

WERELDRAAD HULP VOOR SWAPO EN ANC

GENEVE — **De grootste giften** van het Wereldraad-fonds tegen het racisme zijn gegaan naar de Swapo (South West peoples organization) en het African national congress in Zuid Afrika (ANC); en wel van 200.000 en 150.000 dollar. Het zijn ook de enige organisaties in Afrika welke ditmaal een gift uit dit omstreden fonds krijgen. Een en ander wijst er op, dat de Wereldraad zijn aandacht blijft vestigen op de kwestie Namibie (waar de Swapo actief is) en op de Apartheidspolitiek van Zuid-Afrika, waar het ANC werkzaam is vanuit de verborgenheid. Donaties van het Antiracisme-fonds zijn ook gegaan naar organisaties in landen als Australie, Canada, Oostenrijk, de VS, NEDERLAND en ook in het Caribisch gebied. Doorgaans gaat het om donaties van vijf- tot tienduizend dollar.

Er was 775.500 dollar te verdelen. Het fonds wordt steeds opgebracht door de leden kerken van de Wereldraad en ook door particulieren. Bekend is dat inderdaad koningin Juliana als particulier een schenking aan het fonds heeft gedaan.

Paus naar West Duitsland

BONN — Het is vrijwel zeker dat paus Jan Paul II in november naar West Duitsland komt om de herdenking bij te wonen van het zevende eeuwfeest (geboortedag) van de Dominicaanse heilige Albertus Magnus in Keulen. Hij is daartoe uitgenodigd door kardinaal Hoffner, voorzitter van de Westduitse bisschoppenconferentie. De paus gaat waarschijnlijk ook naar de steden Muenchen, Fulda en Altotting, waar Albertus de Grote geboren is.

Visser 't Hooft gehuldigd

GENEVE — De Wereldraad van Kerken heeft in augustus de Nederlander W.A. Visser't Hooft gehuldigd in verband met zijn tachtigste verjaardag. Van deze tachtig jaar is hij niet minder dan zestig jaar betrokken geweest bij de oecumenische beweging. Hij was als zodanig een pionier.

Deze inzet is hij steeds trouw gebleven. Bij de oprichting en voorbereiding van de Wereldraad was hij sedert 1938 secretaris generaal. In 1966 trad hij als zodanig af. Ondanks zijn hoge leeftijd is hij nog volop bij de beweging betrokken. Hij is ook heel actief geweest met schrijven: talrijke artikelen en boeken heeft hij op zijn naam staan; zij vullen een bibliografie van 165 pagina's.

Koreaanse kerk bedankt

GENEVE — Het Centraal comite van de Wereldraad van kerken heeft in een schrijven aan de drie leden-kerk in Zuid Korea dank gebracht voor het constant getuigen van de Koreaans christenen. Deze hebben zich doen kennen als evangelisch bewogen toegewijd aan de rechtvaardigheid en aan de fundamentele mensenrechten voor iedereen. Grote bezorgdheid wordt betoond met deze christenen en hun kerker in deze tijd van lijden en angst.

Dit kaartje geeft de grens aan tussen Irak en Iran vóór het verdrag van Algiers van 1975. De hele waterweg is Iraaks gebied. Sinds het verdrag ligt de grens ongeveer in het midden.

Irak betreurt gemaakte afspraken over grensrivier

Iran schermt met verdrag van de Sjah

Het conflict rond de grensrivier Shatt al-Arab, tussen Irak en Iran gaat terug tot vóór de stichting van de staat Irak. Het geschil heeft ook een pikante zijde: Irans leiders, die het afgelopen jaar geen gelegenheid voorbij hebben laten gaan om het beleid van wijlen de sjah de grond in te boren, beroepen zich nu op een voor Iran zeer voordelig verdrag dat de slimme sjah in 1975 van Irak heeft afgetroggeld.

De staat Irak is ontstaan aan het einde van de eerste wereldoorlog. Het Ottomaanse (Turkse) Rijk, dat tijdens deze oorlog de zijde van Duitsland had gekozen, viel uiteen en delen van dat rijk kwamen onder Brits of Frans mandaat. Daar hoorde onder meer Palestina bij en Syrie, maar ook de provincies Basra, Mosul en Bagdad. Deze laatste werden onder Brits toezicht bijeengevoegd tot de staat Irak en met een onpopulair koningshuis — uit Saoedi-Arabie afkomstige Hasjemieten — opgezadeld.

Als rechtsopvolger van het eens zo machtige Ottomaanse Rijk „erfde" Irak een lange grens met Perzie (zoals Iran toen nog heette). Een deel van die grens (ongeveer 80 kilometer) wordt gevormd door de Sjatt al-Arab (Arabische Rivier), die op Iraaks grondgebied ontstaat op het punt waar de Eufraat en de Tigris samenvloeien. De rivier vormt Iraks belangrijkste toegang tot de Perzische Golf.

Om die reden behoorde de hele waterweg tot het Turkse (en later dus Iraakse) grondgebied. Dat is heel opmerkelijk: gebruikelijk is dat grensrivieren eerlijk verdeeld worden tussen de aanpalende landen.

Toen zowel Iran als Irak olieproducenten werden, bleek hoe nadelig deze grensafbakening voor Iran was. Dit land haalt zijn olie hoofdzakelijk uit een gebied nabij de Sjatt al-Arab en de rivier vormt dan ook de belangrijkste route om de olie via de Perzische Golf naar de afnemers te brengen.

Datzelfde geldt voor de Iraakse olie, voor zover die niet via pijpleidingen naar de Middellandse Zee gepompt wordt. Iran moest dus zijn olie uitvoeren via Iraaks grondgebied. Dat zou niet zo'n probleem zijn als de twee buurlanden goede relaties met elkaar onderhouden, maar dat is niet het geval. Integendeel, ze liggen om allerlei redenen al jarenlang met elkaar in de clinch.

Irak voelde er weinig voor de Sjatt al-Arab met Iran te delen en daar had het in zekere zin gelijk in: de rivier is voor Irak nu eenmaal belangrijker dan voor Iran, dat mogelijkheden te over heeft om havens aan te leggen aan de Perzische Golf. Toch heeft Iran zijn zin gekregen. In de jaren '70 raakte Irak verwikkeld in een bloedige burgeroorlog met zijn lastige Koerden, een oorlog die het regiem in Irak niet kon winnen.

Dat kwam onder meer omdat de Koerden royale steun kregen uit Perzie, waar de sjah met genoegen zag hoe zijn buurland zich in de nesten werkte. In 1975 liet de sjah de Koerden echter vallen. In maart van dat jaar sloten de twee landen, na bemiddeling van de Algerijnse president Boumedienne, het Verdrag van Algiers, waarin ze het grensgeschil als volgt bijlegden:

— de 1272 kilometer lange landgrens wordt definitief vastgesteld op basis van het protocol van Constantinopel uit 1913;

— de grens met de Sjatt al-Arab wordt getrokken in de „thalweg" van de rivier. (De „thalweg" is route die schepen nemen wanneer de rivier zijn laagste waterstand bereikt).

— Iran zal een definitief einde maken aan de hulp die de Koerdische opstandelingen vanuit dat land krijgen.

De eerste twee onderdelen van het verdrag waren zeer voordelig voor Iran, dat eindelijk zeggenschap kreeg over de Sjatt al-Arab. Dat de sjah tegelijk het lot van de Koerden bezegelde liet hem koud. Reeds enkele weken later gaf Koerdenleider Barzani de strijd op.

Al vrij snel na inwerkingtreding van het verdrag kreeg Irak er spijt van en begon het aan te dringen op wijzigingen. Het deed dat niet zeer subtiel. Tijdens de eerste maanden na het vertrek van de sjah, toen Iran met grote binnenlandse onlusten kampte (onder meer van de Koerden), stookte Irak de Arabische bevolking van de provincie Khuzestan op om in opstand te komen tegen de nieuwe leiders in Teheran. Bovendien eiste dat Irak drie onbewoonde eilandjes aan de toegang van de Perzische Golf zou ontruimen. Die zeer strategisch gelegen eilanden had de sjah in 1971 bezet. Iran weigerde. Ten slotte greep Irak in het grensgebied naar de wapenen, maar dat kon het pas doen nadat het Verdrag van Algiers was opgezegd. Dat gebeurde half september. Alleen een gevoelige militaire nederlaag (of dreiging daarvan) kan Iran er toe brengen het verdrag te wijzigen. Of het echter ooit zover komt is, gezien de krachtsverhoudingen in het gebied, twijfelachtig.

(Overgenomen uit het Brabants Dagblad: Redaktie Buitenland).

Gemiddeld in de V.S.

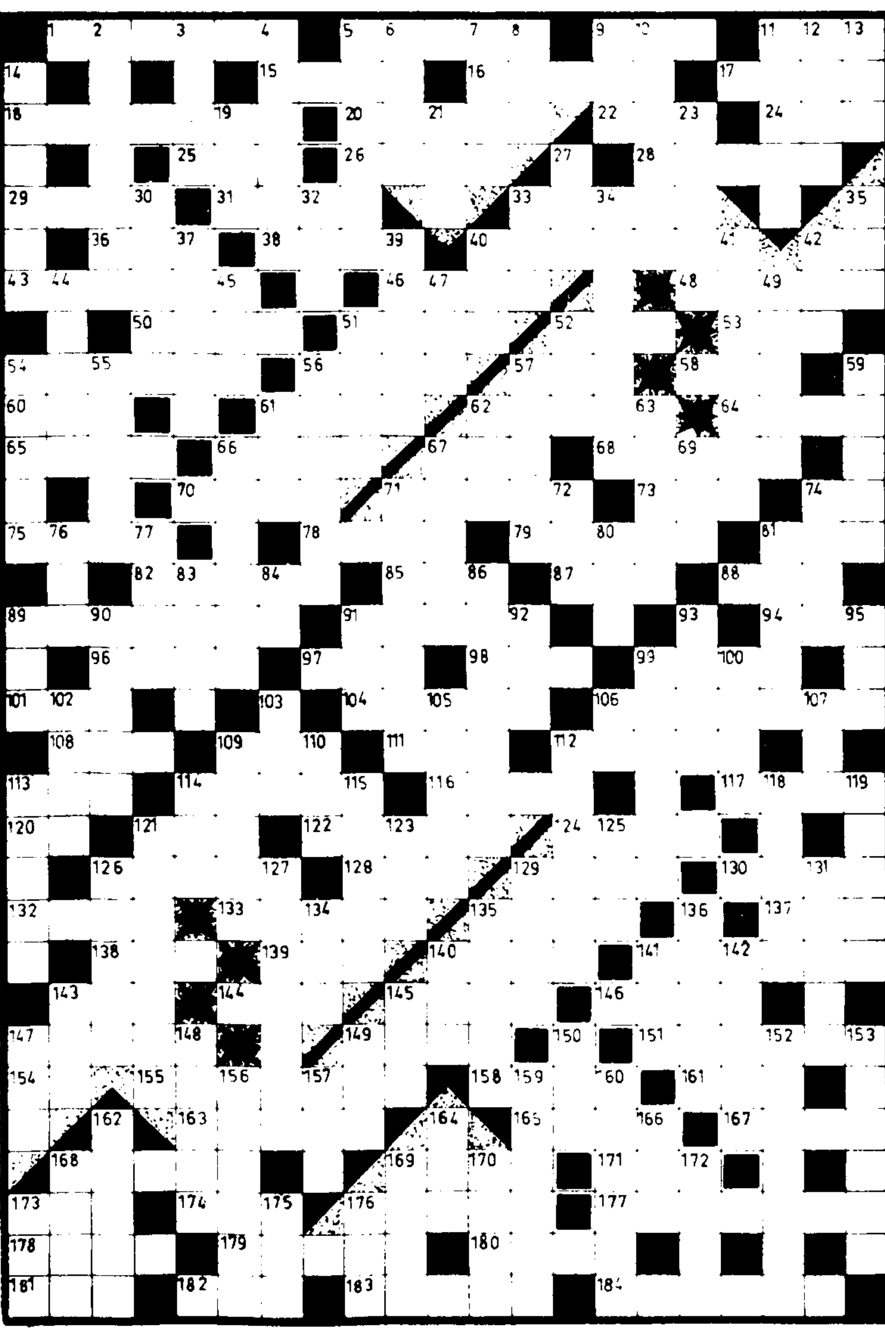
Wat er gisteren in de Verenigde Staten is gebeurd? Naar alle waarschijnlijkheid zijn er om en nabij de elf miljoen koeien gemolken, en zijn zo'n negentig miljoen blikjes bier genuttigd, ongeveer drie miljoen mensen zijn naar de bioscoop geweest en er is bijna 110.000 gulden besteed aan de bestrijding van "haarroos". En vandaag? Met een beetje goede wil worden er vandaag ruim negenduizend babies geboren, waarvan bijna 1300 buitenechtelijk. Zo'n 450 immigranten worden vandaag Amerikaans staatsburger. En morgen sterven 5200 Amerikanen een natuurlijke dood, net als gisteren en vandaag. Gemiddelden dus. En hoewel de Amerikaanse "Jan Modaal" minstens zoiets onwezenlijks is als een gemiddelde Europeaan, of zelfs een door de bank genomen Hollander, kunnen statistische gegevens soms toch best een aardig beeld geven van het reilen en zeilen van een volk. Al was het alleen maar vanwege het feit, dat in de dagelijkse nieuwsvoorziening nu eenmaal het accent ligt op alles wat zich buiten dat gemiddelde afspeelt. Twee journalisten van "The Los Angeles Times" hebben jarenlang allerlei gegevens over "John Modality" verzameld. Ze gaan er binnenkort een boek over uitgeven, dat ongetwijfeld zijn weg naar de gemiddelde Amerikaan wel zal vinden. Als je bedenkt, dat het land ongeveer 230 miljoen inwoners telt, en 245 keer zo groot is als Nederland, onthult zo'n gemiddelde Amerikaanse dag toch heel wat interessante informatie, al was het alleen maar de vaststelling dat het land ook in z'n gemiddelden van een gigantische omvang is.

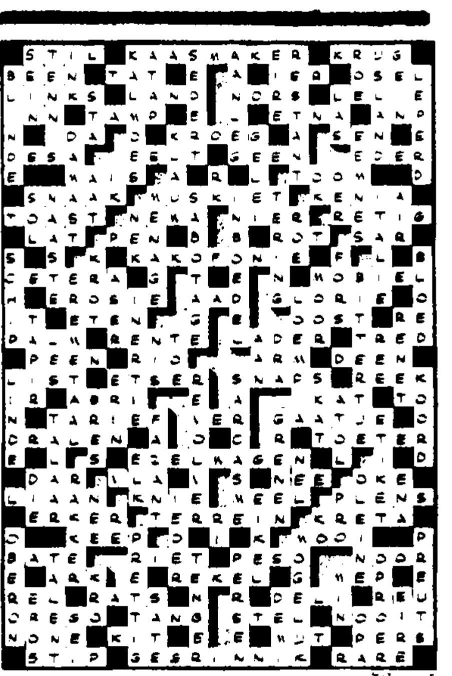
Volgens de statistieken worden hier vandaag bijna 6000 huwelijken gesloten. Bijna 3000 huwelijken worden in diezelfde periode ontbonden. Op een modale Amerikaanse dag raken 2740 teenagers zwanger. Ruim 3200 vrouwen laten een abortus plegen, bijna 70.000 Amerikaanse teenagers komen tot de ontdekking dat ze geslachtsziekte hebben, 180 vrouwen worden aangerand, dronken automobilisten richten voor ruim 36 miljoen gulden materiele schade aan, er worden 1,6 miljard sigaretten gerookt, ruim 200 huisdieren worden plechtig begraven op officiele dierenbegraafplaatsen, een kleine 50.000 postbestellers leggen meer dan 3,5 miljoen kilometer af, 28 postbestellers worden gebeten door een hond, 88 miljoen mensen kijken tussen acht en elf uur 's avonds naar de tv. Van de 5200 Amerikanen, die vandaag een natuurlijke dood sterven, gaan er 1100 dood aan kanker. Bijna 130 mensen komen vandaag om het leven bij ruim 63.000 auto-ongelukken. Er worden 32 mensen gedood bij een brand, drie fietsers komen om het leven, 15 mensen verdrinken en er worden er 53 vermoord.

Ruim 10.000 Amerikanen geven "die dag" bloed. De Amerikaanse industrie produceert tezelfdertijd ruim 100 miljoen kilo aan gevaarlijke afvalstoffen, en dat 365 dagen per jaar. Je hoeft geen gemiddelde onheilsprofeet te zijn om bij dit laatste gemiddelde een zeer bedremmelde blik op de toekomst te werpen.

(Overgenomen uit De Gelderlander van journalist Dick Toet).

Amigoe kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 26 september 1980:
Mevrouw A. Lampe, Hospitaalstraat 14, Aruba.

Zij kan langs komen bij de Redaktie Amigoe Aruba, Nassaustraat 110, om haar prijs (fl. 25,–) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór 8 oktober 1980 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, P.O.B. 577.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór dinsdag 7 oktober 1980 in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - NOTIBON, Terra Corra z/n, en op St. Maarten bij Vance James jr.

HORIZONTAAL: 1. het vloeibare bestanddeel v. bloed of melk; 5. markttent; 9. deel v.h. lichaam; 11. liefdesuiting; 15. slaapziekte; 16. zuidvrucht; 17. telwoord; 18. Nederl. Provincie; 20. dierlijk vet; 22. boom; 24. eikeschors; 25. grasland; 26. insekteneter; 28. bezienswaardigheid in Londen; 29. afbraaksteen; 31. gezellig; 33. fam.lid; 36. houten kom; 38. tegen; 40. sterk verlangend; 42. muz. noot; 43. wettig; 46. gemalen graan; 48. uitbouw; 50. stuk hout; 51. pl. in Duitsland; 52. deel v. Malakka; 53. behoeftig; 54. kerkbewaarder; 56. riv. in Duitsland; 57. schrijfgerei; 58. bijb. figuur; 60. ik; 61. nakomeling; 62. brandkast; 64. verbond; 65. kampeergerei; 66. hemellichaam; 67. huisdier; 68. vertrek; 70. gast; 71. speelkaart; 73. Noorse godheid; 74. voorvoegsel; 75. windzijde; 78. Ind. dakbedekking; 79. gelaatskleur; 81. koordans; 82. gewricht; 85. bedrog; 87. Ned. rivier; 88. pret; 89. kern v.d. rotanstengel (v. vlechtwerk); 91. borst/rug harnas; 94. wenk; 96. water in N.Brabant; 97. projectieplaatje; 98. betrouwbaar-symphathiek (volkst.); 99. zangstuk; 101. vat; 104. vrucht; 106. voelhoorntastspriet; 108. gravure; 109. biersoort; 111. pl. in Drente; 112. spoed; 113. ongeluksgodin; 114. toiletartikel; 116. vr. heerser over Peru; 117. onderhuidse vetlaag; 120. dagelijks bestuur v.e. provincie (afk.); 121. familielid; 122. koper; 124. venster; 126. verdriet; 128. vr.munt; 129. biersoort; 130. stijf; 132. ontkenning; 133. kaartspel; 135. aardgordel; 137. voegwoord; 138. pl. in Spanje; 139. Europeaan; 140. Europeaan; 141. wel bekome het u; 143. gebogen been; 144. boom; 145. hond; 146. getroffen; 147. ongebruikt; 149. gekheid; 151. vervelend-moeilijk; 154. deel v.d. bijbel; 155. tijdsduur; 158. deel v.h. lichaam; 161. Europeaan; 163. het bezien-wijze van zien; 165. stel; 167. grensscheiding; 168. vaartuig; 169. vrucht; 171. kledingstuk; 173. man. dier; 174. reeks-rij; 176. voorbeeld; 177. deel v.e. bloem (plantk.); 178. rustoord (bijb.); 179. kunstenaar; 180. vrouw; 181. toiletartikel; 182. papegaai; 183. nauwe straat; 184. kookkolf.

VERTICAAL: 2. knaagdier; 3. listig; 4. keelziekte; 5. kwast in hout; 6. graad; 7. stand der edelen; 8. model; 9. herkauwer; 10. kledingstuk; 11. smal-stilstaand water; 12. melkklier; 13. wijnsoort; 14. deel v.e. klok; 19. veerkracht; 21. vreemd; 23. kleine huidopening; 27. spinneweb; 30. dichtsbijzijnd; 32. Ver. Naties; 33. huid; 34. medelijden; 35. op afstand; 37. geestelijke; 39. bijenhouder; 40. korf-tenen mand; 41. ets.; 42. belemmering; 44. lofspraak; 45. oude lap; 47. vroeger; 49. dagblad; 51. bloedvat; 52. biljartstok; 54. keukengerei; 55. peilstift; 56. alom; 57. Eng. zilver; 59. ingedikt sap; 61. noorse godin; 62. etenbereider; 63. onwelriekende geur; 66. werkonwillige; 67. klant; 69. droogvloer; 71. deel v.h. jaar; 72. opstootje; 74. deel v. Sumatra; 76. Jap. gordel; 77. flink; 80. Europeaan; 81. Sp. riet; 83. inw. orgaan; 84. voor de vuist; 86. lijder; 89. hoofddeksel; 90. fam.lid; 91. vogel; 92. bedrag; 93. geneesheer; 95. wortel; 99. vrucht; 100. een weinig; 102. mallejan; 103. insect; 105. pl. in Italië; 106. water in N-Brabant; 107. bijb. figuur; 109. afzonderlijk; 110. bouwland; 112. vis; 113. politieman; 114. graafwerktuig; 115. gegraven greppel; 118. kalium-carbonaat; 119. harde buitenlaag; 121. verzameling werken van één auteur in één band; 123. woonschip; 125. biersoort; 126. reeks; 127. ontelbaar; 129. gewricht; 131. rechtsterm; 134. belemmering; 135. juist; 136. mooi; 140. sportartikel; 141. vast-stevig; 142. holte onder de arm; 143. reis; 145. afslagplaats bij golf; 147. wolvlokje; 148. textielbewerker; 149. lofdicht; 150. Jap. parelduikster; 152. pedaal; 153. aanhoudend kreunen; 156. gevangenbewaarder; 157. groet; 159. vermeerdering v. salaris; 160. tekengerei; 162. veer; 164. slaapplaats; 166. bedorven; 168. rustteken in de psalmen; 169. beknopt; 170. toespraak; 172. bergplaats; 173. veerkracht; 175. bevel; 176. snijwerktuig.

Manley, magie, muziek en macht op Jamaica

WILLEMSTAD — Verkiezingen op Jamaica gaan nog steeds gepaard met geweld. Dit wordt echter doorgaans bedreven door de aanhang van de verschillende politieke leiders, terwijl deze zich er officieel van distancieren. Door dit geweld wordt daarom af en toe de aandacht gevestigd op dit Caribische land. Met het oog op de verkiezingen deze maand schreef Rudie Kagie voor NRC-Handelsblad bijgaande beschouwing, waarin wat nader wordt ingegaan op banden tussen de muziek en de verkiezingen en op de Rastafarians als groep.

Jamaica, najaar 1980. De verkiezingshits met het reggaeritme schallen door de straten van Kingston, de hoofdstad van het eiland. De regerend Peoples National Party (PNP) van premier Manley en de Jamaica Labour Party (JLP) van oppositieleider Seaga zijn er in geslaagd verscheidene reggaemusici voor hun verkiezingskarretje te spannen. Een verkiezingshit betekent tenslotte meer stemmen en brengt de overwinning misschien binnen handbereik. Dit zal ongeveer het beeld zijn in Jamaica als de door premier Manley aangekondigde verkiezingen doorgaan.

Tijdens de laatste verkiezingen in december 1976 is duidelijk vast komen te staan dat de politicus die de muziek op het eiland in zijn greep heeft tegelijkertijd de publieke opinie controleert.

De single, die op het eiland een hit werd, was een aanklacht van Manley tegen de buitenlandse pers. Volgens Manley muntten de journalisten uit in het verdraaid weergeven van de werkelijke situatie op Jamaica. Of het nu de tekst of het ritme van de muziek was is niet terzake.

Manley won de verkiezingen van '76 met 48 van de beschikbare parlementszetels.

Reggae als verkiezingspropaganda? De Jamaicaanse politici hebben inmiddels de kracht van de reggae-muziek begrepen en zullen bij de komende verkiezingen terdege rekening moeten houden met de ongeveer 70.000 rastafarians (de volgelingen van wijlen Haile Selassie) die na jaren ook hun stem in de weegschaal gaan leggen.

Politiek is in de ogen van de rastafarians vies, een uitvloeisel van Babylon, de blanke maatschappij. De Rastafarian Movement Association (RMA), de belangenbehartiger van de rastafarians, heeft echter de meesten onder hen duidelijk gemaakt dat er pas aandacht aan hun problemen besteed wordt als ze zelf deel gaan uitmaken van de regering. Nu de problemen van alle kanten op de Manley-regering afkomen en zelfs het Internationaal Monetaire Fonds zijn handen van het eiland heeft afgetrokken, zal niets Manley teveel zijn om zijn verkiezingsoverwinning veilig te stellen. Daarom zoekt hij het niet alleen in de reggaemuziek als verkiezingswapen. Op alle verkiezingstoernees draagt hij de magische staf bij zich die hij in 1966 van Haile Selassie heeft gekregen. Nu de rastafarians een beslissende stem in het verkiezingsgeweld van dit jaar gaan krijgen zal de magische kracht, die volgens velen in deze staf huist, nog moeten blijken. Zeker is in ieder geval dat Manley dank zij de staf als vertegenwoordiger van Selassie gezien wordt.

Manley zal zijn magische scepter hard nodig hebben. Zijn tegenvoeter Seaga bestookt hem van alle kanten en een van zijn laatste uitingen was dat de verkiezingen juist dit jaar gehouden worden omdat de huidige regering gewoonweg niet verder kan wegens gebrek aan geld in de staatskas.

Dat de reggaemuziek, die in wezen een protest is tegen de sociaal-economische toestand op Jamaica en Ethiopie als de hemel op aarde beschrijft, nu ook voor verkiezingsdoeleinden gebruikt wordt is de muzikanten door de orthodoxe rastafarians niet in dank afgenomen. Misschien is het ritme hetzelfde gebleven maar het hart van de muziek is eruit, aldus de orthodoxen uit de rastasamenleving.

De druk van de politieke partijen heeft ook de in Europa en de VS bekende Bob Marley niet onberoerd gelaten. Bij de vorige verkiezingen in 1976 werd hij namelijk zo onder druk gezet een verkiezingshit te schrijven dat hij het eiland de eerste tijd niet meer wilde zien.

Een tweestrijd in de rastagelederen waar Manley vier jaar geleden al uiting aan gaf. Steun geven aan de politieke partijen of het hoofd afgewend houden van de werkelijkheid, wat betekent dat de rasta zich geheel moet inzetten voor de terugkeer naar het thuisland, Ethiopie.

De verlossing uit ballingschap en de terugkeer naar Ethiopie voorspelde in 1927 Marcus Garvey, die in een kerk in Kingston, Jamaica zijn gehoor vertelde dat op de dag van de verlossing een zwarte koning gekroond zou worden. Zijn profetie ging in 1930 in vervulling toen in Ethiopie Ras Tafari Makonnen zichzelf tot IIIe keizer van het Ethiopische rijk liet kronen. Hij noemde zich Haile Selassie (kracht van de Heilige Drieeenheid). Na verloop van tijd werd Selassie door de ongeveer 70.000 rastafarians van Jamaica, die er na het nieuws van de kroning naarstig hun bijbel op nasloegen, gezien als de levende god op aarde. Het geloof in hem bracht de terugkeer naar het thuisland weer iets dichterbij.

Dat zou anders uitpakken, want tijdens het bezoek dat Selassie in de zomer van 1966 aan Jamaica bracht moet hij in zijn achterhoofd met de vraag gezeten hebben wat te doen met al die rastafarians die terug wilden keren naar zijn land. Bevrijdt eerst Jamaica van al het kwaad, dan kunnen we aan repatriatie denken, moet hij in de oren van de rastavoormannen gefluisterd hebben, die de boodschap na

MICHAEL MANLEY

zijn vertrek luid over het eiland verkondigden.

Ofschoon de directe doelstelling, namelijk zo snel mogelijk terug te keren naar Ethiopie, na het bezoek van Selassie aan Jamaica was veranderd, bleef de algemene ideologie in tact. Rasta-profeten hebben veel aan de bewustwording van de zwarten op Jamaica bijgedragen.

De eis van gelijkberechtiging, die de zwarte protestbewegingen in de VS stellen, was voor hen onvoldoende.

Deze voormannen van de rastafarians wezen hun volgelingen op het belang veel aandacht te besteden aan de teksten in het Oude Testament en wat de bijbel vergeten had te vermelden werd er door mondelinge overlevering aan toegevoegd teneinde hun geloofsleer te rechtvaardigen.

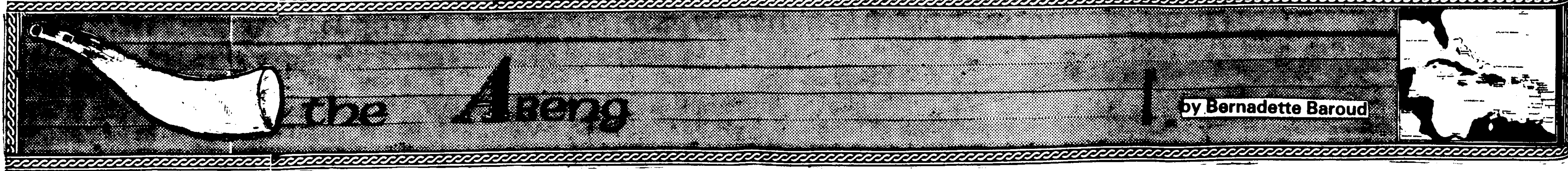
God had het zwarte ras wegens het zondigen tegen zijn geboden veroordeeld tot slavernij in dienst van het blanke ras. Volgens de overlevering verkochten de vier grote piraten van die tijd, te weten John Hawkins, Cecil Rhodes, Stanley Livingstone en US Grant, de zwarten aan de koningin van Babylon, Elisabeth I, om haar te helpen bij de opbouw van het rijk in de nieuwe wereld. Elisabeth I, koningin van de Engelsen, putte haar macht uit de gouden scepter die eens toebehoorde aan het Huis van Judah in Ethiopie. Deze scepter, die de bezitter de macht gaf om de heerschappij over de wereld uit te oefenen was uit het Huis van Juddah gestolen door Julius Caesar en Marcus Anthonius, die hem weer af moesten staan aan de Engelsen die na de val van het Romeinse rijk hun macht gaandeweg uitbreidden.

Toen in 1930 Haile Selassie zichzelf als keizer kroonde, stuurde de toenmalige Engelse koning George V zijn zoon, de graaf van Gloucester, naar Ethiopie om uit eerbetoon de magische scepter, aan de nieuwe keizer te overhandigen. Na de overdracht van de scepter hervond Selassie zijn krachten die hem in staat moesten stellen zijn verbannen volk terug te brengen naar het land van herkomst, Ethiopie.

Na het bezoek van Selassie aan Jamaica vertegenwoordigde Manley volgens de rastafarians de macht van de Ethiopische keizer op het eiland. De rastafarians geloven nog steeds niet dat Selassie dood is. Hij houdt zich volgens hen verborgen op een geheime plaats. Manley is nu de aangewezen persoon om het volk van Selassie, net zoals Mozes dat in het Oude Testament met de joden deed, naar het thuisland terug te leiden.

Manley zal in de gedaante van de moderne Mozes niet al teveel moeite hebben de volgelingen van wijlen Selassie op zijn hand te krijgen. De vraag is alleen hoelang hij deze groep van gelovigen, die door de welgestelde klasse van Jamaica gezien wordt als een stelletje revolutionaire marihuanarokers waar geen peil op te trekken is. bijelkaar kan houden door ze blij te maken met een dooie mus.

Selassie is dood en daar kan zelfs Manley niets aan veranderen.

This cemi Opigielguouiran, they say, had four feet like a dog's and he was of wood, and that oftentimes by night he went out of the house into the woods whither they went to seek him, and when he was brought back to the house they bound him with cords; but he went away again to the woods.

Passage from Fraile Ramon Pané's accounts on the religious beliefs of Tainos, written at the close of the XV century.

THE TAINOS BELIEVED IN AN AFTERLIFE

Bones of dead placed in vessels or gourds

When a cacique died his living wives were buried with him

IN THIS LAST ARTICLE of the series on three about Caribbean prehistory and the Taino culture, attention will be paid to their way of clothing and their habits in adorning their bodies. Furthermore, Julia Tavares tells of the funerary practices of this people. And in the concluding word she deals with the question of what can be considered as Arawak heritage.

Because of the warm climate of the tropics, the Tainos did not use much clothing when Columbus first saw them they lived "as their mothers bore them". Only married women wore apron-like clothes called **naguas**. Nonetheless, the Tainos liked to adorn their bodies with paint, jewelry, and other decorative objects.

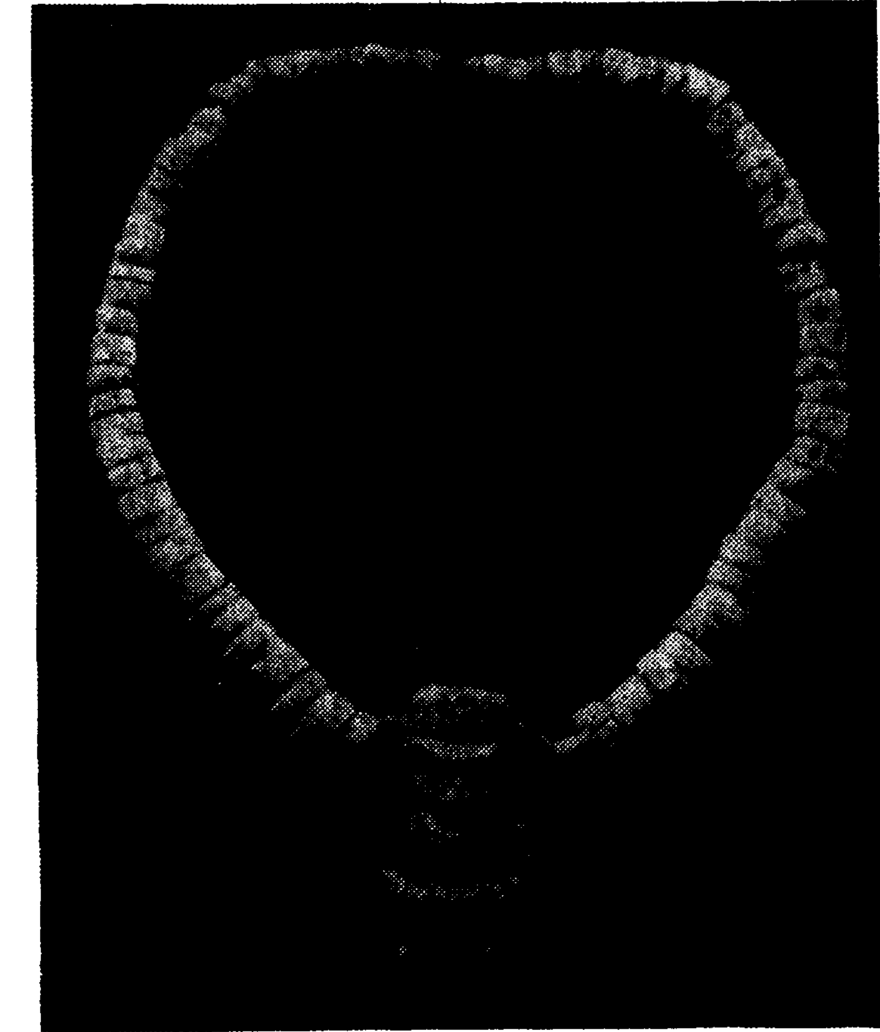
CLAY STAMPS

Clay stamps were used with red and black vegetable dyes to imprint a great variety of designs on their bodies. It is possible that some of these dyes, such as the **bija** still used in the Dominican Republic for a number of purpose, was used not only for its color, but for its effectiveness as an insect repellent.

Clay stamps with incised geometric designs and modelled zoomorphic figures, used by the Tainos for tattooing their bodies. Diameter: 6-8 cms.

Necklaces, belts, ear plugs and bracelets were made of shell, stone and animal teeth, some of which were finely decorated with incised designs typical of the Chicoid style. Occasionally, extra holes were made on the pendents for attaching other ornaments such as feathers. Amulets made of stone, shell or bone were used as pendents and strung on the forehead as protective devices in war. Contrary to the belief of the Spaniards, gold and other metals were not abundant in the Antilles and rarely used for jewelry by the Tainos.

Necklace of stone beads or cibas with pendent or amulet of a figure in squatting position, a fetish commonly used by the Tainos in warfare.

These metals were mostly inlayed as eyes and teeth on wood, stone or bone figurative pieces of ceremonial importance. Craneal deformation, of the tabular oblique type, was also practiced by the Tainos as a means of embellishing their bodies.

AFTERLIFE

The Tainos believed in an afterlife in an idyllic place called **Coaybay**, where during the day the dead enjoyed eating **guava ambrosia** and at night joined the living in their **areytos**.

The only feature distinguishing a dead person from a mortal was that dead lacked a navel. It is interesting that the Tainos took the umbilicus as the distinguishing feature between the living and the dead, for the navel is the channel through which the fetus is nurtured and given life. The absence of an umblicus was therefore a symbol for the absence of life, that is death.

Sixteenth century engraving after De Bry illustrating indian and black labor at the gold mines.

FUNERARY PRACTICES

Funerary practices among the Tainos reflect their belief in an afterlife. Primary burials are commonly found in flexed fetus-like positions reflecting the concept of re-birth.

Secondary burials have also been found, oftentimes inside ceramic vessels. This practice aludes to the Taino myth of **Caracaracol** who tipped a calabash containing the remains of **Yayael** and poured the oceans and fish into the earth. The myth again reflects the concept of regeneration after death. Furthermore, the Spanish chroniclers observed that the Tainos commonly placed the bones of their dead in vessels or gourds which they hung in their homes.

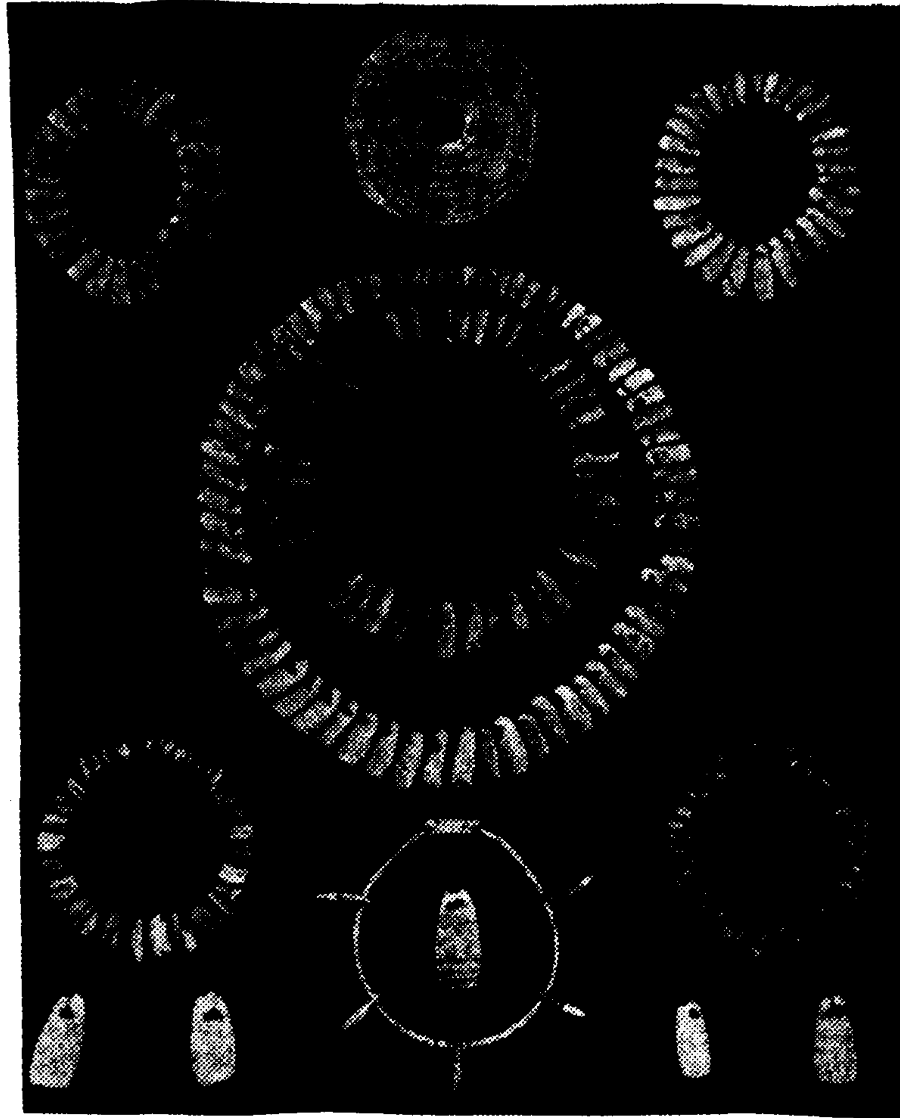
ATHEBEANENEQUEN

Another type of burial practice among the Tainos was that of burying a deceased **cacique** with his living wife or wives, and an example of this type of burial is exhibited in the museum. The Spanish chronicler Oviedo reports this burial practice and says:

"And I say that they were good and loved their husbands, because when a cacique died, at the time of the burial, some of his women, alive, willingly accompanied him, going into the grave with him.... The indians of this island called this beautiful and famous woman who buried herself with her husband Athebeanenequen; even when they did not desire they buried them with them....

List of some commonly used words in English that are of Arawak origin:

Barbecue	: From the Arawak **barbacoa**, referring to a small table where cooking is done.
Cannibal	: From the Arawak **carib** or **caniba**, name of the people who raided the Antilles and who practiced anthropophagy.
Canoe	: From the Arawak **canoa**, an elongated dug-out boat which was the main means of transportation of the Tainos.
Cassava	: From the Arawak **cazabí**, a dry bread made of **yuca** (manioc), which was the main food of the Tainos.
Guava	: From the Arawak **guayaba**, name of a tropical fruit.
Hammock	: From the Arawak **hamaca**, a knitted hanging bed used by the Tainos.
Hurricane	: From the Arawak **huracán**, name given to the climatic upheavels so common in the Antilles.
Iguana	: Lizard-like reptile eaten by the Tainos and which still exists in some places of the Dominican Republic.
Maize	: Arawak word of the grain more known in English as corn.
Maraca	: Percussion musical instrument of the Tainos made by inserting beads into a dry calabash.
Papaya	: Arawak name of fruit.
Savannah	: From the Arawak **sabana** meaning grassland or treeless plain.
Tobacco	: From the Arawak **tobaco**, name of a leaf smoked by the Tainos.

Shell bracelets, necklaces and pendents used by the Tainos for decorating their bodies.

Primary and secondary burials are found in both open field cementaries and in caves, and were generally provided with **cassava**, water and other offerings to aid the deceased in his journey to the afterlife.

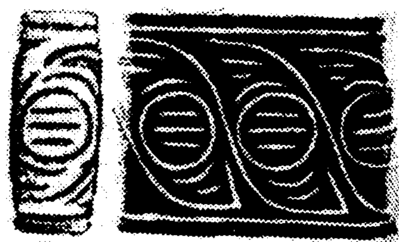
ARAWAK HERITAGE

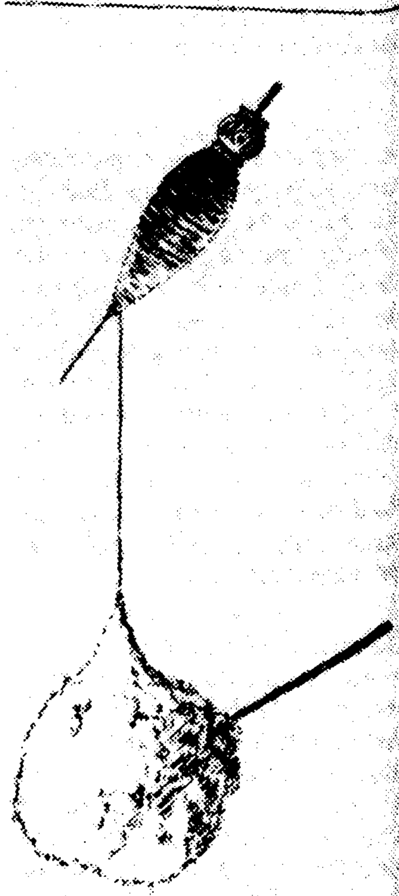
The social and political structures of the Tainos was rapidly disolved by the Spanish colonition at the end of the XV century. Not only the hard labour, but the cultural and dietary changes introduced by the Spaniards caused the death and suicide of many Indians.

The aboriginal population at the time of European contact has been estimated at about 200.000 to 300.000. By 1560 the Indian population was practically extinct and for this reason the Spaniards started to import African slaves to work in the mining and sugar industry which formed the backbone of the economy during the colonial period.

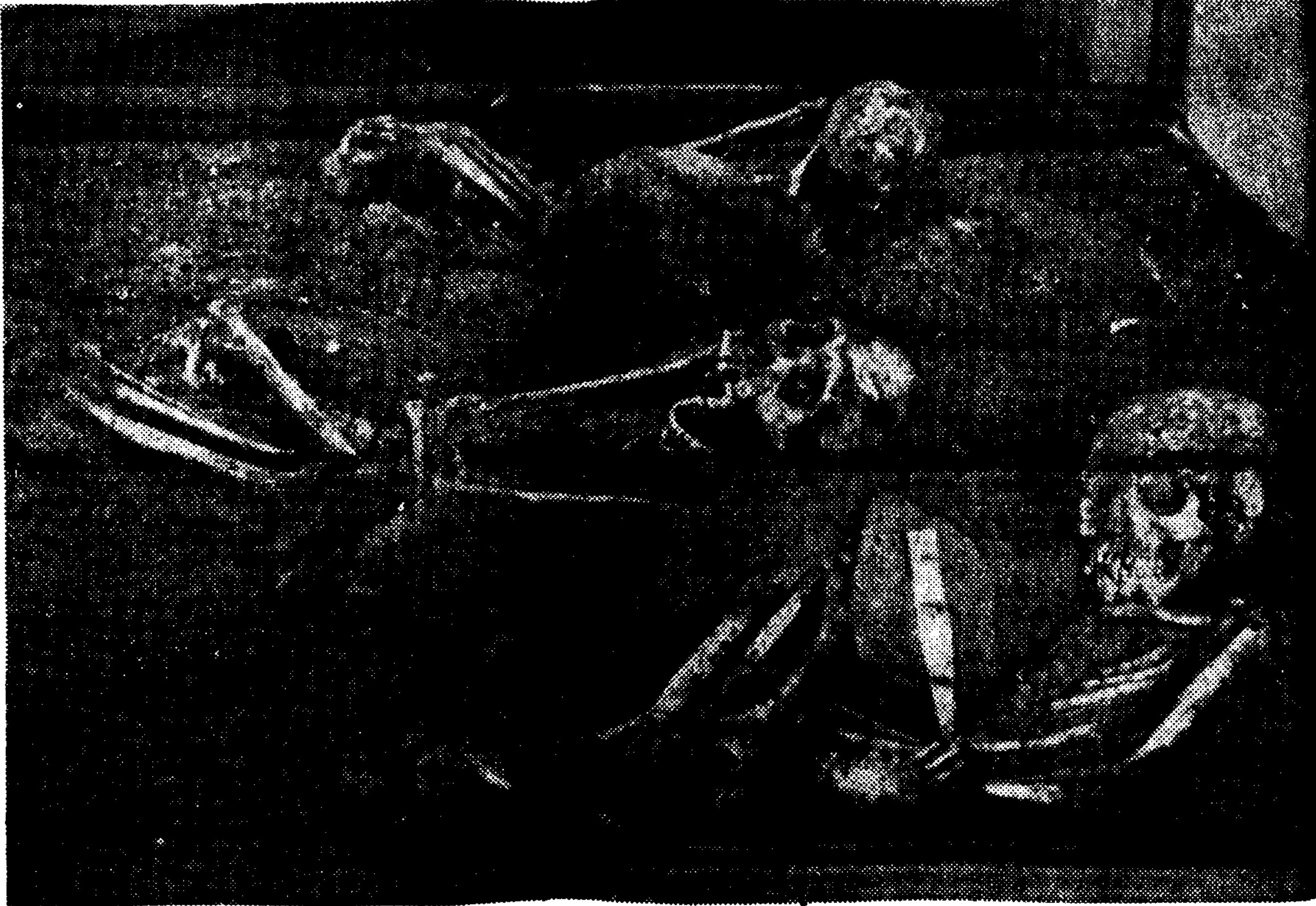
Despite the rapid abolition of the Taino culture, intermarriage did occur in the first years of the conquest and many cultural features were incorporated into the creole Dominican culture. One of the mayor contributions of the Tainos was to the Spanish language. Upon their arrival to the New World, the Spaniards encountered many new things, which they were obliged to call by their indigenous names. Many Arowak words were incorporated into the Spanish language and some later into English.

In this series of articles, one aspect of Caribbean prehistory has been treated in a global way. May it have roused the interest of the people, who now live in the Caribbean for the life of them, who inhabited the region so many centuries ago.

Above: Drawing of a cylindrical stamp with printed designs. These stamps were used for decorating the body and possibly for printing on cotton cloths. Below: Drawing of spindle-whork spinning cotton.

In the foreground, burial of cacique and sacrificed wife Athebeanenequen. Ceramic vessel possibly having contained offerings of cassava or water found in most Taino graves.

Wooden sculpture used in the cohoba ritual for placing the cohoba on the plate that protrudes from the figure's head. In Taino mythology this particular cemi was Opiyelguobiran, a human-canine being who supposedly escaped to the forest at night. Ht. 1 meter 8 cms.